Vincenzo Latronico

Kusursuzluk

Çeviren: Meryem Mine Çilingiroğlu

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

KUSURSUZLUK

Vincenzo Latronico 1984 yılında Roma'da doğdu. Milano Üniversitesi'nde felsefe okudu. George Orwell, Oscar Wilde, F. Scott Fitzgerald, Alexandre Dumas gibi birçok yazarın kitaplarını İtalyancaya çevirdi. Sanat eleştirileri de yazan Latronico Milano'da yaşıyor. *Kusursuzluk* dördüncü romanı.

Meryem Mine Çilingiroğlu (1977, İstanbul) İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun olduktan sonra yüksek lisans eğitimini aynı üniversitenin İtalyan Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda tamamladı. Venedik Cà Foscari Üniversitesi'nin uzaktan eğitim kapsamında gerçekleştirdiği ITALS, Yabancı Dil Olarak İtalyanca Eğitimi Vermek adlı yüksek lisans programını bitirdi. Duke (Durham, ABD), Yeditepe ve İstanbul üniversitelerinde İtalyanca Okutmanı olarak çalıştı. Elena Ferrante, Francesco Alberoni, Giorgio Agamben, Alice Taşçıyan, Margaret Mazzantini, Melania G. Mazzucco, Edmondo de Amicis, Italo Calvino ve Eugenio Borgna gibi yazarların kitaplarından çeviriler yaptı.

VINCENZO LATRONICO

Kusursuzluk

Roman

İtalyancadan çeviren
Meryem Mine Çilingiroğlu

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

Questo libro e'stato tradotto grazie a un contributo del Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale Italiano.

Bu kitap çeviri hakları konusunda İtalyan Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı'nın desteğini almıştır.

Yapı Kredi Yayınları - 6759
Edebiyat - 1897

Kusursuzluk / Vincenzo Latronico
Özgün adı: **Le Perfezioni**
İtalyancadan çeviren: **Meryem Mine Çilingiroğlu**

Kitap editörü: **Darmin Hadzibegoviç**
Düzelti: **Filiz Özkan**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Hasan Fırat**

Baskı: Asya Basım Yayın Sanayi Tic. Ltd. Şti
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar / İstanbul
Telefon: (0 212) 693 00 08
Sertifika No: 52508

Çeviriye temel alınan baskı: Bompiani, Milano ve Firenze, 2022
1. baskı: İstanbul, Şubat 2026
ISBN 978-975-08-6753-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2025
Sertifika No: 44719
Copyright © 2022 by Vincenzo Latronico
Bu kitabın telif hakları The Italian Literary Agency ve AnatoliaLit Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
https://www.yapikrediyayinlari.com.tr
e-posta: **ykykultur@ykykultur.com.tr**
facebook.com/**yapikrediyayinlari**
instagram.com/**yapikrediyayinlari**
x.com/**YKYHaber**

Alma için

"Gerçek hayat, bilmek istedikleri, yaşamak istedikleri hayat oradaydı."
Georges Perec, *Şeyler*

Şimdi

Gün ışığı cumbadan odaya süzülüyor, tropikal devetabanının girintili çıkıntılı, bulutu andıracak kadar geniş yapraklarını zümrüt yeşiline boyuyor, bal rengi kalın şeritli parkeye yansıyor. Devetabanının sapları İskandinav tarzı küçük koltuğun arkalığına hafifçe değiyor; koltuğun üstüne sırtı yukarı bakan bir dergi bırakılmış. Bitkinin parlak yeşilini, dergi kapağının kırmızısını, koltuk döşemesinin petrol yeşilini ve zeminin açık hardal rengini duvarların kirli beyazı iyice öne çıkarıyor; görüntünün kıyısında köşesinde kalmış halının açık rengi duvarların rengiyle uyumlu.

Bir sonraki fotoğrafta bina dışarıdan görünüyor: Art Nouveau tarzı bir apartman, betondan ayıpençesi yaprakları ve turunçgillerle bezeli kornişler. Ön cephenin beyazı fosforlu grafitilerin, afiş kalıntılarının, kazınmış boyaların altından ancak şöyle bir seçiliyor; giriş katındaki kapının alçılı kemeri katmerli kir yüzünden hemen hiç fark edilmiyor. Yirminci yüzyıl başlarının lüksüyle şimdiki zamanın pütür pütür pisliği, hafif erotik bir havayla, özgür ve dekadan bir ortamda iç içe geçiyor. Bir iki pencere rengi solmuş sunta levhalarla örtülü ama diğerlerinin arkasından bitkiler ve ışık öbekleri seçiliyor. Bir balkondan sarkan sarmaşık şelale misali kaldırıma doğru iniyor.

Mutfakta göz alıcı, parlak, dikdörtgen karolar; kalın ahşap mutfak tezgâhı; İngiliz usulü tezgâh üstü seramik evye; içlerine pirinç ve tahıl ve baharat ve kahve konmuş eczane tarzı kavanozların dizili olduğu kapaksız dolaplar; lacivert-beyaz mineli tabaklar; üzerlerine demir döküm tencerelerin ve zeytin ağacından yapılmış kepçelerin asılı olduğu mutfak askısı. Tezgâhtaysa parlak yüzeyli çelik kettle ve Japon çaydanlık, kırmızı renkli blender. Pencere pervazında, içinde ıtırlı bitkilerin bulunduğu küçük toprak vazolar: Fesleğen, nane, frenksoğanı ve bunların yanı sıra yabani kekik, mercankösk, maydanoz, dereotu. Eski bir mermer masa, bir okuldan kurtarılmış sandalyeler. Duvara monte edilmiş, bir arokaryayı gösterir litograf baskı ile savaş zamanlarına ait bir İngiliz afişinin röprodüksiyonu arasında yer alan akordeon tarzı bir lamba masayı aydınlatıyor.

Ardından oturma odası görülüyor. Bakımı kolay, kocaman bitkilerden yana zengin bir mekân. Cumbanın camekânlı bölmesinde bitkiler: Parlak yapraklarını yanlara doğru uzatan görkemli devetabanı; büyük bir çimento vazoda boylamasına büyüyen ficus lyrata; iç mekâna uygun cinsten sarmaşık, peperomia, parkeye dek sarkan iç içe geçmiş tespih çiçeği ve para çiçeği dolusu iki raf. Bir köşede, küçük tabureler ve ters çevrilmiş sebze meyve sandıklarıyla yapılmış dekorda filkulağı, devasa sütleğen, gövdesi tiftik tiftik philodendron, starliçe ve difenbahyayla dolu adeta küçük bir orman. Cam kapının ötesinden balkon seçiliyor, balkonda iki sandalye, üzerinde porselen bir kül tablası bulunan bir sehpa, asılı ışık zinciri.

Karşı açıdan bakınca oturma odasının geri kalanı görülüyor: Alçak bir kanepe ve İskandinav tarzı küçük bir koltuk – maun, yuvarlak hatlı, petrol rengi, saf pamuk; başak desenli tüvit örtü; gece mavisi rengi kumaş elektrik kablosuna bağlı flamanlı ampul; siyah metalik bir sehpa ve üzerinde yığınla eski *Monocle* ve *New Yorker* sayısı, pirinç mumluk, ağzına kadar meyve dolu cam kâse. Ve açık raflı bir dolap, bölmelerinde cam içinde çoğaltılmış bitkiler (kurdele çiçeği, köklenmiş avokado çekirdeği); bir pikap, alt rafa konmuş düğmeli bir amplifikatör ve ona bağlanmış iki yer hoparlörü; üstte LP koleksiyonu, seçkin parçalar kapakların ön yüzü görülecek şekilde yerleştirilmiş: *In Rainbows*'un sınırlı sayıdaki edisyonlarından biri, Kraftwerk'in orijinal bir kopyası. Gölgesi minik bir ele benzeyen dragon çiçeği. Bir Primavera Sound afişi.

Oturma odasının tamamını geometrik deseni zarif, kum rengi bir Berberi halısı kaplıyor. İki yanda, duvarları simetrik olarak bölen, fıstık yeşili boyası yer yer hâlâ görülen, eski ahşaptan çift kanatlı kapılar var. Kapılar kapalı, bu da pek devasa sayılamayacak ortama rahat ve derli toplu, neredeyse sıkışık bir hava veriyor. Bir kış akşamı loş ışıkta kısık sesle sohbet edilecek cinsten bir oturma odası. Ama bir sonraki görüntüde ağzına kadar açılmış dört kapı kanadı lineer parke şeritlerinin simetrisiyle vurgulanmış bir hiza perspektifi ortaya koyuyor.

Soldaki oda iki kişilik bir çalışma odası. Saç tokası ayaklı, beyaz lake cilalı kocaman beyaz bir çalışma masası simetrik iki bölmeye ayrılmış; bölmelerden her birinde monitör ve kablosuz klavye, terazi model bir lamba, bir çift pasparlak, dolgulu kulak üstü kulaklık. Bir tarafta 70'ler tarzı bir ofis sandalyesi, ayağı renkli, yüksekliği

ayarlanabilir, eyeri kavisli; diğer taraftaki ahşap, ergonomik diz destekli, kumaşı siyah. Bir duvar raf dolu, raflarda İngilizce ağırlıklı roman ve grafik romanlar, aralarına belli bir düzenle resimli kalın ciltler yerleştirilmiş: Noorda ve Warhol üzerine monografiler, Tufte'nin infografikler serisi, Taschen yayını bir tipografi tarihi ve Milano'daki binaların girişiyle ilgili bir cep kitabı. Kitap tutucu yerine beton kavanozlarda küçük küçük etli bitkiler, bir analog fotoğraf makinesi, bazı kutu oyunları: Scrabble, Risk, Catan. Bir köşede router ve A3 yazıcı seçilir gibi oluyor.

Banyo tek bir resimde görülüyor, ışık içeriye sadece küçücük bir pencereden geliyor ama bütün yüzeyler parlak olduğundan içerisi aydınlık. Perdenin briz çubuğundan aşağı sarkan büyük sarmaşık, küvetin dışını da kaplayan yerdeki mozaik fayansların parlak yeşiliyle uyum içinde. Yana kaydırılarak açılıp kapanan silindir şeklindeki küçük dolabın üstünde küçük bir şişe ve güzellik ampulü dizisi var, her biri farklı olsa da etiketleri birbirine benziyor, beyaz ya da pembemsi ya da açık gri renkteler, markaların adı ince ve düz fontla yazılmış.

Oturma odasının tam karşısında yatak odası var. Normalden iki kat yüksek çift kişilik bir döşek, bir tatami şiltesinin üstünde. Şişkin dört yastık yatak başlığını örtüyor, yorgan antika bir örtüyle kaplı; yastık kılıfıyla çarşafın ham keteni, duvarların beyazı, tataminin mat sarısı kromatik bir bütün sağlıyor. İki tane ışık noktası var: İnce metal silindirlerden gelen led ışıklar. Bir seyahat sandığının iki yanına simetrik yerleştirilmiş iki dilsiz uşak; bir köşede, dambılın ve esneme bandının hemen yanında rulo halinde bir yoga matı. Görüntülerin hepsi iyi fokuslanmış ve gayet aydınlık ama yatak odasının fotoğraflarından biri karanlık, perdeler çekili, geç saatte uyanınca güneş tepede olur da gün ışığı perdelerden turuncu turuncu içeri süzülür ve duvarlar çizgi çizgi olur ya, işte öyle; kim bilir, günlerden belki pazar, belki de değil.

Bu görüntülerin vaat ettiği hayat parlak ve yoğun, kolay bir hayat.

Bu hayatta baharları ve yazları doğudan gelen güneşin tadını çıkarmak için kahve balkonda içiliyor, bir yandan da tablet ekranından *The New York Times*'taki başlıklara ve sosyal medyadaki yeniliklere göz atılıyor. Burada bitkilere su vermek de, yoga da, çeşitli tahıllarla zenginleştirilmiş kahvaltı da günlük rutinin bir

parçası. Laptoptan çalışılıyor elbette ama bir memurun değil de bir ressamın ritmiyle: Masa başındaki sıkı bir konsantrasyon hamlesini bir gezinti, proje önerisinde bulunan bir arkadaşla görüntülü görüşme, sosyal medyada bir iki sohbet, hemen arka sokaktaki organik pazara kısa bir ziyaret izliyor. Günler uzun – çalışma saatleri en nihayetinde bir memurunkinden daha fazla muhtemelen. Ama memuriyettekinin aksine burada saatler sayılmıyor çünkü bu hayatta iş önemli bir rol oynasa da baskı ya da şantaja dönüşmüyor. Aksine: Burada iş bir kişisel gelişim kaynağı, yaratıcı bir itki, keyif ezgisinin fonda işitilen ritmi.

Ama bu, binbir ayrıntı sayesinde sevincin de net bir zemin edindiği bir hayat aynı zamanda. Uzun günleri, barda aperitif yudumlamak ya da dışarıdaki soğuğa inat içerideki sıcağın keyfini çıkararak kanepede kıvrılıp bir derginin sayfalarını karıştırmak için yapılan bir saatlik zorunlu bağlantı kesintisi izliyor. Güzelliğe ve keyfe gösterilen özen günlük hayata tamamen sinmiş gibi görünüyor.

Bu, mutlu bir hayat; hiç olmazsa dayalı döşeli dairenin ilanındaki fotoğraflara bakılırsa öyle görünüyor. Daire günde yüz on sekiz avroya, kısa dönemli olarak kiralanıyor; bu fiyata, vergi dairesi İrlanda'da bulunan Fransız taşeron şirketinin web sitesi üzerinden ödenen Ukraynalı temizlik görevlisinin ücreti, ofisleri California'da, vergi dairesi Hollanda'da bulunan turistik kiralama platformunun komisyonu, ofisleri Seattle'da, Avrupa iştirakçisi Lüksemburg'da bulunan dijital ödeme işletmesinin komisyonu ve Berlin konaklama vergisi dahil değil.

Şimdinin Hikâyesi

Gerçeklerle görüntüler birbiriyle her zaman tam örtüşmüyordu.

Sabahın ilk saatlerinde çoğu zaman örtüşüyorlardı gerçi. Uyandıklarında, perdelerden süzülen belli belirsiz ışıkla çizgi çizgi olmuş duvarları görmek onları keyiflendiriyordu. Bir önceki günün kıyafetleri dilsiz uşaklara asılı oluyordu. Geceleyin şarj olmuş akıllı telefonları açık ve tozlu bir kitabın üzerinde ışıldayan birer dikdörtgene benziyordu. E-mail'lerine ve sosyal medyaya yataktan bakıyorlardı, dokunmatik ekranın aydınlatmasıyla yüzleri maviye çalıyordu ve Berlin'de yaşayan genç profesyonel bir çift gibi görünüyorlardı, ki öyleydiler de zaten.

Ne var ki oturma odasına ayak basar basmaz o kesinlik, tıpkı bir cep telefonunun başta net gelip de şebeke çekmeyince gitgide cılızlaşan sesi gibi, aşınmaya başlıyordu.

Bitkilerin yaprakları daima pütür pütür bir kir tabakasıyla kaplıydı, parlak olduklarından sanki daha da çabuk kir tutuyorlardı. Doğrudan gelen ışık içerideki toz bulutunu aydınlatıyordu, bu da daireye yıllardır kapalı kalmış yerlere has sağlıksız bir hava veriyordu, ne var ki kışın içeriyi havalandırmak zordu çünkü pencereler eski, kaloriferler de orantısız derecede küçüktü. Çift camlar onların hemen hiçbir zaman sahip olmadıkları bir sabır ve temizlik azmi istiyordu ve çoğu zaman güneş vurunca, bahar yerini yaza bırakmak üzereyken, gitgide artan beyazımsı gölgeler, öbek öbek lekeler seçiliyordu.

İkili çalışma ortamının dayattığı simetri tercihleriyle bire bir örtüşmüyordu çünkü Tom çoğunlukla kanepeden çalışıyordu ve Anna'nın kupaları, post-itleri ve tükenmezkalemleri kısa sürede tüm masayı kaplıyordu; kaldı ki zaman kazanmak için ara ara öğle yemeğini de o masada yiyor, laminant yüzeyde yağ lekeleri bırakıyorlardı. Sadece iki kişi olduklarından bulaşık makinesini nadiren kullanıyorlardı, bu yüzden mutfak yüzeyini kaplayan plastik bir bulaşıklık almaları gerekmişti. Eski bir havlu daha şimdiden şişmeye başlamış ahşabı sudan koruma işlevi görüyordu.

Bir de her yerde şeyler vardı: Kablolar, fişler, bisiklet pompası, Alman bürokrasisine has bitmez tükenmez bir form ve ihtar yağ-

muru, uçuk merhemi, mendil paketleri, kullanılmış mendiller, çamaşır makinesinde lime lime olmuş mendil parçacıkları, keçe tabanlıklar, güneş gözlüğü kılıfı, diğer tekinin ortaya çıkacağını umdukları yetim eldiven teki, kördüğüm olmuş kulaklıklar. Girdikleri odalara göz atıp, henüz uyku mahmuru bir halde yarı kapalı gözlerle bu şeyleri bir an için yokluyorlardı ve listedeki her bir maddede artmaya yüz tutan, gerginlikten ziyade neredeyse iç sıkıntısı sayılabilecek fiziksel bir rahatsızlık duyuyorlardı.

Yerinde olmayan her nesne, her salaşlık göstergesi görüş alanlarını gün boyunca kaplıyor, odaklanmalarını engelliyordu. Bir görüntülü aramadan sonra ya da zahmetli bir e-mail'in ardından başlarını kaldırıyor ve kendilerine dışarıdan bakıyorlardı –yemek artıkları ve buruşturulmuş kâğıtlarla çevriliydiler, bornoz İskandinav koltuğun üzerindeydi– ve kendilerini yetişkin dünyasında yaşayan sahtekârlar, görüntülü aramada kamera daha geniş bir açıya sahip olsa ayıpları ortaya çıkacak düzenbazlar gibi hissediyorlardı.

Bu kadar içler acısı bir şekilde gereksinim duydukları şey düzen değildi. Daha derin ve asli bir şeydi. Dilini bilmedikleri bir ülkede yaşıyor, istedikleri yerden, istedikleri zaman çalışıyor, büyük ölçüde müşterilerinin kaprislerine, sosyal medyadaki bağlantılarına bağlı akışkan bir işle geçiniyorlardı. Etraflarında yer alan, seçtikleri ve yarattıkları, içinde uyudukları ve çalıştıkları ortam kim olduklarına dair yegâne somut göstergeydi. O ev ve o eşyalar sadece kişiliklerine uygun düşmekle kalmıyordu, kişilikleri için bir dayanak noktası işlevi de görüyor, farklı bir perspektiften (bir önceki neslin normlarına göre) bakınca kırılgan gibi duran hayat tarzlarının sağlam olduğunu onlara kanıtlıyordu. Kargaşa aslen neşeli, yaratıcı olabilecek bir şeydi ama o bağlamda geçiciliğin bir semptomu gibi duruyordu.

Bu düşünce ortalığa çekidüzen vermeden önce akıllarından her defasında boylu boyuna geçmese de güne daireyi hamaratlıkla fabrika ayarlarına geri getirerek başladıklarında fon müziği işlevi görüyordu. Kahvenin olmasını beklerken odanın köşelerindeki ışıkları yakıyor, kanepe minderlerini kabartıyor, başak motifli yatak örtüsünü katlıyor, büyük kâsenin dibindeki çürük meyveleri ayıklıyor, kupaları yıkıyor ya da bulaşık makinesinin içine saklıyorlardı. Kahvaltıya oturduklarında her şey olması gerektiği gibi oluyordu ve pırıl pırıl on dakika boyunca sosyal medyadaki, gazetelerin ana-

sayfalarındaki haberlere göz atıp kahvelerini yudumluyor ve güne başlamaya hazır olduklarını hissediyorlardı.

Ama öğle yemeği saatinde o parlak düzen binbir küçük ihtiyaç darbesiyle (posta, soğuk algınlığı, acil bir telefon) ufalanmaya başlıyordu bile; sanki gerçeklik kendi üstünlüğünü yeniden elde edebilmek için onlara savaş açıyordu.

Senede iki üç kez daha hararetle temizlik yapıyorlardı. O zamanlarda –bayram tatili için ya da kuzey rüzgârının şiddetinden kaçmak için ülkelerine döndüklerinde–, bilhassa da kendilerine akıl almaz gelen paralara, alt kiracı buluyorlardı. Dairelerini genellikle kenti deneyimlemeye hevesli, çoğu zaman kendi memleketlerinden gelen turistler tutuyordu ve bu misafirler, anahtarlarla birlikte candanlık ve seçkinlik emsali restoran ve pazarların listesini de teslim alıyorlardı. Zaman zamansa daireyi kente taşınmak üzere olan ve daha kalıcı bir düzen kurana dek bir yer arayan kişiler tutuyordu. Bu vesileler Anna'yla Tom'a her defasında doğru seçimde bulunduklarını hatırlatıyordu. Kente taşınmaya niyetli olan misafirlerini e-mail'le fiyatların epey bir yükseldiği konusunda uyarıyorlardı. Sürekli kira için karmaşık belgelere ve iyi seviyede Almancaya ihtiyaç vardı. Misafirlerin online gurbetçi grubuyla iletişime geçmelerini sağlıyor, kalacak başka bir yer bulduklarında onları ara ara bir şeyler içmeye davet ediyorlardı. Bu kişiler alt kiracılık silsilesine ve ilk kışa dayanıp da kentte kalırlarsa bazen Anna'yla Tom'un arkadaş grubuna katılıyorlardı.

Geliş nedenleri ne olursa olsun misafirlerin, uğruna onca para akıttıkları şeyi elde etmeleri can alıcı önem taşıyordu çünkü Anna'yla Tom'un gelecekteki kazanç olanakları onların memnuniyetine bağlıydı. Böylelikle de Berlin'den ayrılmadan önce gerçekliği ıslah edip görüntülerle örtüştürmeye saatlerini ayırıyorlardı.

Bu işlemlerin büyük bir kısmı akşam gerçekleşiyordu çünkü sabah erkenden kalkan ekonomik tarifeli uçuşlarla gidiyorlardı. İş günü bitip de valizleri kapattıklarında, hayata dair her artığı daha sonra tavan arasına kaldıracakları büyük polikarbonat kutulara tıkıyorlardı. Faturaları ve ayakkabıları, güzellik ürünlerini ve normalde kullandıkları tekli tabakları, ne var ne yoksa hepsini kutulara tıkıştırıyorlardı. Misafirlere sadece beyaz-lacivert mineli tabakları bırakıyorlardı. Bardakları mutfak raflarına diziyor, müsvedde kâğıtlarını kaldırıp masada sadece meyve kâsesini ve simetrik

mumlukları bırakıyor, uçları biraz kıvrılmış dergileri gazeteliğe kaldırıyor, yemekleri kilere saklıyor, evde orada burada duran kitapları yeniden raflara yerleştiriyor, giydikleri ama henüz kirlenmemiş kıyafetleri dolabın dibine atıyorlardı. Sonra Wi-Fi şifresiyle birlikte hoş geldiniz yazısını basıyor ve misafirlere ayrılmış yiyecek ve içecekleri yerlerine diziyorlardı: Meyvelikte limon ve zencefil, mutfak tezgâhında görünür yerde kahve, Club Mate ve Sekt. Sabah zaman kazanmak için kahve makinesini önceden hazırlıyorlardı, bu da yola çıkmalarına dört beş saat kala demekti.

Gün doğmadan kalkıyor, tüm ışıkları yakıyor, telaş içinde yatağı yapıyor, kullanılmış çarşafları, nemli havluları kirli çamaşır dolabına saklıyor, yeni içtikleri kahveyle ısınmış fincanları elde yıkıyorlardı. Kapıyı çekmeden önce –koliler tavan arasında, valizler de sahanlıktayken– her şeyin yerli yerinde olduğundan emin olmak için evi son bir kez turluyorlardı. Odalardan sessizce geçiyorlardı: Yüzeyler boş, alan ferahtı, şafağın morumsu ışığında nihayet her şey yerli yerindeydi. Muhteşem birkaç saniye boyunca kendi dairelerini tam da istedikleri şekilde, görüntülerle bire bir örtüşür halde görüyorlardı.

Sonra, gözleri şişmiş halde, havaalanı otobüsünü kaçırmamak için aceleyle çıkıp gidiyorlardı. Tekerlekli valizleri Neukölln'ün yamuk yumuk kaldırımlarında oraya buraya çarpıyordu.

Anna'yla Tom kreatif profesyonellerdi. Bu tanım onlara da bulanık ve gıcık geliyordu. Profesyonel unvanları değişkendi ama kendi ülkelerinde de olsalar karşılıkları İngilizce olurdu – web developer, graphic designer, online brand strategist. Yarattıkları şey farktı.

Bu işi yapmayı asla açık açık seçmemişlerdi. İşleri, ergenliklerinde tutkun oldukları internetin diğer bütün endüstrileri kendi bünyesine katan bir endüstri olarak billurlaşmasıyla hemen hemen aynı zamanda, tutkularından billurlaşmıştı. Telif korsanlığı peer-to-peer protokollerinin yayılmasına ön ayak olduğu sıralarda müzik dinlemeye başlamış; lise yıllarının sonsuz öğle sonralarında tarih ya da matematik ile Photoshop ya da Flash arasında mekik dokuyup GeoCities sayfalarını güzelleştirmek için bug'ların arasında yollarını el yordamıyla bulmuşlardı. Kişisel web sitelerini kurmaya, kendi zevk ve isteklerini yansıtan profiller yaratmaya, kendilerini özel kılan şeylerin listelerini oluşturmaya saatlerini vermişlerdi.

Bu, dayatılmış bir heves değildi. İçinde büyüdükleri ortamda kendiliğinden filizlenmişti sanki.

İnternet kaotik ve şaşırtıcı bir yerdi; az bulunan şeyler orada bir efsane niteliği kazanırdı. O sıralar sosyal ağlar henüz yoktu; arama motorları, siteleri indekse elle girecek kişiler çalıştırırdı. İlgi çekici bir sayfa, bir hack ya da Napster öncesi müzik arşivi değerli bir keşif, bir seçkinlik ve deneyim işareti sayılıyordu. Sayfalar dolduruyor, onları sprite'lar ve animasyonlu GIF'lerle güzelleştiriyorlardı; son yenilikleri vermek için bağlantıları sürekli güncelliyorlardı; yeni hit sayaçları ekliyor, menülerin ekspansiyonunu JavaScript'le anime ediyorlardı. Tasarımla ilgili bir püf noktası dikkatlerini çeker çekmez kodunu indirip kendi sitelerine bir kopyasını koyuyorlardı.

İnternetle tamı tamına aynı zamanda yetişkin olmuşlardı. Ve internetin o ilk dönemi de tıpkı ergenlik gibi, net bir kopukluk olmadan, kaçınılmaz olduğu sadece geriye bakılınca fark edilen kademeli bir kemikleşmeyle sona ermişti. Dreamweaver'daki becerilerinin boş zaman uğraşı olmaktan çıkıp profesyonel bir vasıf haline geldiği somut bir an var olmuştu herhalde. Bir siteye Amerikanvari

rumuzlar yerine ilk kez kendi ad ve soyadlarıyla kayıt oldukları da. Sosyal güvenlik numarası aldıkları yıl, –Avrupalılara dayatılan bezdirici bekleyişin ardından– Facebook'ta hesap oluşturmuşlardı.

Anna'yla Tom bilgisayar kullanmaya başladıktan sonra birileri hep bir şeyler –formatlanacak bir drive, okul gazetesi için anasayfa, bir arkadaşlarının anne babasının kuyumcu dükkânı için web sitesi, ders çalışma grubu için wiki– rica eder olmuştu. Ricalar aşama aşama ufak tefek işlere –amcanın e-ticareti, kartvizit, broşürler, banner'lar, menüler–, bu ufak tefek işler de aşama aşama işin kendisine dönüşmüştü.

Talep gören bir işti. Anna'yla Tom bireyselliğin hemen çözümlenebilen ve sürekli yenilenen bir dizi görsel fark üzerinden ortaya konduğu bir düşünce zemininde yetişmişlerdi. Bizleri *özel* kılan şeyi ifade etme arzusunun yeniyetmelerin profillerinden markalara, şirketlere, dükkânlara ve tüm dünyanın profesyonellerine yayıldığı ana hazırlıklı girmişlerdi. Herkes bir sayfa, logo, grafik tasarımı istiyordu. Herkes farklılıklar sisteminde biricik bir pozisyon edinmek anlamına gelen bir parça güzellik istiyordu. Anna'yla Tom bu gereksinimi sezgisel olarak kavrıyorlardı.

Berlin'e taşınmaları biraz da bundan olmuştu. Eğitim faslı bitip de kariyerlerinin başlarındayken, Avrupa'nın güneyinde yer alan, büyük olmakla birlikte kıyıda köşede kalmış bir kentte yaşamak onlara monoton ve renksiz gelmeye başlamıştı. Önceden belirlenmiş bir hat üstünde koşmaya benziyordu: Aynı semtler, aynı tatil yerleri, okul zamanından kalma aynı arkadaşlar. Müzik çevresi, mekân ve kafelerin estetiği bir yana, kendi müşterilerinin zevkinde bile taşraya has, köhne bir şeyler vardı. Çevrenin dar olması dedikoduya çanak tutuyordu; konformizm onlara boğucu gelen bir beklenti silsilesine yol açıyordu. Anna'yla Tom lise arkadaş çevresinde kalmaktan memnun, birbirinin tıpatıp aynısı o insanların arasında kendileri olma, yani kendilerini yaratma, yani kendilerinden farklı olma özgürlüğünden yoksun kaldıklarını hissediyorlardı.

Doğal olarak Batı'da, onların kendi müşterilerine sattıkları grafik farklılıkları binbir müşteriye satan binbir kreatif profesyonel olduğu gibi, kendi nesillerinin belli bir sosyoekonomik kesimine mensup binlerce temsilcisi de aynı onlar gibi farklı bir hayat arzusuyla yanıp tutuşuyordu. Ama Anna'yla Tom bunu ancak belli

belirsiz kavrıyorlardı. O hayatı yaşayanlara bakınca, bu trend bir mitolojinin antropomorfik hatlarına bürünüyordu.

Kariyerin donmuş, banka hesabının şişmiş göründüğü bir dönem, kafedeki bir sohbet üzerine aniden karar vermişlerdi gitmeye; gün doğarken üç kocaman tekerli valiz ve kışlık montlarıyla birlikte havaalanındaydılar, hatta gidiş terminalindeki karartılmış camın yansımasında kendi fotoğraflarını da çekmişlerdi, bagaj ağırlık sınırını aşmamak için üst üste giydikleri kazaklardan dolayı şişmişlerdi. İlkin, Friedrichshain'da alt kiraya verilen odalar, Kreuzberg'de tek odalı ödünç daireler, Neukölln'de çekyatlar. Bal rengi parkeleri, bulutu andıran devetabanları olan ferah ve boş daireler. Öğleden sonraları Landwehrkanal'ın tozlu kıyılarında ya da Tempelhof'taki hiçbir mantığa sığmayan ağaçsız açıklıkta bira. Gündüzleri Rosenthalerstraße'de tespih taneleri gibi dizili kafelerin birinden çalışma. İlk kışın soğuğu; M29 beklerken göz yaşartacak, balkondaki karın üzerine soğumaya bırakılan şişeleri birkaç dakikada patlatacak kadar şiddetli ve akla hayale sığmaz soğuklar. İnternette buldukları bir iş mektubunun sahtesini çıkararak tutabildikleri Reuterkiez'deki üç odalı dairenin kira sözleşmesi. Kentin organlarıyla her karşılaştıklarında çat pat ezbere öğrendikleri Google Translate Almancası: Kurzstrecke. Krankenkasse. Rohrreinigungsspirale. Vorderhaus. Steuernummer. Ich hätte gerne. Steuer-ID. Schlüsseldienst. An die Ecke. Schwangerschaftsverhütungsmittel. Vielleicht. Ebenso. Bodrum katlarındaki partiler. Prenzlauer Berg'deki Jugendstil tarzı binalarda, cumbalı, tavanları işlemeli dairelerde partiler. Berghain'daki partiler. Sanat galerilerindeki partiler. Spree nehrinde teknedeki partiler. Gece boyunca hizmet veren metroyla hayal meyal hatırlanan eve dönüşler. Weekender partileri. Freischwimmer'deki partiler. Bir SMS'teki bilgilere tutunup, Wedding'deki uzak hangarlarda dolanıp izine düşülmüş ama asla bulunamamış yasadışı partiler. Rodeo'daki partiler. Tresor'daki partiler. Kuzeye has kan kırmızısı gün batımı. Panoramabar'ın cam cephesini aniden aydınlatan incimsi şafak ve bunun bir yanılsama olduğunu, şafağın öte yanında gecenin hâlâ devam ettiğini bilen gözler.

Titizlikle meydana getirilmiş bu mitoloji Anna'yla Tom'un Berlin'deki ilk yıllarını, hiç olmazsa alışılmış taşınmalarından birini organize etmedikleri zamanları kaplamıştı. Kişisel bir mitoloji değildi, hatta değeri tam da evrenselliğinde yatıyordu. Karşılaştıkları tüm

İspanyollar ve Fransızlar ve İtalyanlar ve Amerikalılar onu anlatıyordu; dünya kadar stil makalesinde ve belgeselde bahsi geçiyordu ve koca bir jenerasyonun Facebook timeline'ında ve Instragram feed'inde beliriyordu. Paylaşılan bir gerçekliğe –ki neredeyse gerçekliğin ta kendisiydi–, kök salmış bir topluluğa girdiklerini tasdik eden bir mühür gibiydi.

Önceki hayatlarının aksine, bu gerçekliğin karakteristik özelliği bolluktu; öncelikle de zaman boldu: Her şey öyle ekonomikti ki fazla çalışmaya ihtiyaç yoktu. Geri kalan her şeye zaman kalıyordu. B2B raporları hazırladıkları iki müşterilerini ellerinde tutmuşlardı, bu da onlara temel bir maddi kaynak sağlıyordu. İş hacimleri kulaktan kulağa yayılarak ve iş yükü çok olan arkadaşlarının verdikleri referanslarla genişliyordu. Ülkede kalmış okul arkadaşlarına kıyasla iyi kazanıyorlardı. Aynı işi Alman müşteriler için yapanlara kıyasla kötü kazanıyorlardı ama onlarla bir tanışıklıkları yoktu ve Berlin'de buldukları müşterilerle –küçük bira işletmeleri ve vegan pastanelerle, akıllı turizm acenteleriyle, ortak çalışma alanlarıyla– kaçınılmaz olarak aynı çevredendiler.

Katalogların sayfa düzenini yapıyor, e-ticaret siteleri için CSS tabloları oluşturuyor, WordPress temalarını kişiselleştiriyorlardı. Stilleri sade ve özdü. Her yerde, yani Stockholm'ün start-up'larının açılış sayfalarında, Brooklyn'deki restoranların menülerinde, Londra'daki moda dergilerinde homojen biçimde yayılmakta olan bir estetiğe gönderme yapıyordu. Asimetrik geniş kenar boşlukları olan kafesler, petrol yeşili ve toz pembe renkler, yuvarlatılmış köşeler, inceltilmiş ve karakter aralığı sıkıştırılmış İsviçre tarzı yazı fontları, mikro etkileşimler. Sıradan stratejilerdi ama ortaya çıkan sonuç biraz cool duran görsel bir denge taşıyordu, üstelik kendi ülkelerindeki grafik tasarımcıların ulaşamayacağı bir seviyedeydi. Bu estetik Berlin'de her hamburgercide ve afişte solunan bir şeydi. Anna'yla Tom onu ciğerlerine derin derin çekiyor ve kendilerini Güney Avrupa'nın köhne kütlesine dünyadan esintiler üfleyen bir iletken gibi hissediyorlardı. Orada olmalarının anlamlı gelmesinin bir nedeni de buydu.

Sabır ve titizlik gerektiriyor, kafelerdeki müzikle ve insan akışıyla çatışmayan cinsten bir konsantrasyon istiyordu işleri. Özellikle de bilindik bir şablonda minicik değişiklikler ortaya koymak biçiminde kendini gösteren bir yaratıcılık gerektiriyordu. Yaptıkları

işi seviyorlar mıydı? Evet ama buna verdikleri yanıtı sorudan farklı şekilde yapılandırıyorlardı. Bir zamanlar keyif için yaptıkları şeyi şimdi para için yapıyorlardı. Bu bir veriydi. Bundan yola çıkarak, tutkun oldukları şeyi işe dönüştürdükleri sonucuna varıyorlardı. Bu bir çıkarımdı.

Sayfa düzeni ya da wireframe oluşturmaya koyulduklarında zamanın uçup gitmesi bu çıkarımı bir şekilde doğruluyordu. Dolgulu kulaklıklarla tekrar tekrar LCD Soundsystem ve Animal Collective dinliyor, bir kafesi düzeltiyor, paragraf stilini gözden geçiriyor, renk şemasındaki tüm değişkenleri geliştiriyor ve onlar hiç farkına varmadan bir sabah, bir hafta, bir kış uçup gitmiş oluyordu. Zamanın geçmek bilmediği can sıkıntısının tam tersi söz konusu olduğuna göre işleri eğlenceli olmalıydı.

Uçup gitmeyen zamanıysa kent dolduruyordu. Berlin –onu gözlemlemek, anlamak, kendilerini onun bir parçası hissetmek– her açıdan önde gelen etkinlikleriydi. Orası, bir anlamda, sevdikleri ama asgari bir enerjiden fazlasını harcamaya layık görmedikleri işlerinden çok daha iyi tanımlıyordu onları. İş bir rastlantıydı. Berlin bir *seçim*di.

Yaz mevsiminin uçsuz bucaksız öğle sonralarında ya da soğuk karlara göz kamaştırıcı bir güneşin yansıdığı buz gibi sabahlarda sık sık yürüyüşe çıkıyorlardı. Altında büyüdükleri gökten öylesine farklı olan yüksek ve değişken kuzey göğüne bakınca büyüleniyorlardı. Schillerkiez'in arnavutkaldırımlı daracık sokaklarında ya da Mitte'nin elit bölgesindeki, ıhlamur ağaçlarıyla dolu meydanlarda saatlerce dolaşabilirlerdi. Her ayrıntı karşısında hayrete düşüyorlardı: Cam kapıların arkasındaki tropikal bitki ormanları, kaldırım taşlarının geometrik deseni... Yakın zaman içinde restore edilmiş binalarla kentin doğusunda hâlâ var olan salaşlığı gözler önüne seren –kırılmış ya da grafitiyle örtülü kabartmaları, yonga levhayla kaplanarak ışığın geçmesi engellenmiş pencereleri olan– binalar arasındaki zıtlığın albenisine kapılıyorlardı. Daha her şeyin keşfedilmeye açık olduğu, koca bir blok büyüklüğündeki apartmanların işgal edilebildiği ya da bir avuç paraya kiralanabildiği efsanevi 90'lara bir nevi haset duyuyorlardı. Berlin'de zamanın yanı sıra alan da boldu.

Elbette ki o alanlar tarih tarafından boşaltılmıştı. Anna'yla Tom bunu biliyordu ya da kendi kendilerine soracak olsalar bilirlerdi

ama sormuyorlardı. Bazı yer isimlerini soyut bir şekilde geçmiş yüzyılın can alıcı bazı olaylarına bağlıyorlardı; Duvar'la Kristal Gece'yi biliyorlardı tabii ama bilinç seviyeleri o yerle ilgili deneyimlerine renk katmaktan ibaret pitoresk anekdotların ötesine asla geçmiyordu. Alt- ve Neu- binalarının emlak ilanlarında her daim mevcut olan ayrımının müttefiklerin bombardımanlarından kaynaklanabileceği akıllarının ucundan bile geçmemişti. Bir misafir gelip de kenti gezmek istese Anna'yla Tom her defasında aynı olayları –kiliselerin bodrumlarındaki punk rock konserlerini, Duvar'dan atlayan kaçakları, şeker bombardımanlarını– dillendiriyorlardı ve bunları öyle çok yineleyip cilalayıp parlatıyorlardı ki, nihayetinde, geçmişte olup bitenleri belli belirsiz bir şekilde kendi parti akşamlarından birine benzer kılıyorlardı.

Onlardaki bu bilinç eksikliği kentin coğrafyasını kavrayışlarına da yansıyordu. Duvar'ın, varlığını turistik çekim merkezi olarak sürdüren hatlarını biliyorlardı ama güzergâhını hiç sorgulamamışlardı. Onlara sorulsa, özellikle de bir zamanlar Doğu Berlin olan yerlere gidip geliyorlardı çünkü harap palasları, bolluk ve özgürlük hissini Doğu Berlin'le ilişkilendiriyorlardı. Ama onların Doğu fikri aslen Batı'da olan Kreuzberg'i ve Neukölln'ü de kapsıyordu; öte yandan aslen Doğu'da yer alan ama büyük Sovyet kışla dizilerinden ibaret olan ve gitmek için hiçbir zaman bir neden bulamadıkları Pankow ve Marzahn'ı kapsamıyordu. Teknik açıdan Doğu'da olan Wedding onların zihinsel haritasında ancak belli belirsiz yer alıyordu, bununla birlikte onu gitgide daha fazla gördüklerinden her geçen yıl daha da somutlaşıyordu. Charlottenburg'a sadece yılbaşı şampanyasını satın almak için gidiyorlardı.

Yirminci yüzyılın kolektif çalkantılarından geriye kalan izler bireysel girişime, yani tüketime tercüme edilmişti. Özgürlük bolluk anlamına gelir olmuştu. Boş bırakılmış arsalar ve ıssız toplu konutlar, düşük fiyatlı devasa yerleşim yerleri anlamına geliyordu. Terk edilmiş ticari işletmeler, kafeye ya da pop-up store'a dönüşmelerini sağlayacak buzdolapları ve askılıklar için yakarıyordu. Koca bir havaalanının kullanımına son verilmiş, yerine yeni bir şey inşa edilmemiş, hiçbir şey ekilip biçilmemişti ve bu yere park değil de "Freiheit" –özgürlük– adı verilmişti. Anna'yla Tom'un gözünde o alan Berlin'in derinlerdeki özünü çirkin Sovyet tarzı kuleden ya da Brandenburg'daki Napolyonvari kapının silüetinden daha iyi simgeliyordu: Öyle geniş bir kentsel

boşluktu ki bu, akşamları karşı uçtaki binaların karaltısı deniz kıyısı ufku gibi duruyordu; beş kilometrekarelik saf potansiyeldi. Oradan ne zaman geçseler Anna'yla Tom'un başları döner gibi oluyordu. O bolluğun peşinden gitmek için oradaydılar.

Aileleri bunu anlamıyordu. Daha kendi memleketlerindeyken evden serbest çalışmanın pek tekin olmayan bir yanı vardı, lisede bilgisayar başında oynayarak geçirilen öğle sonralarını fazlaca andırıyordu. Berlin'e taşınmalarınınsa hiçbir açıklaması yoktu. Bir iş teklifi aldıkları için taşınmış olsalar aileleri bunu anlardı, önceki nesiller Batı Almanya'nın buz gibi soğuğuna ve berbat yemeklerine bu yüzden katlanmıştı. Ama bu şekilde taşınmak bir kapris, zamansız bir Erasmus gibi duruyordu. Aileleri zor zamanlarda Anna'nın dedesinin ev kredisi avansı için kenara koymuş olduğu küçük mirastan faydalanacaklarını varsayıyorlardı elbette. Bir şeyler inşa etme yaşındaydılar, peki onlar ne yapıyordu? Har vurup harman savuruyorlardı.

Böylesi bir şüpheciliği Anna'yla Tom'un öne sürebildiği hiçbir argüman delemiyordu, ne kadar gelir elde edeceklerinin ayrıntılı açıklaması hariç. Tom'un anne ve babasının büyük bir giyim mağazası vardı; Anna'nınsa annesi tüccar, babası avukattı. Anna'yla Tom'un verdiği rakamlar anne ve babalarına düşük görünmekle birlikte, onlar da gazetelerden ve kendi stajyerlerinden bu rakamların o bahtsız nesil için ortalamanın üstünde olduğunu biliyorlardı. Ama madem o parayı kendi ülkelerindeki müşterilerden kazanıyorlardı, kendi vatanlarında kalmaları daha iyi değil miydi? Bu konuşmalar Anna'yla Tom'da her zaman bir hüsrana yol açıyordu, bunun bir nedeni de paradan söz ettikleri zaman açıkça söylemeseler de hep brüt miktardan bahsetmeleriydi; anne babaları kendilerini rahatlamış hissetseler de bu sahtecilik Anna'yla Tom'un canını her defasında biraz daha sıkıyordu.

Aileleri onları anlamasa da eski arkadaşları anlıyordu. Bunu, kanalın, terk edilmiş havaalanının ve parkeleri bal rengi dairelerinin fotoğraflarını bir bir like'layarak ortaya koyuyorlardı. Anna'yla Tom bayram tatillerinde ülkelerine döndüklerinde, Berlin'de gittikleri partilerden ve kira fiyatlarından bahsederek çevrelerindekileri büyülüyorlardı. Eskiden kendilerine gayet olağan gelen bir taşralılığı ve dar kafalılığı da aniden fark eder olmuşlardı. Almanya'da zaman geçirdikçe Akdeniz Avrupası'nın hımbıllığı karşısında duydukları yılgınlık gitgide keskinleşiyordu. Arkadaşlarına, Berlin'de böyle

değil, diyorlardı ama bunu züppelik ya da üstünlük hissiyle değil de onları kendilerini izlemeye teşvik etmek için yapıyorlardı. Arkadaşları da sık sık onları ziyaret etmenin ya da onların izinden gitmenin hayalini kuruyordu. Onlar da doğdukları kentte bulamadıkları bir değişikliği arzuluyordu; onlar da o bolluğa ihtiyaç duyuyordu.

Gene aynı arkadaşlar yayın kuruluşlarında ya da büyük grafik stüdyolarında ya da reklam ajanslarında ücretsiz staj yapıyorlardı. Bir süre sonra ücretli staja geçiyor, ondan sonra doğum izni alan birinin yerine geçiyor, sonra da işe alınıyorlardı. Kimi ev kredisi alıyordu. Büyüdükleri semtlerde ya da daha az pahalı olduğundan taşrada yaşıyorlardı. Bu durum, Anna'yla Tom'un anne babasının argümanlarına bir şekilde geçerlilik kazandırıyor gibiydi ve Anna'yla Tom ülkeye geri gelip de uykuyu ödünç odalarda ya da çekyatlarda aradıklarında bu argümanlar alevleniyor, pusudaki güvensizliklerini dürtüklüyordu. Ama yeteri kadar düşündüklerinde, Berlin'deki hayatlarının sıcak görüntüleri o güvensizliği sis gibi dağıtıveriyordu. Ailelerinin dillendirdiği ve arkadaşlarının öylesine titizlikle hayata geçirdiği o yetişkin yaşam biçimi bir başka neslin repliğiydi. Ülkede kalanlar belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle, kendilerinin freelance'le kazandıklarından, hiç olmazsa işlerin iyi gittiği aylarda kazandıklarından çok daha az kazanıyordu. Üstelik ülkede kalanlar hâlâ lise arkadaşlarıyla görüşüyordu. Doğdukları kentte yaşıyorlardı. İngilizce konuşmalarını gerektirecek bir durum olsa, yani nadiren, kem küm ediyorlardı. Şirketlerinde yeniden yapılanma olacak olsa yarı yolda kalırlardı, oysa Anna ve Tom uluslararası bir müşteri ağına bağlıydı. Arkadaşlarının herhangi bir kabahati yoktu elbette ama hayatları böylesine kısıtlı ve tekdüze olduğundan zamanla girişkenlikten ve meraktan yoksun kalmışlardı.

Uzun vadede Anna'yla Tom aslen bir şeyler kuranların kendileri olduğuna ikna oluyorlardı; kurdukları şey o an için henüz varsayımsaldı, tam elle tutulur değildi ama aydan aya sağlamlık kazanıyordu. Fazla yemek yiyerek ve çok az çalışarak geçirdikleri birkaç günün ardından Berlin'e dönmek onları hep rahatlatıyordu. Ailelerini seviyorlardı ve büyüdükleri sokakları özlüyorlardı ama o tatlı duygular kısa zamanda durağanlık ve yabancılık hislerinin altında ezilip kalıyordu. Gidiş terminalinin aynalı kapılarında kendilerine bakıyor ve Berlin'e taşındıkları zaman çektikleri fotoğrafı düşünüyorlardı. Bu kıyas her defasında kalplerini eritiyordu. Daha şimdiden öyle farklıydılar ki.

Berlin'deki arkadaşları Fransız, Polonyalı ve Portekizli, zaman zaman İsrailli ya da Belçikalı, çok çok Amerikalıydı ama hemen asla Alman değildi. Aşağı yukarı aynı yaştaydılar, yirmi üçten büyük, otuzdan küçük. Kente bilinçli bir neden olmaksızın gelmiş ve okulun ilk günlerinde olduğu gibi birbirlerini kolaylıkla bulmuşlardı. Yumuşak kanepeler ve bürokratik tavsiyeler değiş tokuş etmek için Facebook gruplarında ya da vitrininde yemyeşil Bengal kauçuğu olan formika masalı kafelerde laptop şarjı ödünç alıp vererek ya da içinden iri iri gözbebekleriyle ikili ya da üçlü çıkılan bar tuvaletlerinde kuyrukta beklerken tanışmışlardı. Benzer işlerle meşguldüler. Graphic designer, front-end developer ve zaman zaman da geçinmek için başka sanatçılar için çalışan ya da biraz grafik doğaçlayan ya da sanat fuarlarında pano yerleştiren sanatçılardı. Videomaker ya da chef de cuisine ya da sanat galerisi asistanı ya da ülkelerine dünyadan esintiler satmak için Berlin'e dair her şeye ağırlık veren freelance gazetecilerdi. Gayri resmi bir ağ kurarak, bir topluluk oluşturarak kışa karşı kenetlenmiş moleküler biyoloji doktorası yapan öğrenciler, müzisyenler, copywriter'lar, çizerlerdi. Bu bir arkadaş çevresinden ziyade ağ şeklinde bir topluluk, yakınlığın ve aynalamanın, şefkat, mahremiyet, haset, benzerlik ve desteğin devreye girdiği bir ilişki yapısıydı.

Ortak alışkanlıkları, ortak referans noktaları vardı. Cumartesi sabahları Weinbergsweg'de latke ve Bloody Mary sipariş ediyorlardı. Skalitzerstraße'deki demiryolu köprüsünün altındaki hamburgerciye ve Kuzey Amerikalılar için olan, tamamını yiyebildiğin takdirde bedavaya gelen devasa sandviçler yapan o uzaktaki mekâna gidiyorlardı. Duvarın altında karaoke yaparak ironik bir tonla Oasis şarkıları söylüyor, Victoria Park'ın tepesindeki küçük şatodan ya da Wasserturm'dan gün batımını seyrediyorlardı. Anglofon gazeteciliğe has şık ve açık sözlü kültür ya da lifestyle makalelerini okuyor, orada rastladıkları Amerikalılara has para saplantısını kınamakla birlikte o anlayışta kendilerini de görmeden edemiyorlardı. Akşamları aynı sokaklara akıyorlardı – Maybachufer köprüleri, Schillerkiez'in çimlerindeki adım taşları, Waserstraße'nin ilk blokları. Kış depres-

yonuyla ilgili, Rixdorf'la Kreuzkölln arasında yaşamalarına rağmen hiçbirinin kentin batısını tanımamasıyla ilgili aynı esprileri yapıyorlardı. Admiralbrücke'deki kuğularla ilgili soğuk şakayı birbirlerine bir erginlenme töreniymişçesine aktarıyorlardı: Kuğular, kış gelir gelmez su yüzündeki buza aldanıp kanalda boğulmuş olan İspanyol Erasmus öğrencilerinin ruhuymuş...

Hep birlikte, cumartesi erkenden başlayıp ertesi gün öğleden sonra biten uzun hafta sonları geçiriyorlardı. Grupları nefes alıp veren bir şey gibi bir genleşip bir büzüşüyordu. Arkonaplatz'daki pinpon masalarına ya da Paul-Lincke-Ufer'deki *bocce* sahasına sabahın ilerleyen saatlerinde birer ikişer vardıklarında sayıları az oluyordu. Dalgın dalgın oynuyorlardı; zaman zaman çiftler arasında turnuva düzenliyorlar, çoğu zamansa hep birlikte oynuyor, sırayla masanın etrafında dönüyorlardı. Kaybedenler asetat kumaşlı eşofmanlar, ev yapımı granola kavanozları ve şekli şemaili garip küçük kaktüsler satan pazar tezgâhlarını dolaşıyordu. Grup kemikleşince hep birlikte bir kafeye, yumurta ve somon (ya da sezonuysa kuşkonmaz) yemeye gidiyorlardı; orada, internetten zaten kısmen okumuş oldukları dergileri karıştırarak ve Fransa'daki, Portekiz'deki son haberleri –zar zor saklayabildikleri bir alaycılık, zapt edilmesi imkânsız bir öfke, özlem ve hayal kırıklığıyla– yorumlayarak dakikalarca ya da saatlerce kalıyorlardı. Akşamüstleri günün tüm sergilerini gezmeye ayrılmıştı. Gruptaki herkes, içki ikramı olup olmadığını, katılımcıların esasen Almanca mı İngilizce mi konuşacağını piktogramlarla belirtip müze ve galerilerin açılışlarını günbegün sıralayan aynı bültene aboneydi. Bunlara katılmayanlar oluyordu ama sergilerde, sabahı Türk pazarında geçirmiş ya da Preußenpark'taki Tayland büfelerinde öğle yemeği yemiş daha başka arkadaşlara rastlayacaklarından emindiler.

Galeriler vitrinlerden yayılan neon halkada sıkışmış kalabalıklardan, kaldırımdaki uzaktan boş gibi duran bira kasalarının çevresine doluşmuş insan öbeklerinden seçiliyordu. Yapıtların karşısında birkaç dakika zikzak çiziyorlardı. Yunanca ya da İngilizce fısıldanan yorumlar eserlerin enteresan ya da özenti olduğuydu. Bir sonraki etabı planlıyorlardı: Friedrichshain'da bir oto yıkamanın üstündeki bağımsız art space'e ya da Torstraße'deki eski mobilya mağazasına ya da açılış partileri Berlin'e yeni gelenlerin uğrak yeri olduğu için efsanevi "İtalyan büyükelçiliği" lakabını kazanmış olan, Graefestraße'deki

bir bodrum katında bulunan galeriye gidiyorlardı. Kent boyunca bir parkur katediyor, gecikenlere aldırış etmeden başka yere geçiyorlardı, nasıl olsa orada ya da bir dahaki etapta yolları kesişirdi.

Arkadaşlarından kimisi sanatçı ya da küratördü. Sergiler onlar için profesyonel fırsatlardı ve belediye başkanları gibi irili ufaklı bir gruptan diğerine geçiyor, şekerlikler yapıp tokalaşıyorlardı. Ama geri kalanlar güncel sanata tam anlamıyla tutkun sayılmazdı. Zaman içinde bön görünmeyecek şekilde sanat yorumları yapmayı öğrendilerse de Anna'yla Tom güncel sanatı "anlamadıklarının" bilincindeydiler. Güncel sanatın hayatlarına nasıl olup da girdiğine bir açıklama sunamazlardı. Almanya'ya taşınmadan önce hiç ilgilenmemişlerdi ve konuyla alakaları Hundertwasser ya da Man Ray retrospektifleriyle sınırlı kalmıştı. Yalnız başlarına olsalar Berlin'de de bütün o sergileri gezmezlerdi – sadece, birkaç sene sonra, kentteki galerilerdeki trend güneyde de esmeye başlayınca müşterilerinin talep edeceği, estetikle ilgili bilgilerinin biraz güncellenmesine yetecek kadarına giderlerdi. Ama bu, o ortamda çalışanlar gibi konformizmden orada bulundukları anlamına gelmiyordu: Oradaydılar çünkü Berlin'deki hayatlarının nabzı sanattı. Orası onlara oksijen sağlıyordu, onları partilerden ve Kiez'le ilgili havadislerden haberdar ediyordu, Lizbon'dan ya da Palermo'dan ya da Malmö'den yeni gelmiş kişilerle bağlantı kurmalarını sağlıyordu. Galeriler bir sahneydi, sosyal merkezdi, en seçkinlerin "salon" diye çağırdığı yerdi. Ama aslen ve bilhassa *saloon*'du, yani Western filmlerinde yeni gelenlerin paralar kazandığı, rezil olduğu, kumaşının ortaya çıktığı mekândı.

Paket servis suşi ya da falafelle açlığı bastırmak için kısa bir ara verilen bu hac misali yolculuklar akşamın ilerleyen saatlerine dek sürebiliyordu. Etaptan etaba öğleye dek genişleyen grup akşam arifesinde daralıyor, daha devingen bir hal alıyordu. Akşam vakti sabahki gruptan birilerinin kalmış olması nadirdi ama tıpkı Argonotların gemisi gibi orijinal komiteden bir şeyler varlığını sürdürüyordu: Belli bir giyim tarzı, yinelene yinelene adeta gizli bir tokalaşmaya dönüşmüş bir espri... Sağ kalanlar para ve enerji hesabı yapıyor, SMS'lerle iletişim ağlarını yokluyor ve Carcassonne oynamak için birinin evine mi kapansalar, yoksa Renate'ye, Homopathik'e, Sisyphos'a mı yollansalar diye değerlendirip karar veriyorlardı. Girişteki elemeden geçmek için birbirlerinden kopuyor, sonra hoparlörlerin orada ya da tuvalet kuyruğunda tekrar bir

araya geliyorlardı. Gece boyunca kâh birbirlerinden kopuyor kâh birbirlerini arıyorlardı ve eve geri dönmüş olanlar ya da ayaküstü tanıştıkları partnerle ortadan kaybolanlar haricinde diğer herkes sabahları her zaman bir şekilde birbirini bulabiliyordu.

Işıktan, göze batan iğne yağmuru gibi rahatsızlık duyarak, enerjilerinin tatlılıkla akabileceği bir yerlere yollanıyorlardı. Metroda biraz da geveleyerek şakalaşıyorlardı. Zaman zaman kızartma yapan büfelerde kahvaltı edip kendilerine gelmek için Mauerpark'a kadar gidiyor ya da hava müsaitse uyuklamak ve soğuk mate içmek için kendilerini Tempelhof'taki çimlik alana atıyorlardı. Hâlâ sarhoş, hâlâ uyuşturucu etkisinde oluyorlardı, her tarafları zonkluyordu, bas şakaklarında atmaya devam ediyordu. Dışarıdan nasıl göründüklerini hayal ediyorlardı: Gülümsemekten ağrıyan elmacıkkemikleri, küle ve tere bulanmış kıyafetler... Belleklerinde solmaya yüz tutmuş maceraların izi üzerlerine sinmiş: Çehrede keçelikalemle çizilmiş bir resim, cepte plumeria çiçeklerinden yapılmış bir kolye, düğme iliklerine bağlanmış, kuyrukluyıldız gibi kayan, yarı yarıya sönmüş helyum balonlar... Kendilerini dekadan ve gıpta edilesi, canlı hissediyorlardı.

On ikiyi birkaç saat geçe, yazgısında fırtınayla kabarmak olan bir kaygının ilk esintileri hissediliyordu. Pazarları marketlerin kapalı olduğunu, pazartesi günü müşterilerle yapmaları gereken görüşmeleri, hafta içinde teslim edilmesi gereken işleri hatırlıyorlardı. Doğrudan doğruya yeni bir randevu belirlemeden vedalaşıyorlardı. Bitkili ve parkeli, iki ya da üç odalı evlerine gitmek üzere kendi U-Bahn hatlarına yöneliyor, seratonin seviyelerinin düştüğünü hissediyor ve eve varır varmaz yapacakları sıcak banyonun hayalini kuruyorlardı. Söyledikleri yersiz bir cümleyi ve rezil olduklarını düşününce gelen suçluluk hislerini dindirmek için sevimli bir iki mesaj gönderiyorlardı. Çoğu zaman kimseden cevap gelmiyordu. Yatmadan önce iki aspirin içiyorlardı ve pazartesi sabahına her şey geçip gitmiş oluyordu ya da neredeyse her şey, neredeyse.

Arkadaşlıkları inanılmaz derecede rahattı ama puslu ve kırılgan bir şeyler de barındırıyordu. Anna'yla Tom bir nebze merakla ve zaman zaman müphem görünen, herkesin şeytandan kaçar gibi kaçmaya çalıştığı yalnızlığın bir göstergesi gibi duran bir açıklıkla kabul görmüşlerdi. İkisi bir zorlukla karşılaşsalar o arkadaşlardan nasıl yardım isteyeceklerini bilemezlerdi. Aralarında asla konuşmadıkları şeyler vardı, para bunlardan biriydi mesela. Aniden ortaya

çıkan nedensiz mesafeler vardı. Bunlar tam anlamıyla kopukluk sayılmazdı – yeteri kadar esaslı bir şey paylaşmıyorlardı ki birbirlerine gücensinler–, daha ziyade içsel olarak belirlenen yeni sınırlar, çıkar hesapları söz konusuydu. Açılışlarda kuyrukta birbirlerinin yanından geçmeye devam ediyorlardı ama sadece şöyle bir selamlaşıyorlardı ve Bar Drei'a gitmek için binecekleri taksinin masrafını bir başkasıyla paylaşacakları aşikârdı.

Düzenli aralıklarla birileri ortadan kayboluyordu. Bu, kışın daha sık gerçekleşiyordu. Yenilenmemiş bir kira sözleşmesine ya da memleketten gelen bir iş teklifine bağlı olabiliyordu bu durum ama illaki net bir nedeni yoktu. Birileri açılışlara gelmez, mesajlara cevap yazmaz oluyordu. Almanya'daki telefon numarası hep kapalı oluyordu. Bir süre sonra Facebook'taki bir güncellemeyle ya da kulaktan kulağa yayılarak, söz konusu kişinin Marsilya'ya, Atina'ya, Kopenhag'a döndüğü öğreniliyordu. Zaman zaman, kiralık ses sistemleri ve açık artırmaya konmuş bitkilerle, kelimenin tam anlamıyla veda partileri düzenleniyordu. Ama geçici olduğu söylenen geri dönüşlerin süresi çoğunlukla aydan aya uzuyordu, derken gidenlerin bisikletlerini bodrum katında saklamayı kabul etmiş olan arkadaşlar minivanla Berlin'den yola çıkacak birilerinin iletişim bilgilerinin yazdığı e-mail'ler alıyordu. Geleceğiz bak, diyordu bu e-mail'ler, bir daire ya da iş bulalım öyle, doktora ya da kış bitsin öyle, bebeğimizi sütten keselim öyle. Kalanlar, yakında görüşmek üzere, görüşmeyi iple çekiyoruz, oradaki sıcakları kıskanıyoruz diye cevap yazıyordu ama karşı tarafın bir daha geri gelmeyeceği en nihayetinde gayet açıktı.

O belirsizlik hali her daim gergin bir heyecanla su yüzüne çıkıyordu. Her hafta sonunun, her kışın birileri için sonuncu, başka birileri için ilk olma ihtimali vardı. Bu, kentin asla tükenmediği yollu bir algıyla paralel ilerleyen, merak ve maceraya teşvik eden canlandırıcı bir histi. Bununla birlikte, öğrencilik zamanlarına kıyasla Anna'yla Tom'un dünyası daha dardı. Belli bir zaman için az çok düzenli görüştükleri kişi sayısı çok çok onu bulurdu ve aşina, yarı aşina çehrelerin kabaca toplamı yıllar önceki okul arkadaşlarına göre daha sınırlı, daha belirsizdi. Ama bunu fark etmelerine imkân yoktu çünkü o kısıtlı dünya, sonsuzluk yanılsaması yaratacak kadar hızlı bir ritimle yenileniyordu.

Zaman zaman bir hafta sonunu baş başa geçirmeye karar veriyorlardı. Parti silsilesinden çıkıp bir nefes alma ya da tek başlarına

kalıp beraber olmanın tadını çıkarma imkânına kavuşmak istiyorlardı. Sabahı yatakta dergi karıştırarak ya da sosyal medyayı didik didik ederek geçiriyorlardı. Evde giydikleri eşofmanla dışarı çıkıp bagel alıyorlardı. Öğlen gezinti yaptıkları da oluyordu ama çoğunlukla uyuklamak, müzik dinlemek, düzüşmek için evde kalmayı tercih ediyorlardı. Akşam olduğunda yirmi dört saati aşkın bir zamandır baş başa olduklarını fark ediyorlardı. Güzeldi.

Ev temiz ve derli topluydu. Deadline'lar kontrol altındaydı. Buzdolabı doluysa da Vietnam yemeği sipariş etmeye karar veriyorlardı. Mumları yakıyor, alüminyum folyo kaplardaki pirinç erişte sini sırlı kâselere koyuyorlardı. Ara ara telefonlarının ekranı bir davet ya da teklifle aydınlanıyordu, onlar da baş başa kalmak istediklerini yazıyorlardı ya da hiç cevap vermiyorlardı. Karanlık sokaktan, pikapta çalan enstrümantal post-rock'ın bastırdığı Türkçe ya da Almanca kıkırtılar geliyordu; turistler ceplerine bakmak için yuvarlak halojen sokak lambalarının altında duruyorlardı.

O anlarda her şey mümkün görünüyordu. Geriye bakınca, istedikleri her şeyi elde etmeyi başardıklarını görüyorlardı. Bir yandan kolay, bir yandan da zor olmuştu bu. Birbirlerini bu kadar erken bulmuş olmalarının, şansın ama aynı zamanda kararlılığın ve sabrın eseri olduğunu biliyorlardı. Kendilerini fazla bir şeyden feragat etmiş gibi hissetmiyorlardı. Âşıktılar.

Aşklarının meyveleriyle sarıp sarmalanmışlardı. Sıcak ve leziz yemekler, düzenli ödenen faturalar, istedikleri ev ve iş; bütün bu ayrıntılar yaşamlarını oluşturuyordu. Bu hayatı –aşağı yukarı– kendileri yaratmıştı; onu kendi memleketlerinde kalacak olsalar asla sahip olmayacakları bir özgürlükle, gerçekten kim olduklarını yansıtana dek farktan farka geçerek inşa etmişlerdi. Onunla gurur duyuyorlardı. Pencerelerinin ötesinde kentin kalbi atıyor, onlara bir vaatle sesleniyordu, onlarınsa bu vaadin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini görmeye hiç acelesi yoktu.

Ardından birbirlerinin kokusunu derin derin içlerine çekip uykularının gelmesini bekliyorlardı. Birbirlerinin kulaklarına espriler ya da saçma sapan şeyler ya da ertesi gün yapılması gerekenleri fısıldıyorlardı ama asıl söyledikleri bir duaydı, sessiz ve tuhaf bir şekilde içli bir dua: Her şey böyle, tam da olduğu gibi kalsın. Bu dua her zaman kabul oluyordu.

Aşkları günden güne derinleşiyordu. Sevgiliydiler, yoldaştılar, birbirlerinin en iyi dostuydular. Üniversite zamanlarındaki yakınlıkları yurtdışına yerleşme macerasıyla pekişmişti. Küçük ihanetler afla ya da sessizlikle karşılanmıştı. Günlük zorluklar onlara birbirlerine güvenmeyi öğretmişti. Tom her hafta Anna'nın anne babasını arıyordu; Anna da Tom'un Almanca e-mail'lerini yazıyordu. Volksbank'ta ortak hesapları vardı ama algoritma aynı önerilerde bulunsa da Netflix profilleri ayrıydı. Karşı tarafın da seveceğinden hiç tereddüt etmeden yemek siparişi verebilir, bir daire seçebilirlerdi. Kavgaları saçma sapan şeylerle ilgiliydi, sosyal medyadaki bir polemik, devlet dairesindeki bir vade sonu... Pazarları eski Eurovision parçalarını dinleyerek temizlik yapıyorlardı. Birlikte ihtiyarlayacaklarından hiç şüpheleri yoktu. Kötü sevişiyorlardı, üstelik sık da değil.

Ya da hiç olmazsa böyledir diye korkuyorlardı. Cuma akşamıydı ve Wedding'deki bir dairedeki davetten eve buz kesmiş ve çakırkeyif dönüyorlardı. Pazar sabahıydı, henüz tam anlamıyla uyanmak için çok erkendi, yükselmiş yaz güneşi karartma perdelerin ardından bir ısı halesi yansıtıyordu. İhtimal pusuda bekliyordu –haftalık süre aşımı olmasın diye; ses etmeseler de fırsatın bilincindeler diye– ve birinin bir hareketiyle o ihtimal uyanıyordu. Anna soyunmadan kasığını Tom'un kalçasına bastırıyordu, bir yandan da kendisine buz gibi ellerle dokunmasından korkarak Tom'un onun bileklerini kavrayıp döşeğe bastırıyordu. Ya da Tom Anna'nın uyanık olup olmadığını onun sırtını çok hafif bir okşayışla katederek, nihayetinde de külotunun lastiğini yana çekerek yokluyordu. Anna'nın omurgası yay gibi geriliyor, boynu yana doğru eğiliyordu.

Tom ona dokunuyor, sonra o tatmin olana dek onu yalıyordu, bu da sık sayılabilecek kadar sık oluyordu. Bazen Anna'ya varla yok arası bir hafiflikle dokunuyor, yanaklarının kızardığını görünce kasten yavaşlıyordu. Zaman zaman, önce bir, ardından iki parmağını sokmadan önce klitorisine diliyle değiyordu. Daha başka zamanlar Anna ona arkadan içine girip hareketsiz kalmasını, boynunu ısırmasını söylüyordu, derken Anna kalçasını hafifçe yana çeviri-

yor, gözlerini yumarak kendi önüne dokunuyordu. Yoga matının üzerindeydiler; duştaydılar. Önce Anna tatmin oluyordu, nadiren de tatmin olmaktan vazgeçiyordu, o noktada Tom kendini serbest bırakma hakkını kendinde görüyor ve birkaç saniye içinde prezervatife ya da çarşafa ya da küvet deliğinin etrafındaki su birikintisine boşalıyordu.

Bu rutin, ilişkilerinin epey erken bir döneminde mükemmelleşmiş ve onları daima tatmin etmişti. İkisinden birinin canının istemediği oluyordu, o zaman diğeri alınmadan ya da reddedilmiş hissetmeden bunu anlayışla karşılıyordu. Tam tersi de oluyordu, bir iş gününde ikisinden biri aniden tahrik oluyordu, diğeri de ona uyup kanepeye sürüklenmeye razı oluyor ya da işe çok yoğunlaşmış gibi yapıp horny jail tehdidi savuruyordu. Tamamı beş dakika da sürebiliyordu, nadiren olmakla birlikte yarım saat kadar da. Sonra genişlemiş gözeneklerle biri diğerinin kucağına oturuyordu ya da hâlâ seks kokan çıplak bedenleriyle kalkıp kahvaltı hazırlıyorlardı ya da karanlıkta birbirlerine sarılıyor, uykularının geldiğini hissediyor ve bir an için sessizce birbirlerinin nefes alıp verişini dinliyorlardı; mutluydular, yan yanaydılar.

O an geçiyordu. Gevşeme halindeyken bir düşünce kendine yol yapıyordu. Tıpkı geçen haftaki gibi, iki ay öncesi, üç yıl öncesi gibi düzüşmüşlerdi. Muhtemelen, objektif açıdan, kısa sürmüştü. Çok banal değil miydi? Anal sekse pek düşkün değillerdi. Anna rimming'i ilgi çekici buluyordu ama Tom biraz utanıyordu. Tom saksoya pek de bayılmıyordu ama orgazmdan önce boynunun sıkılmasını seviyordu, bu da Anna'yı rahatsız ediyordu. İkisi de birer kere geliyordu ve o noktada duruyorlardı ve sarmaş dolaş kalıp sessizce kendi kendilerini sorguluyorlardı. Daha çok sevişemez, daha iyi gelemezler miydi? Seks oyuncaklarını, BDSM'yi, seks partilerini yok sayarak kendilerini nelerden mahrum bırakıyorlardı? Çok aşklılığı kale almamalarının nedeni onlara uygun olmaması mıydı, yoksa dar kafalı ve korkak olmaları mı?

Etraflarındaki dünya cinsel hayatlarının nasıl olabileceğiyle ilgili öyle heyecan verici bir imaj sunuyordu ki. Seks pozitif profillerde şekilleri özel ve eğlenceli, renkleri parlak ya da mat tıbbi silikonlu bullet'lar, vibratörler, halkalar, plug'lar, strapon'lar boy gösteriyordu. Arkadaşları poly ilişkilerde talep edilen duygusal pazarlıklar hakkında tartışıyor ya da o hafta sonu üçüncü kim olsun

diye Tinder'daki eşleşmelere göz atıp adayları değerlendiriyordu. Lifestyle makalelerinin paragraflarının arasında kaplan ya da ejderha görünümlü taş gibi dildo reklamları beliriyordu. Kulüplerde üzerlerine avuç kadar file kumaş giymiş rengârenk saçlı kadınların çizmelerine, lateksle ve parlak süetle sarılı ne idüğü belirsiz adamlar tarafından tapınılıyordu; çiftler, üçlü gruplar küçük kanepelerde kaynaşıyor, davetiyeler, şeffaf zarflar alıp veriyor, ardından da darkroom'lara ya da kabinlere yöneliyorlardı. Ortam şen, taşkın, baştan çıkarıcıydı; herkes rahat ve muhteşemdi ya da öyleymiş gibi duruyordu. Anna'yla Tom'dan çok daha fazla eğleniyormuş gibi de duruyorlardı.

An geçip de birbirlerinin kokusuna dalmışken, nemli bornozlara sarınmışken ya da başak desenli örtünün altında sarmaş dolaş yatarken akıllarını çelen de işte o eğlenceydi. Neyin hayaline daldıklarını tam olarak bilmiyorlardı ama sahip olduklarından çok farklı bir şey olduğunu biliyorlardı. Hemen biraz ötede, onlara kapalı olan –tam olarak neyin eksikliğini çektiklerini bile tanımlayamayacakları kadar kapalı olan– daha geniş bir erotik dünya vardı. Kendi cinsel yaşamlarından hoşnuttular ve bunu birbirlerine söylüyor, buna inanıyorlardı. Onlarda şüphe uyandıran da bir şekilde buydu. Memnuniyetlerinin yetinmekten kaynaklanıyor olabileceğinden korkuyorlardı.

Tatminsizliklerinin, ilişkilerinin uzun süreye dayanmasına ya da tanışmadan önce pek bir cinsel deneyim yaşamamalarına bağlı olmadığını biliyorlardı. Çokaşklılık onlara göre değildi – arkadaşlarının anlattıklarından bürokratik ve alçaltıcı bir geometri gibi durduğundan da değil sadece, birlikteyken iyi hissettikleri için de. Birbirlerini tanıyorlardı, beğeniyorlardı, birbirlerine sadece küçük ve öngörülebilir hayal kırıklıkları yaşatıyorlardı. Böyle uzun süreli bir tekeşlilikte iyi hissettikleri için kendilerini biraz hastalıklı buluyorlardı ama işin aslı, başkalarına karşı hissettikleri çekim de sadece öylesine ve geçiciydi. Cazip buldukları biri olursa barda ya da partilerde birbirlerine onu işaret ediyorlardı ve olsa olsa, bundan doğan fantezileri bir sonraki sevişmelerinde hayata geçiriyorlardı. Başka hiç kimseyle deneyim yaşamak istemiyorlardı: Hiç kimseye öyle güvenemez, hiç kimseyle öyle eğlenemezlerdi. Bunun bilincinde olmaları rahatlatıcıydı, öte yandan aynı zamanda cesaret kırıcıydı.

Düzenli olarak oyuncak alıyorlardı. New Yorklu bir gazetecinin sevgilisine çift taraflı strapon kullanmasını nasıl öğrettiğini okuyor ve Slack'te birbirlerine bunun linkini gönderiyorlardı. Ya da bir aktivistin klitoris uyarıcının etkisini bir turunç üzerinde gösterdiği profesyonel kalitedeki videosunun cazibesine yenik düşüyorlardı. Gezintileri sırasında yeni seks shop'ların sade minimalizminin albenisine kapılıyorlardı, doğdukları kenttekilerin pisliğinden ve çığırtkanlığından öyle farklıydılar ki! Haliyle, beyaz alçıpana sıkıştırılmış spotların büyüsüne güve gibi kapılıp içeri giriyorlardı. Satıcıların mevcudiyetinin fazlasıyla bilincinde olarak, vibratörü ustalıkla değerlendiren bir çift edasıyla küçük vitrinlerin arasında dolaşıyorlardı. Verdikleri imajın kendilerine uymadığını hissetseler de birkaç dakikalığına bu imajın tadını çıkarıyor, sonra da düzenbazlık hissini dindirmek için bir yolculuk tavşanı ya da ayarlanabilir penis halkası ya da kenevir tohumu yağıyla yapılmış doğa dostu bir kayganlaştırıcı alıyorlardı.

Satın aldıkları şeyleri nadiren kullanıyorlardı, kullandıklarında da bunlara ayırdıkları zaman asla tutukluklarının doğallığa dönüşmesine yetecek kadar değildi. Paketlerini açtıktan, şarj ettikten ve yıkadıktan sonra komodinde görünür bir yere bırakıyor ve birkaç gün kadar biraz da çekinerek göz atıyorlardı, derken prezervatifi alma zamanı gelince ikisinden biri neden olmasın deyip elini uzatıyordu. Birbirlerinden sıkılıp utanmıyorlardı –tecrübesizliklerine beraberce gülüyor, birbirlerini yönlendiriyorlardı– ama tutukluklarından dolayı, aldıkları şeyleri hakkıyla kullanamıyorlardı. Harness ya boldu ya da karıncalanmaya neden olacak kadar dar; bullet silikona sıkışıyordu ve çalıştırmak için dışarı doğru bastırmakla uğraşmak gerekiyordu. Vızıltısı dikkat dağıtıyordu. Doğru kullanımı bu mu, her şey yolunda mı diye sürekli sorular sormaları yeni bir açılım sağlamak yerine aldıkları zevki frenliyordu. Uyarılınca Anna acele geliyordu, oysa aslında yalanmayı tercih ediyordu çünkü Tom'un da bunu tercih ettiğini düşünüyordu. Tom teoride plug'ı deneyimlemeye açıktı ama pratikte canı yanıyordu. Duş aldıktan sonra yeni aldıkları şeyleri uygun bir dezenfektanla yıkıyor, gitgide uzayan aralıklarla bir iki kez daha kullanıyor, sonunda da Anna'nın yastığının yanındaki teneke kutuya kaldırıyorlardı ve o eşyalar, diğerleriyle birlikte gözle görünmez tatminsizlik dalgaları yayıyordu.

Bu dalgaların onları bir seks kulübüne savurduğu oluyordu. Bu ziyaretler hiçbir zaman önceden planlanmış değildi. Fazla kısa sürmüş bir akşamdan sonra taksiyle eve dönerken, Heinrich-Heine-Straße'de ışıklarda durdukları sırada gözleri bir dış kapıdan birkaç blok ötesine kadar uzanan kuyruğa ilişiyordu. Ya da akşam yemeğini evde yemişlerdi ve çakırkeyiftiler, bir film sahnesinden ya da ettikleri sohbetten ya da öyle durduk yere biraz tahrik olmuşlardı, günlerden cuma veya cumartesiydi ve neden olmasın diyorlardı. Sık olan bir şey değildi.

Böylelikle kendilerini kuyrukta buluveriyorlardı; dövmeli ya da buz gibi havada yarı çıplak, file kalem elbiseler, delikli üstler giymiş, espansörlü, çivi düğmeli, body'li, topuklu, jartiyerli bedenlerle, deri tasmalarla, fosforlu peruklarla çevriliydiler. Onlara kıyasla kendilerini banal ama aynı zamanda tahrik olmuş hissediyorlardı. Her defasında birbirlerine er ya da geç oranın dress code'una uygun bir şeyler alacaklarını söylüyorlardı. Ama girişteki elemeleri geçmekte hiçbir zaman zorluk çekmiyorlardı çünkü oraya çift olarak gidiyorlardı, çünkü yeteri kadar cool'dular, çünkü kafayı aşırı bulmamışlardı, çünkü idare eder bir Almancayla bir şeyler geveleyebiliyorlardı. Yarı karanlıkta ve gümbürdeyen patırtıda hemen bara yöneliyor ve cesaretleri yerine gelene dek içip birlikte kısa kısa, tutuk tutuk hareketlerle dans ediyorlardı. Sonra insanların oturup tüttürdüğü havuz kenarındaki küçük kanepelere, berjerlere yönelmeye cüret ediyorlardı. Etraflarına bakıyorlardı.

Zaman zaman bir çift ya da tek bir kişi onlara yaklaşıyor ya da bir kız Anna'yı süzüyordu. Bunlar gözbebekleri iri iri olmuş kadınlar, saçları jöleye, tere bulanmış adamlardı. İngilizce sohbet ediyor, bilgi alışverişinde bulunuyorlardı: Kaç zamandır Berlin'deydiler, çift miydiler, açık mı kapalı mı, straight mi bi mıydılar... Anna'yla Tom hep bi diyorlardı, oysa Tom hiçbir zaman bir erkekle birlikte olmamıştı, Anna'ysa bir tek kez, Tom'un yanındayken bir kadınla beraber olmuştu, az sonra özür dileyerek kadını eve göndermişlerdi, Anna da ertesi sabah bir şekilde cebinde bulduğu numarayı asla tekrar aramamıştı. Bir noktadan sonra sıra davetlere geliyordu. Kulaktaki bir fısıltı dudakların arasındaki bir kulak memesine, omuzdaki dostane bir dokunuş okşayışa dönüşüyordu, baldırlar baldırları okşuyordu, oturanların dizleri hafifçe aralanıyordu. Müzik kulaklarda küt küt atıyordu ve dumanla disko topu sayesinde herkes ilgi

çekici, herkes tehlikeli görünüyordu. Anna'yla Tom birbirlerini bir bakışla yokluyorlardı. Havada ter, tütün, şeker, dezenfektan kokusu vardı. Kalpleri aynı anda hem daha hızlı hem daha yavaş atıyordu.

Nasıl olup da nihayetinde hiçbir şey yapmadıklarına bir açıklama getiremezlerdi. O anlarda hissettikleri itki çok kuvvetliydi, gözleri başka şey görmez oluyordu –bu arzudan ya da arzulama arzusundan kaynaklanıyor olabilirdi– ama her defasında bir şeyler onları durduruyordu: Seyretmek için onları takip eden orta yaşlı adam ya da k-hole'un eşiğindeki bir kadının kesik kesik inlemeleri ya da Tom'un bir halkadan çıkan yarı gevşek bir sik görmekten rahatsız olması ya da birinin Anna'yı köprücük kemiğinden kabalıkla öpmeye çalışması, Anna'nın geri çekilirken aldığı misk kokusu ve batan sakal yüzünden kendini olaya uzak hissetmesi... Kabin ve darkroom'larda hissettikleri tereddütler Anna ve Tom tek tek ele alındığında anlaşılırdı ama bunlar en nihayetinde, her defasında su yüzüne çıkmak için doğru fırsatı kollayan belli belirsiz bir mahcubiyete asılı kancalardan ibaretti. Anna ve Tom bir şeyler içme bahanesiyle ya da hiç bahanesiz dans pistine geri dönüyorlardı.

Eşiğin önünden iki üç kez geçiyor ama asla içeri girmiyorlardı; paltolarını geri almak için kuyruğa geçiyorlardı. Yorgunlardı, kötü kokuyorlardı ama sokağa çıkıp serin havayı soludular mı o rahatsızlık hissi dağılıveriyordu. Sabahın ilk saatlerinin kurşuni ışığında taksiyle ya da yürüyerek eve dönüyorlardı, el ele tutuşuyorlardı, heyecanlıydılar, birlik içindeydiler. Aslına bakılırsa zührevi hastalık testinden geçmeyi gerektirecek bir şey yapmadıkları, su şişelerini, uyuşturucu poşetlerini, flakonları kabul etmedikleri için kendilerini hafiflemiş hissediyorlardı. Yatağa girdiklerinde tahrik hali şefkatli bir yumuşaklığa bürünüyordu. Örtülerin altına giriyor, kaşık pozisyonunda birbirlerini sarıyor, nefeslerini birbirlerinin nabzına uyduruyor ve aralarındaki yakınlığın herhangi bir seks partisinden daha derin ve tatminkâr olduğunu hissediyorlardı.

Sabah oldu mu bu düşünce onlara içler acısı geliyordu.

İki hayat yaşıyorlardı. Onları çevreleyen somut gerçeklik vardı; bir de görüntüler vardı. Onlarla da çevriliydiler.

Onları uyandıran cep telefonunun ekranındaydı görüntüler: Uzayda şarkı söyleyen bir astronot. Yıkım topunun üstüne ata biner gibi kurulmuş bir genç kız. Bunlar uyku perdesinin ardından yastıklarını aydınlatıyordu, parmak uçlarını izleyerek banyoda onlara eşlik ediyordu. Mutfakta kahveyi beklerken bu sefer de tabletten akmayı sürdürüyorlar, herhangi bir sıra düzeni izlemeden çalışma odasındaki monitöre uzanıyorlardı. Kıskanç bir kocanın bir evin cephesinde duvar yazısı biçimini almış tehditleri. Bir kayalıkta ya da otobanın bariyerlerinde inanılır gibi olmayan bir dengede duran keçiler. Öğle yemeğini dışarıda yemeye karar verseler görüntüler telefonun dikdörtgenine sıkışıyor, tabağın bir karış üstünde yarı havada duruyordu. Gökte bir yığın köpekbalığı. U8'i ya da M29'u beklerken, çişlerini yaparken. Kuyruksokumunun üstünde pamuk ipliğine bağlı bir dengede duran kadehi, başının arkasından yay gibi püskürttüğü şampanyayla dolduran meşhur bir kadın. Görüntüler, ertesi güne alarm koyduklarında karanlık odada çehrelerini aydınlatıyordu. Tanımadıkları insan yüzleri. Cezbedici suçlu yüzleri. Avokado dilimleri.

Çalıştıkları zaman görüntüler arka planda açık bırakılmış pencerelerden fırtına gibi esiyordu. Bir fiyat teklifi gönderiyor ve Instagram feed'ine bakıyorlardı. Ülkelerindeki son seçimlerle ilgili öngörüler browser'ın sekmesindeki bir bildirimle dikkatlerini çekiyordu. Birinden diğerine geçmek için gereken tuş kombinasyonu kas belleklerine command-c, command-v gibi kazılıydı. StackExchange'de çok uyuz bir CSS sınıfının parametrelerini ararken az evvel Facebook'ta çıkmış olan tartışmaya göz atıyorlardı. Hemen aşağıda İngilizce ve İspanyolca konuşan bir Steuerberater'ın ilanına denk geliyorlardı. Tanıdık bir kadın yorumlarda ilanın spam olduğunu iddia ediyordu. Kadının profili ilgilerini çektiğinden ona arkadaşlık teklif ediyor ve sonraki hafta bir akşam bir ihtimal Kit-Kat'a gideceğini keşfediyorlardı. LCV listesine bakınca Neukölln'den

eski bir arkadaşa rastlıyorlardı. İyi de Madrid'e dönmemiş miydi o? Linkedln'den kontrol ediyorlardı, öyle görünüyordu. Sırılsıklam olmuş bir yavru kedi. Amerika Birleşik Devletleri başkanının vurdumduymazlığıyla ilgili bir video makale. Bir selfie.

Verdikleri aralar bir iki saniye ya da birkaç dakika sürebiliyordu. Zaman zaman, özellikle de çok tekrar isteyen bir işle meşgulseler ya da tartışmanın ucu doğrudan kendilerine dokunuyorsa yarım saati buluyordu. Böyle tam olarak ne kadar zaman geçirdiklerini söylemeye kalksalar söyleyemezlerdi. Fazla olabileceğinden şüpheleniyorlardı.

Hep böyle olmamıştı. Belli bir noktada bir şeyler değişmiş olsa gerekti. Tam olarak neyin değiştiğini söylemeye kalksalar ne diyeceklerini bilemezlerdi.

Facebook'u sadece lisedeki aşklarının ne yapıp ettiğini görmek için kullandıkları, Instagram'ınsa tatil resimleri arşivinden ibaret olduğu bir dönem olmuştu, bunu hatırlıyorlardı. O zamandan bu yana bu platformlardaki her gelişmeyi hem kullanıcı hem de arayüz tasarımcısı gözüyle izlemişlerdi. Her ikisinde de birbirini takip etmiş tüm güncellemeleri bir bir sıralayabilirlerdi – beğeni butonu ve bildirimlerin, video paylaşma, görsellerle cevap verme, etiketleme seçeneklerinin eklenmesi. Ama o ıncik cıncıklarla sosyal medyanın günlük hayatlarına nasıl yayıldığı arasındaki bağıntıyı saptamak için yaptıkları her deneme öyle indirgemeciydi ki yanıltıcı kalıyordu; orman yanıyor demek için yanan ilk dalı mı yoksa üçüncü ağacı mı başlangıç kabul etmeli diye sormak gibi bir şeydi.

Bunu frenlemek için bir şeyler yapmayı isterlerdi ama sosyal medyadan vazgeçmeleri, hatta ağların birinden bile çıkmaları mümkün değilmiş gibi görünüyordu. Facebook'tan vazgeçmek sosyalliklerine azımsanmayacak bir darbe indirirdi. Berlin'de çevre kurmalarında ve çevrelerini pekiştirmelerinde kaçınılmaz bir rol oynamıştı; üstelik ihtiyaç duyabilecekleri pratik bilgileri edinmek için kullanabilecekleri ana kaynaktı. Hem bundan önceki hayatlarına açılan tek kapıydı da. Eski arkadaşlarla pek sık haberleşmiyorlardı –o hayaletimsi görüntü akışının her daim mevcut olması bunu gereksiz mi kılıyordu yoksa?– ama yeni bir işe girdiklerini okuyunca, mezunlar günü yemeklerinde çekilmiş fotoğraflara bakınca hâlâ hayatlarındaymış gibi hissediyorlardı.

Twitter ara ara gülmelerine vesile olsa da pek de hoşlarına gitmiyordu ama ülkeleriyle ilgili ana haber kaynakları oydu. Berlin'e yerleştilerse de ülkelerinde ne olup bittiğiyle hâlâ ilgileniyorlardı; öte yandan Almanya'daki gelişmeleri hiçbir zaman merak etmemişlerdi, kaldı ki bu haberler Almancaydı zaten. Twitter'ı kullanmayı bıraksalar yine günlük gazetelerin, aylık dergilerin ana sayfalarını saatte bir yenilemeleri gerekirdi, üstelik ilgilerini çeken bilgileri daha az edinir, daha çok zaman harcarlardı. Instagram her anlamda işlerinin vitriniydi ve her zaman yeni fikirler için bir kaynak, bir esin kaynağıydı. Onu bırakmak söz konusu bile olamazdı.

Sosyal medya kullanımını belli başlı zamanlarla sınırlama, günlük kullanım süresini daraltma denemeleri de pek bir yere götürmüyordu. Can sıkıntısı ya da konsantrasyon bozukluğuna bağlı bir şey değildi. Aksine, çoğunlukla işlerinin en yaratıcı anında –pitch için beyin fırtınası yaparken ya da yeni bir ızgara yaratırken– birkaç dakikalığına görüntü akışına keyifle dalıyorlardı. Bu onlara enerji veriyor, odaklanmalarını sağlıyordu.

Ne var ki bunlara bunca zaman harcamaktan utanıyorlardı. Tom ortak kullandıkları çalışma odasının pencerelerine görüntüler yansımasın diye ekranını hafifçe eğmişti. O tuvalete ya da mutfağa gitmek için yerinden kalktığındaysa, Anna o arkasından geçmeden önce hemen masaüstünü değiştiriyordu. Bir daireye, kale salatasına ya da hemen iki blok ötede ya da iki kıta mesafede yaşayan birinin kedisine hayran kalıyorlardı. Hiç tanımadıkları insanların saçma sapan atışmalarına kaptırıyorlardı kendilerini. Hiç karşılaşmayacakları kişilerin meseleleriyle ilgileniyorlardı.

Dünyanın en kaotik semt pazarından kokain etkisindeyken geçmek gibi bir şeydi. Farklı farklı kanallara ayarlanmış bir duvar dolusu televizyonu zaplamak gibi bir şeydi. Tıka basa insan dolu bir stadyumdaki düşüncelerle telepatik iletişime geçmek gibi bir şeydi. Aslında başka hiçbir şey gibi değildi çünkü yeni bir şeydi.

İçinden geçtikleri ruh halleri de yeniydi, bu yüzden onları tarif edecek ortak bir kavram bulamıyorlardı. Bu amaçla, başka cinsten deneyimler için kullanılan terimleri ödünç alıyorlardı, bunlar bir şekilde bağıntılı duruyordu ama yirmi yıldır internetle allak bullak olmuş içsel manzaralarıyla bire bir örtüşmüyordu.

İnterneti fazla kullanmaktan duydukları utancın nedeni aslen kendi düşünce kalıplarını değişen şartlara uyduramamalarıydı.

Hâlâ ana etkinlik (çalışmak) ile deşarj alanı şeklindeki standart kavramlar üzerinden düşünüyorlardı, oysa günlerini nasıl geçirdiklerini, ekrandan ekrana, pencereden pencereye nasıl atladıklarını gözlemleseler bunu başı sonu olmayan bir akış gibi görürlerdi. Kafa dağıtma fikri, özel hayatla profesyonel hayat arasında, siyasi haberlerle arkadaş partileri ve popüler kültür fenomenleri arasında net bir ayrım olduğunu varsayıyordu, oysa gündelik hayatlarında bu ayrım tamamen çözülüp erimişti. Onlar birinden ötekine geçiyordu çünkü biri ötekiydi zaten. InDesign'da olduğu gibi sosyal medyada da zaman uçup gidiyordu.

Sadece olumsuz duygular söz konusu değildi. Paylaştıkları bir post tuttuğunda hissettikleri o ürperti neydi? Peki ya onları her dakikada, her yirmi saniyede bir işlerine ara verip yükselen borsa endeksini ya da bir maçın skorunu takip eder gibi biriken like'ları takip etmek için sayfayı yenilemeye sevk eden o sabırsız heyecan neydi? Her gün hissettikleri ama net bir adı olmayan bir şeydi. Skor değildi, bir şey kazanılmıyordu. Ancak çok dolaylı bir ekonomik uzantısı vardı. Ellili yaşlardaki sosyologlar narsisizmden söz ediyorlardı ama aslında sadece kendilerinden söz ediyorlardı. Nörobilim sözcüleri uyuşturucu ve şeker bağımlılığına, depresyona ilişkin bir terminoloji kullanıyorlardı. Anna'yla Tom bunların teknofobik indirgemeler olduğunu düşünüyorlardı. Durumun öyle olmadığını hissediyorlardı. Ama *hiç* öyle olmadığı da söylenemezdi.

O kadın AIDS'le ilgili ırkçı bir çıkışta bulunduğunda Anna'yla Tom günün tamamını saplantılı bir şekilde bu çıkışın olumsuz sonuçlarını izlemekle geçirmiş, yolda gerçekleşen kazayı seyretmek için yavaşlayıp gittiği yeri unutan sürücüler gibi işi gücü unutmuşlardı. Görüntüler. Yorum makaleleri. Yorum makalelerine yazılan yorumlar. Yüzeysellikten ya da utançtan silinmiş yorumların ekran görüntüleri. Linki verilmeye değmeyecek kadar bayağı makalelerin başlıklarının görüntüleri. Yine de hepsini Google'da arıyor ve okuyorlardı. Peki ama neden?

Ahlaki cangıldan çıkış yolunu bulmak başa çıkılması imkânsız bir bilmece gibi sürükleyiciydi. Irkçı espri korkunçtu. Bir insanın tanımadığı milyonlarca kişinin karşısında işini ve saygınlığını kaybetmesi adaletsizdi. İnsan kendi önyargılarının sonuçlarına katlanmalıydı. İnsan kendini vahşi kalabalığın önüne atmaktan sakınmalıydı. Gelecekte biri ne zaman çizgiyi aşsa rezil edilecekti.

Rezil edilmek gelecekte o kadar yaygın olacaktı ki herhangi bir caydırıcılığı kalmayacaktı. Her bakış açısı yerindeydi ve her bakış açısını savunacak birileri vardı. O kadının başından geçenlerle niye ilgileniyorlardı ki? Bununla bir aktüalite olarak mı, yoksa bir romanla ilgilenir gibi mi ilgileniyorlardı? O kadınla özdeşleştikleri için mi ilgileniyorlardı? Kadını itham edenlerle özdeşleştikleri için mi ilgileniyorlardı?

Sohbetler net bir geçiş olmaksızın dijitalden fiziksele kayıyordu. Çalışırken birbirlerinin timeline'larına post'lar gönderiyor, birbirlerine monitörlerin üstünden bakıp bunlarla ilgili yüksek sesle konuşuyorlardı. Zaman zaman aynı anda güldükleri oluyordu çünkü feed'de aynı internet geyiği dönüyordu. Günün meseleleriyle ilgili yaptıkları yorumlar kendi arkadaşlarından yorum alıyordu, onlara karşıt görüşü savunanların yazılarının linklerini gönderiyorlardı. Beş dakika sonra thread oluşturarak cevap veriyorlardı. Kendi arkadaşları da pencereleri açık bırakarak çalışıyordu. Fırtına oraya da giriyordu.

Akşamleyin, Paul-Linke-Ufer'deki Biergarten'da ya da Wasserturm'un gölgesindeki Rus bistrosunda bir araya gelip, çevrimiçinde, yani dünyanın başka bir yerinde, yani California ya da New York'ta olup bitenleri tartıştıkları oluyordu. Görüşlerinde değil ama etkileşim şekillerinde bir şeyler değişmiş oluyordu. İnternette iğneleyici karşılıklarla, subtweet'lerle ortaya koydukları görüş ayrılıkları yüz yüzeyken çok daha az keskin oluyordu. Yorum thread'lerinde bağdaşmaz gibi duran değer sistemleri bir bar masasında toplanınca bir şekilde derhal bütünlüğe kavuşuyordu. Karşıt görüş o kadar da toksik maskülinite, Avrupa merkezciliğe, ayrıcalığa bulanmış gibi durmuyordu artık. Tartışma bir espriyle, bir içki siparişiyle duruluyordu. Bir iki güne kalmadan da unutulup gidiyordu.

Fakat sular seller gibi akan güzellik yağmurunda polemik ve aktüalite olsa olsa yıldırım ve şimşekti. Ekranlarında –her yer ve her saatte– tanıdıkları ve eski arkadaşları ve gezegendeki tüm meçhuller hayatlarında güzellik namına ne varsa gözler önüne seriyordu. Göz kamaştırıcılık hariç hiçbir ortak kümesi olmayan görüntüler peş peşe akıyordu: Vintage elbiseler ve filtreli selfie'ler, karlı ormanlar, cam gibi deniz, ferah ve rahat daireler, kitap kapakları, tartoletler, çiçekler, vahşi hayvanlar, galaksiler, güncel sanat sergileri, ayaklar. Anna'yla Tom bunların karşısında büyüleniyorlardı. Öğrenciyken

akıllarının ucundan dahi geçmemiş olan bitki tutkusu muhtemelen bu şekilde, bitkilerin cumba, kitaplık rafı, Macar parke fotoğraflarında ne kadar muhteşem durduğunu tekrar tekrar gözlemlemeleri sonucunda doğmuştu. Tropikal bitkilerin yapraklarındaki parlak yeşiller, begonyaların beyaz ve morumsu benekleri fotoğraf ızgaralarında seçkin ve özenli bir hayata tanıklık eder gibiydi. Anna'yla Tom bunun bilincine ancak sonradan tam olarak varmıştı. Bitkiler hayatlarında kaşla göz arasında, sanki zaten yetkinleşmiş bir beceri gibi belirivermişti.

Mutfakla ilgili olarak da buna benzer bir şey gerçekleşmişti. Nasıl başlamıştı? Üniversitedeyken mutfakla pek de ilgilenmemişlerdi. Bir iki aile tarifini hazırlayabiliyorlardı, yalnızken çoğunlukla fast food ya da sandviç yiyorlardı. Yemek pişirme yeteneklerinin zirvesi, sınav dönemlerinden önceki pazar bir araya gelen sekizli onlu arkadaş ekibini doyurabilmekten geçiyordu – minestrone, köri, ragù. Tuzlu ve kalorili, yumuşak kıvamlı ve kahverengi-kırmızımsı renkli yemeklerdi. IKEA'nın mavi ve fıstık yeşili tabak çanak takımında ikram ediliyorlardı. Porsiyonlar çok büyüktü.

Şimdi bunları hatırladıklarında neredeyse utanıp sıkılıyorlardı. Ekranlarında önceden varlığından bile haberdar olmadıkları bir farklılıklar dünyası aralanıvermişti. Kalenin laciverde çalan yeşiliyle avokadonun zümrüt yeşili, beyaz-mavi desenli sırlı tabaklarda göz alıcıydı; kaleyle avokado nar taneleriyle bezenmişse, üzerlerine de yoğun kıvamlı siyah sirke serpilmişse, açık gri renkli el yapımı seramik çanaklarda da gözlere şenlikti. Kayrak taşının mat renkli yüzeyi, üzerine yer yer baharat ve üzüm taneleri serpiştirilmiş taze peynir parçalarının ışıltısını gözler önüne seriyordu. Yemekler toz halindeki tahıllarla, soslarla, minik minik nokta atışları şeklinde süsleniyordu. Sebzeler üzüm çekirdeği yağı dökülmüş ve asla yıkanmayan döküm tavalarda kızartılıyordu; risotto ninelerden kalma buharlı tencerelerde değil de dibi kalın alüminyum sauteuse'de hafifçe kaynamaya bırakılıyordu; çorba ve türlülerdeyse toprak kâselerin, döküm tencerelerin termik özelliğine ve sadeliğine ihtiyaç vardı. Kısık ateşte pişirilince, diyafram, dil gibi sıra dışı etlerin tadı ve yumuşaklığı zirve yapıyordu. Tohumlar kavruluyor, soslarsa krema kıvamında olsun diye hiç olmazsa biraz blender'dan geçiriliyordu. Alabaşlar, haylan kabaklar ve sarımsı-yeşilimsi heirloom domatesler yaprak gibi incecik dilimleniyor ya da kasapların kullandığı kesme

tahtalarında rustik küpler halinde kesiliyordu. Bıçaklar önce seramikti, sonra paslı Vietnam demir bıçaklar, sonra da dövme çelik bıçaklar kullanılır olmuştu.

Anna'yla Tom aniden doğmuş ve bir anlamda da zaten tamamlanmış halde gelen yemek tutkularına bir yığın zihinsel enerji sarf ediyorlardı. Hatırı sayılır miktarda para da sarf ediyorlardı. Bununla birlikte tüketim dürtüsüyle davranmıyorlardı. Marka bir tabak takımıyla caka satmak ya da lüks bir ürünün peşinden koşmak gibi bir arzuları yoktu. Sade malzemeleri tercih ediyorlar, bunların lezzet özelliklerini vurgulayan hazırlıklar yapıyorlardı, örneğin beyaz sır karamelize edilmiş pancarın altın çizgili morunu vurguluyordu. Onlarınki reklamlardan kaynaklanan sahte bir ilgi değildi. Kendilerini çevreleyen farklılıkları gözlemlerken ozmoz sürecine benzer biçimde ortaya çıkmıştı. Onlarınki en nihayetinde özgürlük ve zevk arayışıydı; öncelikle lezzet arıyorlardı ama yemeklerin zaman alan hazırlık sürecinde dokunmanın keyfinin, tabağa yerleştirilmesinde göz zevkinin de peşindeydiler.

Aynı ilgi arkadaşlarında da ortaya çıkmıştı. Onlar da doğaüstü sayılabilecek bir eşzamanlılıkla evde mayalamayı, karnabahar közlemeyi, umamiyi keşfetmişlerdi. Yetişkin yaşlarda yol aldıkça –uyuşturucu yüzünden yıpratıcı, turistler yüzünden tıklım tıkış– dans akşamlarının yerini yazın uzun uzun yenen öğle yemekleri ya da kırağılı pencerelerin önünde mum ışığında yenen akşam yemekleri almıştı.

O zaman, değerine yeniden kavuşmuş ahşap masaların ve saf pamuk masa örtülerinin üstünde, tahıl ve meyvelerle, kinoa ve mürdümükle zenginleştirilmiş salatalarla ya da sezonun kök sebzeleriyle yapılmış, zencefil ve sumak kokan rostolarla dolu kalay ya da temperli tepsiler artıyordu. Keçi ya da toprak altı peynirleri cam çanlarda ışıldıyordu. Çömlek sürahilerde yerel butik IPA biralar şırıldıyordu; kadehlerin dibine yeniden fermante olmuş doğal şarabın tortusu çöküyordu. Kahverengi ve beyaz kalın porselen fincanlardan tam kararında kavrulmuş ve anında öğütülmüş tek menşeli kahvenin aroması yayılıyordu.

Her bir yemek çeşidine bir alay iltifat ve teknik açıklama eşlik ediyordu ya da yemek sofraya getirilmeden önce, yaparken neyin ters gittiğiyle ilgili utanç verici bir açıklama sunuluyordu. Semt pazarları, ekmek fırınları, elektrikli ve doğalgazlı fırınların pişirme

süreleri tartışılıyordu. Arkadaşların evinde geçirdikleri bir akşam yemeğinden sonra Anna'yla Tom sık sık yemekleri en ince ayrıntısına kadar gözden geçiriyorlardı ama onları bunu yapmaya iten şey aslen rekabet ruhu değildi. Ortak bir öğrenim süreciydi. Yemek her bakımdan kültürlerinin bir parçasıydı ve önceki nesiller nasıl sinemayı, kitapları, siyaseti tartışmışsa onlar da kendi aralarında bunu tartışıyorlardı. Yemek kim olduklarını tanımlamaya katkıda bulunuyordu.

En başarılı sunumlar fotoğraflanıyor, etiketleniyor, paylaşılıyordu. Görüntüler alçak yörüngeden ya da okyanus ortası sırtından geçerek gezegeni katediyor ve farklılıklardan büyülenip bu görüntülere çabuk çabuk bakan Lyon'daki ve Helsinki'deki ve Valencia'daki akranlarının ekranlarına ulaşıyordu. Sonra bu kişiler kas belleklerine kazınmış bir tuş kombinasyonuna basıyor ve oturdukları yerden, yani Wi-Fi bağlantısı harika, günün menüsü kayrak taşına yazılmış, dikenli aloe verası bulunan bir kafenin masasından yeniden işe koyuluyorlardı. Bir yumurta Papa'dan daha meşhur olmuştu. Bulaşıcı bir virüs Batı Afrika'yı kırıp geçiriyordu. Bir milyarder başından aşağı bir kova buz boşaltıyordu. Bir moda markası Doğu Asya dokumacılarını sömürüyordu. Bir genç kız ona sokakta ne zaman ıslık çalsalar videosunu çekiyordu. Afrika asıllı Amerikalı iki erkek, polis tarafından öldürülmüştü. Bir adam ilk öpücükleri videoya çekiyordu. Pekin'e gitmek üzere havalanan bir uçak ortadan kaybolmuştu. Bir kadın güzeldi. Bitki dolu bir ev güzeldi. Vegan kiş güzeldi. Bir çocuğun kemoterapi için paraya ihtiyacı vardı. Zaman uçup gidiyordu.

Kent hisse senedi gibi bir inip bir yükseliyordu. Kışla birlikte alışıldık firarlar, baharla birlikte de taze gurbetçi esintileri geliyordu. Yeni mekân ve galeriler açılıyor, daha yenileri açılana dek dolup taşıyordu. Anna'yla Tom meşruluk basamaklarını ağır ağır çıkıyorlardı. Ötekilerden daha iyi Almanca biliyorlardı. Geçici Anmeldung için adreslerini veren, Künstlersozialkasse için taktik gösteren onlardı. Herkese kendilerini ilk kış dondan kurtarmış olan keçe tabanlıklardan hediye ediyorlardı. Yeni havaalanı açıldığında Tegel'den, Tempelhof'taki ilk iniş kalkışlarını anımsayan kıdemlilerin büyüleyici üstünlüğüyle söz edebileceklerdi.

Yeni gelenler artık İspanya, Fransa, İtalya'dan ziyade Bavyera ya da ABD'den geliyordu. Aralarında müzisyenlerin ve doktora öğrencilerinin yanı sıra, finans ya da teknoloji sektöründe çalışanlar da çoktu. Kalıcı bir işleri ya da California saatine göre çalışan bir start-up'la yasal sözleşmeleri vardı. Herkes gibi kafelerden çalışıyorlardı ama o ışıklı elma sırasından, bir süre önceki rahat ortama göre çok daha başka, yoğun bir odaklanma havası yayılıyordu. Kulaklarında elektronik popla titreşen kulak üstü kulaklıklar değil, şık ses yalıtımı aygıtları vardı. Yan masada sigara içenlerden rahatsız oluyorlardı. Arama motorlarına kafelerle ilgili yorum post ediyor, kahve karışımlarının kavrulma derecesini ve Wireless'ın upload sırasındaki hızını ayrıntılı olarak değerlendiriyorlardı.

Binbir ayrıntıda yeni bir ruh ifşa oluyor gibiydi. Gurme hamburgerciler katlanarak artıyordu. Önceden sadece Amerika Birleşik Devletleri'nin başına bela olmuş tahtakurusu kaynaklı deri tahrişi kentte kısa süreli kiralık dairelerin yoğunluğuyla örtüşen bir epidemiyolojik harita teşkil ediyordu. İskoçyalı ya da Avustralyalı garsonların servis yaptığı yeni açılan mekânlarda menüler sadece İngilizceydi. Eski toprak müşteriler rahatsızlık duyarak, artık Almanca öğrenmeye çalışmaya bile tenezzül edilmediği yorumunda bulunuyorlardı, oysa Anna'yla Tom İngilizcenin yarattığı o belli belirsiz yabancılık hissinden hoşlanıyorlardı. Onlara kendilerini evde hissettiren şey tam da buydu.

Kendi İngilizceleri mükemmel değildi ama tüm ihtiyaçlarını karşılamaya yetiyordu. Çevrelerinde köprü görevi görüyor, herkesin kendini rahat hissetmesini sağlayarak çeşitliliğe de hataya da pay bırakıyordu. Kimse kendi malı saymadığı sürece –Londralılar, Amerikalılar henüz çok az sayıdaydı– İngilizce herkesin diliydi. Fransız, İtalyan ve Leh aksanlarının karışımına öyle alışıktılar ki, İrlanda İngilizcesi başlangıçta onlara sarhoş İspanyolların gırtlaktan geveledikleri seslerden daha tuhaf ve daha az anlaşılır gelmişti. Grup içinde herkes kendi ulusal dilinden, hafif California tarzı uzatmalarla telaffuz edilen, Almanca terimlerle bezeli, aksansız bir İngilizceye kendiliğinden geçiyordu.

Ulusal özelliklerdeki çözülme dilin ötesine uzanıyordu. Kendi ülkelerinin gazetelerini okumaya Berlin'e vardıktan kısa süre sonra, İngilizcedeki yayınlara kıyasla ne kadar üstünkörü oldukları gün ışığına çıkar çıkmaz son vermişlerdi. Hal buyken entelektüel ufukları özellikle *The Guardian* ve *The New York Times* başlıklarına dayanıyordu; Yunan, Hollandalı, Belçikalı arkadaşları da aynılarını okuyordu. Onların dünyalarında, Barack Obama'nın konuşmalarının ve Amerikan okullarındaki silahlı baskınların, birkaç U-Bahn durağı ötede oylanan yasalardan ya da iki saatlik uçuş mesafesinde denizde can verenlerden çok daha net bir gerçekliği vardı.

Gerek haberler gerekse de dil, aralarında bir nevi ideolojik ortak kod belirliyordu. Her biri kendini bir çeşit sol görüşle özdeşleştiriyordu. Kendilerini feminist, toplumsal adaletsizliklere karşı duran kişiler olarak addediyorlardı; bu da özellikle New York'ta gerçekleşen birtakım ırkçı ve cinsiyetçi olaylar karşısında öfkelendikleri anlamına geliyordu. Anna'yla Tom kadın düşmanı bir reklamı kınamayı reddeden bir müşterilerini herkesin önünde kınamışlardı. LGBT ayrımcılığına karşı mücadele veren bir kuruluşa ayda on dolar bağışlıyorlardı, California'daki işletmecinin uyguladığı komisyonla bu miktar dokuzun biraz altına düşüyordu. Tıpkı arkadaşları gibi onlar da Hillary Clinton'ı kadın olduğu için takdir etmek ile ilaç sanayiiyle olan bağlantılarından dolayı kınamak arasında kararsızdılar. Duruşları, gayet açık ki, sadece teorikti; pratikte yaptıkları, Uber'e sadece kar yağarsa binmek ve bahşişi nakit vermekti. Ton balığı yemiyorlardı.

Anadili İngilizce olanların sayısının gitgide kabarması haliyle hemen hiç dikkat çekmemişti. Ortak dil olan İngilizcenin pek çok

aksandan oluşan deryasına bir yenisi karışmıştı sadece. Herkesin konuştuğu dilin gitgide belli bir kesimin dili haline gelmesini fazla önemsemek için bir neden yoktu. Amerikalıların kendileri bile uzak bir başkente varıp orada kendi dillerinde, kendi ülkelerinin siyasetinden söz eden ve onları aralarına almaya hazır bir topluluğun varlığına şaşırmış görünmüyordu. Niye şaşırsınlardı ki? Kendilerini evlerinde hissediyorlardı. Onlar da Uber'e binmemeye çalışıyorlardı. Onlar da Hillary Clinton konusunda ikilemdeydiler.

New Yorklulardan döşek parazitleriyle birlikte ithal edilmiş bir nevi emlak saplantısı sohbetleri istila ediyordu. Herkes daha iyi bir ev bulmanın, daha güvenceli bir sözleşme imzalamanın peşine düşmüş ya da onun bunun ne kadar kira ödediğini, şartların neler olduğunu öğrenmenin merakına kapılmıştı. Bu, 600 avroluk devasa bir daire ile 250 avroluk minicik bir daireden başka alternatifin olmadığı birkaç yıl öncesine kadar incir çekirdeğini doldurmayacak bir mesele gibi kalırdı. San Francisco'da satın alabildiği fitle kıyaslandığında Berlin'de daha fazla metre eden doların hücumu kentin yerleşim çerçevesinin allak bullak olmasına çanak tutmuştu. Her hafta, dairesini boşaltan ya da müsait bir yer bilen birileri var mı diye soran bir iki e-mail geliyordu. Göndericiler hemen hiç tanıdık değildi ve iletinin haftalardır oraya buraya yönlendirildiği başlıktan seçiliyordu. Evlerdeki brunch'larda, sergi açılışlarında kira denklik yönetmeliği –WBS, Sonderbedarf– için hangi belgelerin gerektiğiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunuluyor, kiracılar sendikasına yazılmaya değer mi diye tartışılıyordu. Google Translate'te sözleşmelerdeki teknik terimler aranıyordu. Daha kısa zaman öncesinde kent merkezinde metrekaresi üç bin avroya varan yeni inşaat projeleri akıllardan geçiyordu; o zamanlar Berlin'de bir yer edinmek için dünya kadar para verip de kentin sonsuz olduğundan bihaber olan Bielefeldli tüccarlara, Parmalı dişçilere gülerlerdi. Artık gülmüyorlardı.

İşgal edilen alanların boşaltılması da sıklaşıyordu. Başlangıçta Anna'yla Tom buna pek de aldırış etmemişti. O mekân biçimini şiirsel ama aynı zamanda geride kalmış, 80'li yıllardan o yana zamanı dolmuş, kirli ve çatışmacı bir kent modeliyle ilintili buluyorlardı. Hem zaten Berlin'de niceleri olduğundan bir ölçüde gerginlik kaçınılmaz görünüyordu. On yıllar öncesinde bir sanatçı kolektifinin işgal ettiği Art Nouveau tarzı bir alışveriş merkezi olan Tacheles'in

yıkılacağı haberiyle azıcık sarsılmışlardı. Aslını söylemek gerekirse oraya hemen hiç gitmemişlerdi ve üstelik o grafitili estetik hemen birkaç blok ötedeki sanat bienaliyle kıyaslanınca içler acısı bir saflık emaresi gibi duruyordu ama Berlin'de geçirdikleri ilk aylar Boros Koleksiyonu'nun sergilendiği eski sığınağa ya da eski balo salonundaki pizzacıya doğru yürürken oranın albenisine kapılmadan edememişlerdi. Üst üste yapıştırılmış afişlerle kaplı alçıdan pervazlar, DJ'ler için kabine çevrilmiş gösterişli cam localar Berlin'i öylesine biricik kılan bolluk ve özgürlük dokusunu mükemmelen yansıtıyordu. Anna'yla Tom protesto gösterisine katılmaya niyetlenmişlerdi ama son anda o güne bir görüntülü toplantı konmuştu, üstelik Tacheles onlara uzak kalıyordu. Yollarının tesadüfen Oranienburger Straße'den geçmesi ve Tacheles'in yıkılmış olduğunu hayretler içinde fark etmeleri aylar almıştı.

Eski havaalanı dahi tehlikedeydi. Kentin göbeğinde fiilen kendi haline bırakılmış boş bir alanın var olmayı sürdürmesi Berlin'in spekülasyon karşısındaki direnişinin bir işareti sayılmıştı daima; onun geniş bir dilimine el atacak –bir kısmını toplu konuta, bir kısmını lüks binaya çevirecek– konut projesi haberi duymazdan gelinmesi olanaksız bir tehlike çanıydı. Bu durum şiddetli ve ani bir reaksiyonla karşılanmış, gerek bölgede yirmi yılı aşkın süredir ikamet edenleri gerekse de –el ilanları çiftdilli olduğundan– Fransızları, İspanyolları ve Amerikalıları ayağa kaldırmıştı. Kimileri bölgenin devredilmez şekilde yeşil alana ayrılmasını, kimileri de (bilhassa Berlinliler) toplu konut stokunun artırılmasını istiyordu. Kent içi kayak merkezi yapmak için oraya bir kilometre yüksekliğinde bir dağ dikme projesi, provokasyon olduğu ortaya çıkana dek büyük yankı uyandırmıştı. Referandumla beraber, Anna'yla Tom'un çevresindeki toplumsal bilinç daha önce hiç görülmemiş bir zirveye ulaşmıştı; bununla birlikte, hepsi oylamaya katılamamıştı çünkü bunun için Alman vergi kimlik numarası şarttı. Sonuç sürüncemede kalmıştı: Önerilen projelerin hepsi geri çevrilmiş, gelecek için bağlayıcı olacak hiçbir çözüm onaylanmamıştı. Anna'yla Tom'a göre bu bir yenilgi değildi; aksine. Tempelhof parkının tam da olduğu şekilde, bir olası gelecekler yelpazesi olarak kalması herhangi bir nihai yazgıya kavuşmasından çok daha iyiydi.

Kentte olup bitenlere –orada eskiden beri oturanların yerine daha genç ve zengin olanların gelmesine, fiyatların ve sosyokültürel

tektipliğin artışına– soylulaştırma adı verilmişti. Bu hemen hemen sadece bundan sorumlu olanların bildiği bir kavramdı. Anna'yla Tom bunu mükemmelen biliyorlardı. Onlar da butik biranın semt Kneipe'lerindeki Pils'lerden üç kat daha pahalı olduğu mekânlara gidiyorlardı; tahliye ettirdikleri ikinci el dükkânlarının ve ayakkabıcıların levhalarını alaylı alaylı vitrinde tutan sanat galerilerinin önüne doluşuyorlardı; kiralarını Doğu Alman markıyla ödemiş kiracıların yerlerini kapmışlardı. Ucu kendi dünyalarına değmeye başlayan sorunun büyümesine katkıda bulunmuş olduklarını fark ediyorlardı ama bunu, sigara tiryakileri kanseri nasıl düşünürse öyle, üstü kapalı, üstünkörü fark ediyorlardı. Kendileri kente geldiğinde fiyatlar henüz düşüktü. Amerikalılar gelene dek orada hâlâ ayakkabıcı vardı. Soylulaştırmanın, başkalarının yaptığı bir şey olarak bilincindeydiler ancak.

Tabii Berlin'e şimdi gelmiş olsalar muhtemelen oturdukları daire gibisini bulamaz, parasını karşılamaya güçleri de yetmezdi. Zaman zaman bu düşünce akıllarından şimşek gibi çakan bir kaygıyla geçiyordu, sanki kurdukları sağlam hayat aslen sadece kronolojik bir tesadüfe bağlıymış gibi. Kimliklerinin kendi eylem ve düşüncelerine değil de kaprisli ve kırılgan bir şeylere, bir zar atımına, takvimdeki bir haftaya demir atmış olduğunu hissettikleri anlar oluyordu.

Bunlar yılgınlık anlarıydı. Bir de bakıyorlardı ki pazar öğleden sonrası evdeydiler. Saat dörtte hava zaten kararmış oluyordu, soğuk rüzgâr pencerelere avuç avuç dolu savuruyordu. Ekrana fazla bakmaktan gözleri ağrıyordu. Kendi ülkelerindeki bir müşteri ödeme yapmıyordu. Hausverwaltung herhangi bir açıklamada bulunmadan apartman aidat ücretini artırmıştı. Finanzamt o yılın Ansässigkeitsbescheinigung'unu vermekte gecikiyordu. İlkbahar çok uzakta, bütün bu sonsuz döngünün öbür ucunda gibiydi. Ellerinde yasemin ya da rezene çayı, İskandinav tarzı koltuklarda oturuyor ve o hafta João'nun ya da Émilie'nin de kentten ayrıldığını düşünüyorlardı. İçten içe onları anlıyorlardı.

Böyle zamanlarda, o çok sevdikleri Berlin görüntüleri belirgin hatlarını yitiriyor, daha doğrusu yanıltıcı gibi duruyordu; tüm kısıtlılıklarına rağmen eksiksizlerdi ama ifade etmeleri gereken deneyimin can alıcı bir kısmını örterek ortaya çıkmışlardı. Onun yerine, perspektif tepetaklak olmuşçasına, öğrencilik yıllarının hatıraları, mükemmelen bildikleri sokaklar ön plana çıkıyordu.

Kendi ülkelerinde kalmış olsalardı o pazar ikisinden birinin ailesine öğle yemeğine giderlerdi. Muhtemelen hâlâ kahve içiyor olurlardı; güneş hâlâ parlıyor olurdu. Anna'yla Tom aralarında bundan bahsetmeye gerek bile duymuyor, derin bir hasret çekiyorlardı. Orada ne işleri vardı? Öylesine özlemini çektikleri şey doğdukları kent değil, oradayken cepte saydıkları bir şeylerdi. Bunların ne olduğunu bilmiyorlardı ama o eksikliğin gündelik hayatlarının yoğunluğu kadar harcadıkları enerjiyi de artırdığını, haliyle yaşamlarını zaman zaman daha heyecan verici ama en nihayetinde daha çetin kıldığını hissediyorlardı.

Dışarıdan bakınca, kapıldıkları o yabancılaşma hissinin nedenlerine parmak basmak o kadar da içinden çıkılmaz bir şey olmazdı ama içeriden bakınca, paradoksal olarak, bunun herhangi bir açıklaması yoktu. Anna'yla Tom Berlin'de her açıdan, sosyal medyada yarattıklarından da dar ve yalıtılmış, güzel bir baloncuğun içinde yaşıyorlardı. Bir anlamda radikalleşmişlerdi. Tıpkı kendileri gibi anadili İngilizce olmayanlarla vasat bir İngilizceyle anlaşıyorlardı. Herkesin bir fırt kokaini kabul ettiği ama kimsenin doktor ya da pastacı ya da taksici ya da ortaokul öğretmeni olmadığı bir dünyada yaşıyorlardı. Bitki dolu bir daireden bir diğerine, Wi-Fi'ı harika olan bir kafeden bir diğerine geçiyorlardı sadece. Uzun vadede, bundan başka hiçbir şeyin var olmadığına ikna olmaları kaçınılmazdı.

Gelecek sisli görünüyordu. Esasen geleceği –öylesine akıcı ve özenli olan– gündelik yaşamlarından farklı düşünemiyorlardı ve bu da ona hafif soyut bir hava, pek de baştan çıkarıcı sayılamayacak bir eda veriyordu. 60'lı, 70'li yılların toplumsal dönüşümlerinin gizil görüntüsüyle büyümüşlerdi; dedeleri, nineleri savaş görmüşler, sütliman görünen bir şimdiki zamana akmış olan ve artık tamamen kapanmış bir sayfa gibi duran bir asrın tsunamisi tarafından bir o yana bir bu yana savrulmuşlardı. 68'de yirmilerinde olmayı ya da Duvar yıkıldığında eylem yapmış olmayı isterlerdi. Geçmiş nesiller için kim olduklarını, hangi tarafta yer alacaklarını anlamak çok daha kolay olmuştu. O zamanki sorunlar daha ezici olmakla birlikte net bir çözüme kavuşturulmaları daha kolay gibi görünüyordu. Günümüzde çok fazla seçenek vardı ve bu seçeneklerden her biri bitmez tükenmez bir şekilde çatallanıyor, böylelikle de her türlü radikal değişim ihtimalini dışarıda bırakıyordu. Hayal edebildikleri en devrimci gelecek şirketlerin yönetim kurullarında cinsiyet eşitliğine ulaşılmasından, elektrikli otomobillerden, vejetaryenlikten ibaretti. Anna'yla Tom sadece radikal anlamda farklı bir dünya için mücadele etmiş olanlara değil, böyle bir dünyayı hayal edebilmiş olanlara bile gıpta ediyorlardı.

Bu özlem biraz ikiyüzlüydü. Göçmen krizi gazete manşetlerinin ufkunda zaten yıllardır geziniyordu; gerçi uzun zamandır Akdeniz bölgesinin yerel bir sorunu, artık onlarla ilişkisi kalmamış bir şey sayılagelmişti. Berlin'in meseleyle alakası yoktu, daha doğrusu alakası uzaktaki haksızlıklara duyulan teorik ilgiden ibaretti.

Oysa artık 2015 yılının yazında uluslararası basın hemen her gün kazazedelerle ve Kuzey Afrika kıyısında bulunan gözaltı kamplarındaki insanlık dışı koşullarla ilgili haberler yayımlıyordu. Bilgilendirme grafikleri dört ya da beş haneli sayılar veriyor, Moritanya ile Cezayir, Sudan ile Libya arasında kırmızıyla çizilmiş rotalar ve merkezinde Suriye ile Afganistan'ın olduğu çember şeklinde piktogramlar gösteriyordu. Görüntülerde fırtınada denizde yan yatmış şişme botlar görülüyordu; kayışları rüzgârda salınan eski

püskü can yelekleri takmış ya da hiç can yeleği takmamış onlarca, yüzlerce insan yığılıydı bu botlarda. Yolculuktan sağ kalanları kabul eden merkezler güneşe maruz kalan ve etrafı galvanizli dikenli telle çevrili çadır kamplardan, hazır konteyner garajlarından ibaretti.

Anna'yla Tom geri gönderme siyasetinin, Meksika-Texas sınırında günbegün uygulanan zulümle kıyaslanabilecek cinsten insanlık dışı bir şey olduğunu biliyorlardı. Her ikisini de kınıyor, kendi ayrıcalıklarının farkında olmayı ve timeline'larında karşılarına çıkan kınamaları paylaşmayı görev biliyorlardı. Meseleyle ilgili konuştukları tüm arkadaşları da aynı fikirdeydi. Yaptıkları aylık bağışlara denizde göçmenlere el uzatan bir derneği eklemiş ve Avrupa daha fazla bir şeyler yapsın diye imza vermişlerdi. Ama geçmişte verilen mücadelelerin tersine, bu davada da arzu ettikleri netliği yakalayamıyorlardı. Terazinin bir kefesine sınırların açık tutulması temennisini koyunca, diğer kefede ayrım gözetmeksizin herkesi kabul etmenin, Anna'yla Tom'un –kısmen küçümseme, kısmen kendi ayrıcalıklarının bilincinde olma denebilecek bir muğlaklıkla– "vasıfsız işçi" diye nitelendirdiği kişilere yönelen zenofobiyi şiddetlendireceğinin bilinci beliriyordu. Durumu kınamaktan başka ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Zamanla, tıpkı Ortadoğu'daki savaş fotoğraflarının soluk sarısı ya da G8 haberlerindeki sis bombalarının kırmızımsı ya da mavimsi dumanı gibi alışıldık bir görsel kodlamayla, gri askeri deniz devriyelerinin karşısında küçük şişme botlara yığılmış göçmenlerin görüntüsü de bilgi edinme yelpazelerinde sabit bir yer edinmişti.

Bu durum denizde boğulmuş olan çocuğun fotoğrafıyla değişti.

Kıyıda yüzükoyun yatmış, kolları iki yana uzanmıştı. Dalga başına değiyordu; su kurşuni mavi, kumlar koyuydu. Lacivert bir şort ve sıyrılıp karnını açıkta bırakmış kırmızı bir tişört giymişti. Bazı kadrajlara bakınca uyuyor sanılabilirdi. Ama en çok dolaşımda olanlar bunlar değildi. En çok dolaşımda olanlar suyun çocuğun yüzünü sıyırdığı, haliyle duruşunun doğal olmadığına, refleksinin bulunmadığına dikkat çeken fotoğraflardı. Gevşek yumruklardan kasların kendini bıraktığı seziliyordu. Ayakkabı tabanlarını öne çıkaran bir yakın plan çekimi, ama özellikle de art alanda kıyı kesitini de içine alan uzun odaklı bir çekim vardı. İkincisinde, yığılıp kalmış minik bedenin silüeti orta açının hafifçe kenarındaydı ve biraz ötede, anlaşılmaz bir şekilde çocuğunkilerle aynı kırmızı

ve lacivert tonunda askeri bere takmış ve resmi yelek giymiş bir adam vardı. Arkası dönük olan adam morumsu, petrol rengi güneşin vurduğu dalgaların köpüğü botlarına değmeden hemen önce durmuştu. Denizde boğulmuş çocuğa sanki fotoğrafını çekmek ister gibi, elinde telefon tutarak bakıyordu. Adamın duruşundaki aşikâr kopukluk, ayaklarının dibinde duran ve dalga tarafından kumsala püskürtülmüş diğer artıklardan büyük olmayan, oraya fırlatılıverilmiş minnacık bir şey gibi duran cesedin pozisyonundan da anormal görünüyordu.

O görüntü tarih yazan fotoğrafların sembolik gücüne sahipti ve sosyal medyada, gazetelerin ana sayfalarında, televizyonlarda ve gösteri yürüyüşleri sırasında izinsiz asılan afişlerde inanılmaz bir hızla yayılıyordu. Anna'yla Tom fotoğrafın, tıpkı Meçhul Asi ya da Napalm Kızı gibi, bir dönüm noktasının simgesi olacağını hissediyorlardı. Alman hükümeti bir milyon Suriyeli sığınmacıya sınırlarını açtığında fotoğraf birkaç gündür dolaşımdaydı.

Berlin'deki kabul merkezinin Tempelhof'taki eski havaalanında kurulacağı haberi timeline'larında krank siren sesi gibi yayılmış, Anna ve Tom'un çevresini kısa zaman öncesine kadar hayal edilmesi güç bir ivedilikle harekete geçirmişti. Sosyal medyalarındaki aktivizm bir anda kente süzülmüş, onlar da bilinçli bir karar vermeden bu akışa kapılmışlardı. Doğal olarak onları alarma geçiren şey insani krizdi ama aynı zamanda etraflarında kaçırmak istemedikleri bir şeylerin olup bittiği, tarihle nihayet bir nevi randevularının bulunduğu hissi de mevcuttu.

E-mail'lerinin gelen kutusuna sular seller gibi bağış ve harekete geçme çağrıları yağıyordu. Ortak etkinliklere, mail listelerine, belge işbirliğine davet ediliyorlardı. Bazı anonim gönüllüler en çok ihtiyaç duyulabilecek Arapça-Almanca cümlelerden bir kılavuz hazırlamış, Google Cloud'da bir Excel dosyasıyla paylaşmıştı. Anna'yla Tom sayfa düzenini yapmayı teklif etmişlerdi ama birisi onlardan önce davranmış, bir sanat yayıncısıysa başkalarının uğrak mekânlarda dağıtmaya başladığı ilk baskıyı üstlenmişti. Izgara sade ve okunaklıydı; tırnaksız yazı tipi, paragraflarının asimetrik olarak ortaya hizalanması, geniş, havadar kenar boşluklarıyla şık bir görünüş sergiliyordu.

Anna'yla Tom kendi evlerini yardım toplama merkezine çevirmişti. Tempelhof'a giden bir minivan düzenli aralıklarla gelip yar-

dımları alıyordu. Günün her saatinde ama özellikle de saat onla bir arası zil çalıyordu ve içleri eski polar örtülerle, dağ ayakkabılarıyla, oyuncaklarla ve eldivenlerle dolu, mimarlık dergilerinin bez çantalarını ya da IKEA'nın mavi poşetlerini teslim alıyorlardı. Bunları getirenler zaman zaman bir köpekle ya da tekerlekleri onarılmış bir pusetle gelen, aşağı yukarı kendi yaşlarında olan kişilerdi. Çoğunlukla Amerikalıydılar ama hayret verici bir şekilde Almanlar da geliyordu. Sonnenallee'deki Portekiz kafesinde, Hasenheide'deki kaçak bir DJ setinde ya da bir açılışta denk geldikleri için aşina gelen çehrelerdi. Ama şimdi kurdukları temas daha hakikatli gibiydi. Birbirlerine ortak bir mücadele verdiklerinin bilinciyle bakıyorlardı. Bir kolektivitenin üyesiydiler; onları Berlin'e bırakmış, ortak dili İngilizce olan uzay gemisinden daha büyük bir şeyin yurttaşıydılar. Kendi içlerinde bir soru işaretinden ibaret olan bu duygu, kapıyı ellerinde artık giymedikleri American Apparel marka deri ceket, mont ve saf pamuktan tişörtlerle dolu poşetlerle çalan kişilerin gözlerindeki şüphede karşılık buluyor, doğrulanıyordu.

Anna'yla Tom e-mail'lere cevap yazıyorlardı. Gelen eşyaları sınıflandırıyor, gönüllüler park yeri aramakla uğraşmasın diye aşağı taşıyorlardı. Yardım kuruluşlarının gemilerinde çalışanların dolaşıma soktuğu tanıklık ve fotoğrafları paylaşıyorlardı. İnternetteki bilgi akışı günlerini yutuveriyordu: Tempelhof'taki sığınmacılar sekiz yüz, üç bin, on altı bin kişiydi; yeteri kadar çadır yoktu; akıllı telefonların şarjları kısa devreye neden olduğundan sürekli yeni uzatma kablolarına ihtiyaç vardı; bebek bezi ve otomobil de lazımdı... İşlerin teslim tarihinin gecikeceğini bildirdiklerinde müşteriler bunu anlayışla karşılıyor, onları cesaretlendiriyorlardı. Sipariş ettiği broşürün iki hafta gecikeceğini Plänterwald'deki kombuçacıya yazdıklarında, başka yerde minivana ihtiyaç olduğundan teslimatların geçici süreyle ertelendiğini söyleyen otomatik bir yanıt almışlardı.

Herkes yardımda bulunmak için net olarak ne yapılabileceğini uzun uzadıya tartışıyordu. Gräfekiez'in büyük WG salonlarında, Facebook gruplarında, sanat galerilerinin çember şeklinde dizilmiş katlanır sandalyelerinde birbirlerine zor sorular yöneltmek, kentlerinin dönüm noktasından geçtiği bu dönemde onların ne gibi bir rol oynamaları gerektiğini sorgulamak üzere toplanıyorlardı. "Onlar"dan kasıtları grafik ve reklam alanındaki profesyoneller, sanatçılar, mimarlar, programcılardı – seçkin ve bir şekilde özel be-

cerilere sahip olan ama halihazırdaki şartlara uygun, hızlı çözümler bulmakta zorlanan kişilerdi. Aralarında iyi Almanca konuşan az, Arapça konuşansa hiç yoktu; yardım kuruluşları sadece denizcilik ve denizde yardım konusunda deneyimli olan kişiler arıyordu. "Onlar" derken, ironik ya da küçümseyici anlamda "expat" dedikleri kişileri kastetmiyorlardı, hiç olmazsa açıkça kastetmiyorlardı. Oysa tam da *onları* betimliyordu bu sözcük ve seferber olurkenki telaşlarında, o seferberliği teorik bir düzleme oturtma çabalarındaki telaş ötesi hallerinde, kimse expat kısaltmasının nasıl olup da sadece bazıları için geçerli olduğunu, başkaları içinse geçerli olmadığını netlikle ortaya koyamıyordu.

Zaman zaman Anna'yla Tom Tempelhof'a bizzat kendileri gidiyordu. Başlangıçta kalkış pistlerinin arasına, çimlik düz alana kurulmuş olan çadırlar sonbahar yaklaştığından hangarlardan birine taşınmıştı. Çadırlar birbirlerinden grafiti ve çizimlerle kaplı plastik panellerle ayrılmıştı. Devamlı patırtı vardı, hava nemli çamaşır ve çamur kokuyordu. Sığınmacılar çoğunlukla bitap düşmüş, elemli, akılları karışık gibi görünüyorlardı. Kimi gördüğü muameleye sinirleniyordu; çoğuysa, kaldıkları yerlerin uygunsuzluğuna ve bu insani çabanın daha ziyade işgücü ihtiyacından kaynaklanıyor olabileceği şüphesine rağmen, sarsılmaz, şaşkın bir minnet içindeydi. Yetişkinler profesyonel profillerini geliştirmek üzere Almanca Integrationskurs'a katılmaya mecbur tutuluyordu; köklerinden kopma ve göç etme travmalarını atlatmada hemen hemen kendi hallerine terk edilmiş olan çocuklarsa çeteler halinde yapıların arasında bağıra çağıra dolanıyor, toz toprak içinde birbirleriyle dalaşıyorlardı. Şık şık basılmış cümle kılavuzları nem yüzünden kıvrılmış, kıyıya köşeye bırakılmıştı çünkü herkes telefonundaki çeviri uygulamalarını kullanıyordu.

Anna'yla Tom oradayken faydalı olduklarını hissetmekte daha çok zorlanıyorlardı. Çocuklara bakmaya yardım etmeyi deniyorlardı ama onları anlamaktan âcizlerdi ve –utanıyorlardı ama– onlardan biraz da ürküyorlardı. Pasaport ofisi için tercümana ihtiyaç vardı ama kendi Almancaları yeteri kadar düzgün değildi. Ne zaman biri İngilizce bir açıklama isteyecek olsa, polislerle sığınmacı temsilcileri arasında aracılık eden gönüllü koordinatörlerin sabrı taşıyordu.

Anna'yla Tom oradaki mevcudiyetlerini gerekçelendirmekte zorlanıyorlardı. Yardım yükü geldiğinde malzemeyi sırada bekleyen

kişilere dağıtabilmek için sabahlarını ayakkabı ve çorap çuvallarını karıştırarak geçiriyorlardı ama bir tahtakurusu olayından sonra yardım akışı kesintiye uğramıştı. Sonunda yemekhane nöbetlerine yazılmışlardı; haftada dört saatlerini bu işe ayırıyor, öğlen on ikide çorba dağıtıyorlardı. Eve baş ağrısıyla, soğuk rüzgârdan çatlamış dudaklarla dönüyorlardı. Sosyal medyada öğle yemeği kuyruğunu gösteren bir fotoğraf paylaşıyor ya da yeni gönüllüler için çağrıda bulunuyorlardı. Genmaicha dolu kupayla ellerini ısıtırken gönderilerinin artan beğeni ve paylaşılma sayılarına bakıyor ve ne olursa olsun doğru şeyi yapmakta olduklarını hissediyorlardı.

Ama fotoğraflara rağmen pek de bir şey başardıkları yoktu. En çok da kendileri bunun bilincindeydi. Bu işin tamamında şaibeli bir şeyler olduğuna dair göstergeler zaman içinde misliyle artıyordu. Bir grup barınma aktivisti o mülteci kampının Tempelhof'u imara açmanın ilk adımı olduğu korkusuyla her gün eylem yapıyordu. Ulusal bir gazete, organizasyonların toplu mail listesinde çok faal bir rol oynayan ve Alman kamuoyunun trajik bir deneyim olan göçle ilgili bilgilenebilmesi için bir sanal gerçeklik videosu hazırlamış olan Kanadalı bir sanatçının projesini alaya almıştı. Yardım kuruluşları gönüllülerden artık yanlarında telefon ya da kamera bulundurmamalarını istiyordu çünkü Tempelhof kampını belgelemeye çalışan film yapımcılarıyla video sanatçıları sığınmacılarla polis arasında gerginlik çıkmasına neden olmuştu.

Anna'yla Tom orada ne işleri olduğunu, çamurlar içinde, ayakları buz kesmiş ve kulakları uğuldar halde, gerek polisin gerekse de profesyonel yardım ekibinin kötü bakışları altında, Arapça taleplerle Almanca buyruklar arasında cambazlık yapmanın ne anlamı olduğunu kendilerine gitgide daha sık soruyorlardı. Yapıp ettikleri çevrelerinde o kadar evrenseldi ki sanki kendiliğinden gelişmişti; oysa şimdi bu yaptıklarının bilhassa kendileri için mi anlamlı olduğunu sorguluyorlardı. Verdikleri emek, başlangıçta kendilerini ifade edebilecekleri pratik bir yoldan yoksun olsalar da, sosyal medyadaki ahlaki atılımlarının sahici olduğunun bir göstergesiydi elbette. Bir dönemin, bir mekânın içinde yer alıyor, olup bitenlere bir karşılık veriyorlardı. Ama en nihayetinde daha fazla şey yapabilecekleri alan kendi uzmanlık alanlarıydı; o cephede onları yakın ya da uzak gelecekte, uygun araçlarla göğüsleyebilecekleri başka mücadeleler bekliyordu. Halihazırdaki faaliyetleri hedefini ıskalamıştı ve büyük

ihtimalle beyhudeydi. Şöyle bir etraflarına bakınca bunu gayet net görebiliyorlardı.

Şubat karları ve sığınmacıların aşama aşama gruplara ayrılıp toplu konaklama merkezlerine yerleştirilmesi Anna'yla Tom'un siyasi faaliyetlerini de gitgide dindirdi. Tartışma gruplarındaki e-mail'ler gittikçe seyreliyordu. Hobrechtstraße'deki sanat galerisinde düzenlenen son akşam toplantısı, denize açılan göçmen botlarının sayısının tekrar yükselişe geçeceği nisan ayında aynı faaliyeti yineleme vaadiyle tamamlandı. Ancak bu, önce Gallery Weekend'in bitimine, ardından da bienal sonrasına ertelendi, sonra da yaz geldi.

Göçmen krizinin aciliyeti geçtikten sonra ne değişmişti, tam olarak kestiremiyorlardı. Birçok açıdan yeniden her zamanki hayatlarını yaşamaya koyulmuşlardı. Çalışıyorlardı. Açılışlara gidiyor, akşamlara akıyorlardı. Hermannstraße tepesinin perspektifinden Fernsehturm'un güneşte parlayan güzelliği karşısında hâlâ büyülenebiliyorlardı. Ama ne elle tutulur meyveler getiren ne de belli bir sonuç veren ve nihayetinde de boşa giden onca çabayla geçen aylar onları bitkin düşürmüş, tatminsiz bırakmıştı. Anna'yla Tom –kendilerindeki ve etraflarındaki– âcizliği ve boşluğu algılamışlardı ve kendilerini bunu görmeye devam etmekten men edemiyorlardı. Huzursuzlardı.

Her şey önceki gibi olsun isterlerdi. Ya da radikal bir değişiklik olsun isterlerdi. Oysa her şey aynı kalmıştı. Bir şeyler bulup buluşturmalıydılar. Ama ne? Çocuk istemiyorlardı, şehir değiştirmeyi düşünmüyorlardı, haliyle bahis konusu kaçınılmaz olarak para oluyordu.

Cumartesileri, hafta boyunca çalıştıkları büyük masanın başına geçiyor ve belirsiz planlar yapıyorlardı. Cirolarını büyütebilirlerdi. Ajans açabilirlerdi. Müşterilerinin arada bir teklif ettiği in-house pozisyonları kabul etmeye asla yanaşmamışlardı çünkü fazla garantiliydi. Ofiste çalışma fikrinin kendisi bile zihinlerinde –doğrusunu söylemek gerekirse pek de net tanımlayamadıkları– onursuz bir pes ediş düşüncesi uyandırıyordu. Fazla kapsamlı projeler üstünde çalıştıklarında, sosyal medyadan birkaç haftalığına oturma odasına gelip sayfa düzeni yapacak yeni mezun Hırvatlar ya da İtalyanlar buluyorlardı. Stüdyo seçeneği şimdi daha cazip geliyordu. Evden çalışmak rahattı, çekici bir hayat sağlıyordu ama bir rutine sahip olma fikrinde, sabah gezintisindeki git-gelde olumlu bir şeylerin yattığını kabul ediyorlardı. Bütün günü aynı dairede geçirmek bunaltıcı olabiliyordu.

Maybachufer'de piknik yaptıklarında ya da en popüler arkadaşlarının üye olduğu Soho House'un saunasında bu konu hakkında uzun uzadıya tartışıyorlardı. Proje yapmak onları heyecanlandırı-

yordu. Kuzey aksanlı isimler uydurup Helvetica Neue Light fontuyla yazıyor ve gitgide uzayan listeyi cep telefonlarının not bölümüne kaydediyorlardı. Zaman zaman web domain'lerinin müsaitliğini sorguluyorlardı. Ayrıntıları hayal etmeye koyuluyor, kaptırıp gidiyorlardı: Logo çizimi, müşteriler için tanıtım videosu, vitrine yerleştirilecek tropikal bitkilerin seçimi, epoksi zemin kaplama ya da DDR yer karolarının altındaki doğal linolyumu ortaya çıkarma, masaları Modulor'dan sipariş etme...

Birkaç yıl öncesi olsa öyle kolay olurdu ki. O zamanlar her yerde boş alan vardı. Şimdi bunu önceden düşünememiş olmalarına içlerinin cız ettiği oluyordu. Vitrininde ZU VERMIETEN yazılı kiralık bir dükkânın önünden geçecek olsalar telefon numarasının fotoğrafını çekip aramayı deniyorlardı. Hatta telefona bakan emlakçı değilse ara sıra Besichtigung yaptıkları bile oluyordu. Dieffenbachstraße'de, duvar kâğıtları yırtık pırtık, koridorları ahşap duvar paneliyle kaplı minnacık bir dolu odaya ve Spreewaldplatz'ın 70'li yıllara has üçgen planlı devasa yapılarının birindeki, tüm yüzeyleri plastik materyalle kaplı eski bir çağrı merkezine bakmışlardı. Ama fiyatlar hep çok yüksekti; ulaşılmaz değildi ama bir şeylerden feragat etmeden ulaşılacak cinsten değildi ve onlar bunu yapmaya razı değildi. Bir keresinde bir teklifte bulunmuşlardı ama ciroları yeterli güvenceyi sağlamadığından reddedilmişlerdi.

Paylaşımlı bir ofiste çalışma masası ayarlayabilirlerdi. Son zamanlarda, Kreuzberg'de bulunan sarı tuğlalı endüstriyel binalardaki sanat galerileri ve dans tiyatrosu alanları coworking atölyelerine dönüştürülüyor, bu mekânlar vegan atıştırmalık ve harika Wi-Fi imkânı sağlıyordu. Bitki de vardı. Anna'yla Tom'un pek çok arkadaşı o şekilde çalışıyordu ve deneyimlerinden gayet iyi bahsediyorlardı. Böyle bir ofis, gelişim adına öyle bir adım atmanın anlamlı olup olmadığını görmelerini sağlayacak makul bir başlangıç noktası olabilirdi.

Ama adım adım ilerleme düşüncesi hayata dair bildikleri hiçbir şeye uymuyordu. Onların istediği şey ya eksiksiz olmalıydı ya da hiç olmamalıydı; evde kurdukları ofisteki ferahlık ve rahatlığa kıyasla coworking bir başlangıç değil, geri adım ve para israfı olurdu.

Konu dönüp dolaşıp paraya geliyordu. Anna'yla Tom geçmişte asla yeteri kadar paraları yokmuş gibi hissetmemişlerdi. Berlin'e yerleşeli beri ciroları yavaş yavaş artmıştı; hayat tarzları aynı kalmıştı.

Harcamalarını karşılama konusunda sorunları yoktu, hiçbir heveslerinden geri kalmaları gerekmemişti. Bununla birlikte zamanla her şeyin daha vasat hale geldiği hissine kapılmışlardı. Etraflarında yaşa paralel ikinci bir hiyerarşi oluşmaya başlamıştı. Altbau'da ferah daire sahibi olmak artık ille de milenyumun ilk yıllarında gelmiş olmanın bir göstergesi değildi. Kafelerdeki masaları dolduran laptoplar artık daha büyüktü, daha mat bir alüminyumdandı. Akıllı telefonlar yıldan yıla genişliyordu. Dairelerde orijinal Eames sandalyeler, Breuer satranç takımları, Le Corbusier uzanma koltukları, delikli mermer kütlesi olan Castigliano lambalar türüyordu.

Anna'yla Tom o şekilde göze çarpan bir lüksü hiç arzulamıyorlardı ama o şaşaanın ortaya çıkması bir ihtimal yelpazesini gün ışığına çıkarır gibiydi ve kendileri bunun dışında kalıyorlardı. Onca yılda kendi tarifeleri hemen hemen aynı kalmıştı. Fazla pazarlık marjları yoktu çünkü yerli müşteriler Almanlarla muhatap olmayı tercih ediyordu. İngilizce çalışmaya hazır olanlarsa anadili İngilizce olanları talep ediyor, yani Amerikalıları istiyorlardı. Bu da tıpkı para gibi, bahsini arkadaşlarına hiç açmadıkları bir şeydi.

Tarifelerini yükseltemediklerine göre geriye sadece iş hacmi kalıyordu. İstedikleri mekân uğruna cirolarını yükseltmek için bir çalışma yılını feda edebilirlerdi. Elbette hiç ilgilenmedikleri birkaç açık çağrıyı yanıtsız bıraktıktan sonra, Friedrichshain ile Prenzlauer Berg arasında yaygın olan bir otel zincirinin yeni görsel imajını yaratmak için seçildiler – logo, sosyal medya görünürlüğü, broşürler, kafe ve restoran menüleri, sofra takımları, çarşaf takımları, müşteri sadakat programı... Bir yığın işti. Aradıkları şeydi.

Aylar boyunca çalışmaktan başka bir şey yapmadılar. Müdavimi oldukları yakındaki restoranlardan noodle ya da falafel sipariş edip iki öğünlerini de bilgisayar başında yiyorlardı; hemen hemen bütün davetleri geri çeviriyorlardı ve olur da bir açılışa uğramaya karar verecek olsalar iki kazazede gibi karşılanıyorlardı. Açılışa gitmelerinde genellikle yolda müşterinin genel merkezine uğrayıp kullanılan kâğıt örneklerine bakma niyeti de vardı. Kızarmış gözlerle yatağa giriyor ve rüyalarında orman gezisi yaparken Photoshop araç çubuğunun görüş alanlarında dalgalandığını görüyorlardı, çubuk onları klonlama damgasıyla çam ağaçlarını çoğaltmaya ya da nehri uzatmaya davet ediyordu. Fincandaki kahve dökülecek olsa akıllarının bir köşesi onları Ctrl+Z tuşlarına basmaya itiyordu.

Daireleri bir zamanlar olsa katlanılmaz bulacakları bir pasaklılığa gömülmüştü – pizza kutuları, dağ gibi kirli çamaşır, karış karış toz. Halbuki Anna'yla Tom bundan heyecan duyuyorlardı. Aynadaki bitkin yüzleri onlara hiç bilmedikleri bir imge sunuyordu. Öylesine obsesif ve tecrit edici olan bu iş yeni bir serüvendi ve kendilerine dışarıdan bakınca, bir şekilde yenilendiklerini hissediyorlardı. Bunun sonradan unutulmaz bir dönem olacağını daha o andan sezinliyorlardı. Nihai kazancı çalışacakları gün sayısına bölmüşlerdi ve her akşam günlük kazanç miktarını mutfağa astıkları kareli kâğıdın alt kısmına ekliyorlardı. Aşırı ısınmış bilgisayarlarını kapatıyor, bitki çayı içiyorlardı ve sevdikleri bir bitkiye bakar gibi ağır ağır artan meblağa bakıyorlardı. Bir gün, gelecek sene, düzenine yeniden kavuşmuş dairelerinden yeni ofislerini planlamaya koyulacak, bir yandan da ofisi mümkün kılmış olan o hararetli çalışma dönemini şefkat ve yoldaşlık hisleriyle anacaklardı. Tadını önceden çıkardıkları şey, son meblağdan ziyade o geriye dönüp bakma anıydı.

Müşteri altı aylık siparişini üç ay sonra iptal etti. Anna'yla Tom'un yaptığı işten memnun kalmamış değillerdi, aksine o kadar memnun kalmışlardı ki komite başka bir şeye ihtiyaç olmadığına, işin kalanını kurum içinde halledebileceklerine karar vermişti. Kill fee önceden sözleştikleri tutarın dörtte biriydi. Anna'yla Tom, Steglitz'de bulunan ve İngilizceyi ağır ağır ve asabi asabi konuşan avukatlarla birkaç kez görüşüp onlara danıştıktan sonra, meblağı kabul ettiler. Bu tutar normalde üç ayda kazanacaklarından biraz fazlaydı ve o çalışma sürecinde harcamaları radikal bir şekilde azalmıştı, bu yüzden en nihayetinde kazançlı çıkmışlardı. Ama onca emeklerine değmediğini hissediyorlardı. Buzdolabına astıkları kazanç kâğıdını kaldırdılar. Arka planda işitilen Netflix gevezelikleri eşliğinde iki gün boyunca evi temizlediler.

Yapılacak yeni işler bulmaları ve çalışma şevkine kavuşmaları birkaç haftalarını aldı. O noktada fazladan kazandıkları para da uçup gitmişti, sene sonunda ucu ucuna bir gelir artışı gibi duracaktı. Böylesi daha iyiydi, gerçekleşebilecekken gerçekleşmemiş olana dair fazla aşikâr bir hatıra kalsın istemezlerdi. O coşkulu günlerin anısı kişisel hikâyelerinde sonradan acı bir tat edindi, başarısızlıkla sonuçlanmış ya da boşu boşuna uygulanmış bir dönüşüm halini aldı.

İçinden geçtikleri krizler geçici krizler olmuştu hep. Doğru seçimler yaptıklarına, kendileri için en uygun yerde olduklarına dair inançlarını hiçbir zaman hiçbir şey sarsamamıştı. Etraflarına bakar bakmaz bütün şüpheleri dağılıverirdi: Seçtikleri yolun iyi olduğu, aynı yolu onlarla birlikte, önlerinden ya da arkalarından kateden bütün herkese bakınca tasdikleniyordu. Bunlar, zamanın genleştiği pazar günleri Tempelhof'ta çimlere uzandıklarını ya da reading'lerde ProQM'un önünde sigara içtiklerini gördükleri kişilerdi.

Ama kurdukları bağlantılar da çözülmekteydi. Arkadaş çevreleri ağır ağır daralmaya yüz tutmuştu. Sanatçılar kariyer değiştirip interaction designer, user experience architect, SEO ninja olmak için Quereinsteiger tarzı staj arayışındaydı. Daha şanslı olanlar akademide kadrolu iş ediniyor ve Bochum'a, Wüppertal'e, Lindau'ya taşınıyordu. Daha başkalarıysa istihdam ofisinde çalışanlarda sabır mabır bırakmıyor, sosyal yardım kesilip Hartz IV dolunca da bir start-up'ın müşteri hizmetlerine alınmak için İspanyolca ya da Fransızcaya ağırlık veriyordu. İşyeri diş sigortasını, tamamlayıcı emeklilik planlarını keşfediyor ve yitirdikleri kariyer yıllarını hızla telafi etmeye karar verip işlerine harcadıkları enerjiyi ikiye katlıyorlardı. Sabahın ikinci yarısında atılan güneşlik yerde bira içme ya da bisikletle tur atma mesajlarına ancak akşam cevap yazıyorlardı. Kimi, yeni sözleşmelerinin avantajlarından faydalanıp uzun zamandır erteledikleri çocuk sahibi olma planını hayata geçiriyordu. Ara sıra akşam erkenden, ellerinde alkolsüz bira, tekerlekleri dağ bisikleti tekerleği gibi olan pusetleri ite ite açılışlara geldikleri de oluyordu. Kısa, çok kısa zaman içinde akşam yemeği organize edeceklerine söz veriyorlardı. Çeşitli dillerde telaffuzu kolay olsun diye Otto, Ada ya da Alex adını verdikleri çocuklarının sosyal hayata alışmalarını önemsiyorlardı. Ama organize olmanın güçlüğü hep ağır basıyordu ve Anna'yla Tom onlara tesadüfen, çiçeği burnunda başka anne babalarla birlikte Arkonaplatz'da pinpon oynarken rastladığında iki taraf da mahcup oluyor, Anna'yla Tom bu mahcubiyetten arkadaşlıklarının artık sona ermekte olduğunu hissediyorlardı.

Arkadaşlarının ortadan kaybolduğu da oluyordu. Kentte gitgide daha çok hızlanan değişim, o değişimi beslemiş olanlara sırt çeviriyordu. Otuzlu yaşlarda yol aldıkça, arkadaşları, hatta çoğu zaman eski toprak olanlar bile dönmeye karar veriyorlardı. Nereye dönmeye? Hâlâ "back home", "bizim eve" diyorlardı ama bunun

Berlin'in kendi evleri olmadığı anlamına geldiğini o zamana dek hiç fark etmemişlerdi.

Bu tam anlamıyla bir karar sayılmazdı. Kurdukları hayatın kolaylıkla un ufak olabileceği aniden ortaya çıkıyordu. Fesih bildirimi geliyor, Mieterverein Eigenbedarf'a karşı hiçbir şey yapamıyordu. Beklenmedik bir hamilelik halinde Alman sağlık sigortasına kaydolunamıyordu çünkü sonradan kaydolmak ya mümkün değildi ya da artık fazla pahalanmış daha büyük bir daire tutmayı gerektiriyordu. Evlerini alt kiracılara vermiş olanlar boşanıyor, Paris'teki, Umeå'daki hayat planlarını noktalıyor ve Berlin'deki dairelerinde uzun yıllardır oturan kiracılarını paldır küldür evden çıkarıyorlardı. Dairelere bakmak için uzun bir randevu sırası vardı, sırada da maaş bordrosuyla dolu klasörleri olan Bavyeralı aileler, halka arz edilmiş hisse senetleriyle kabarmış banka hesapları olan developer'lar.

Bir topluluğun üyelerine habersizce saldıran bir epidemi gibiydi; vedalar için baştan savma mahcup duyurular geçiliyordu. Birisi Pasquale'i, Veronika'yı soruyordu, bir başkası Berlin'den ayrıldıklarını söylüyordu. Konuşma hayatta başa gelen olaylar karşısında nasıl yapılırsa öyle, doğrudan sorulara başvurulmadan, öylece kapanıyordu. Anna'yla Tom gitgide yalnızlaşıyordu.

Onlara kucak açmış ortamlarda şimdi kendilerini neredeyse davetsiz misafir gibi hisseder olmuşlardı. Bağımsız sanat alanları, arkadaşlarının küçük galerileri ya fahiş sergi masrafları yüzünden kapanıyor, ya çokuluslu holdinglere karışıyor ya da Brüksel'e, Napoli'ye, on yıldır yeni Berlin haline gelmiş Leipzig'e taşınıyordu. Goldsmith'ten ya da Bard'dan yeni mezunlar eskilerin yerine yeni yerler açıyordu ve oralara Anna'yla Tom'dan çok daha genç insanlar gidiyordu. Bu müdavimler Balenciaga ya da Vetements'ın tehditkâr paltolarını giyiyor ve daha şimdiden birbirlerini tanır gibi görünüyorlardı. Bazı mekânlar –duvarına ayda bir tablo asılan, çiçekle dolup taşan kafeler, felsefi kuram İngilizcesiyle oynanan piyesler sahneleyen küçük tiyatrolar– onlara her açıdan akıl almaz geliyordu. Berghain'daki kuyruk gitgide uzuyordu ya da onların sabrı gitgide tükeniyordu.

Cumartesileri çoğu zaman canları dışarı çıkmak bile istemiyordu. Panayırlar suniydi, bakır telden mumluk, hava bitkisi, organik üçgen peynir ve kokulu sabun satıcıları tarafından istila edilmişti. Eski ortamları kalmayınca güncel sanat da onlara yeniden keyfi

gelir, uzak görünür olmuştu. Öğünlerinin tamamını Netflix'in film önerilerini inceleyerek geçiriyorlardı. İnternette bahsini okudukları bir film arıyor ama sadece Amerikan pazarında mevcut olduğunu görüyorlardı. Bir dizi seyretmeyi deniyor ama daha ilk bölümün ilk yarısında kendini tekrar ettiği, algoritmik olduğu ortaya çıkıyordu; parlak gibi duran bir belgesele bakmaya koyuluyor ama önceden zaten seyrettiklerini fark ediyorlardı. En sonunda pek de bir alternatifleri kalmadığından her zamanki gezintilerini yapmak için dışarı çıkıyorlardı.

Keyifleri öyle de yerine gelmiyordu. Her zamanki güzergâhlarında dolaşırken nelerin değiştiğini ister istemez fark ediyorlardı. Yaşlı Hırvat kadının Spätkauf'u, levhası petrol renkli, Instagram handle'ı kayrak taşına tebeşirle yazılmış bir "pasta imalatçısı"na dönüşmüştü. Yunan ihtiyarların kâğıt oynadığı kültür merkezinin bulunduğu mekân şimdi bir Japon sneaker markasının flagship mağazasını ağırlıyordu. Vitrinlerde peş peşe, biraz hip tarzda bir dizi birbirinin tıpkısı ofis vardı – her birinin yazıları Helvetica'yla yazılmış, masaları Modulor olan dizayn ya da mimarlık stüdyoları, coworking space'ler, start-up'lar... Anna'yla Tom Mehringdamm civarındaki Art Nouveau tarzı binaları ya da Kottbusser Tor'daki bilimkurgu tadındaki 60'lı yıllara ait yapıları bir yandan hayranlıkla seyrederken, bir yandan da akşamları karanlık pencereleri sayar olmuşlardı. Bunları, oraların turistik kiralara, yani spekülasyona ayrıldığının işaretleri olarak görüyorlardı.

Ve yürüdükleri sırada, Berlin'de geçirdikleri ve belleklerinden ziyade kentin fiziksel alanına sıkı sıkıya kazınmış yılların tüm hikâyesi gözlerinin önüne seriliyordu. Orada, köşedeki binanın zemin katında, Elvira'nın, demir perde adını verdikleri gıcırtılı panjurla kapanan dairesi vardı. O çiçekçinin karşısında onlara ara sıra MDMA tedarik eden Boşnak adam vardı. Genelevin iki kat üstünde bir süreliğine Enrique'yle Miguel kalmıştı. Kente tazminattan zenginleşmiş olarak gelmiş, orada uzun süre kalmayı ummuşlardı, ardından kış gelip onları kovmuştu; kaç zaman önceydi, altı yıl mı? Şurası, Norveçli sanat öğrencilerine kendi üç odasını alt kiraya vererek geçinen Angeliki'nin Bismarck usulü yumurta pişirdiği restorandı. Angeliki'den haber almayalı epey zaman olmuştu, günlerden bir gün birileri onu Finanzamt'a ihbar etmiştir diye düşünüyorlardı.

O hatıralar bir tatlılık hissi veriyordu, evet ama biraz sudan

çıkmış balık gibi de hissettiriyordu insana. Uzun zaman boyunca bütün o ayrıntılar –bozuk kaldırım taşları, grafiti kaplı beton saksılar, cumbalardaki tropikal bitkiler– kendilerini evde hissetmelerini sağlamıştı. Ama şimdi, bir zamanlar o hissi yaratan hiçbir şey değişmese de hissin kendisi kaybolmaya yüz tutuyordu. Bu sarsıcıydı, aldatıcıydı. Ve Anna'yla Tom bunları düşününce değişikliğin ne kadarının kendileri yirmilerindeyken çok daha açık olan o kentte, ne kadarınınsa artık yirmilerinde olmayan kendilerinde gerçekleştiğini anlayamıyorlardı.

Alan artık sınırsız değildi. Tempelhof Parkı akşamları, üzerlerindeki iş montlarıyla arkalarında sonar cihazının kesik kesik işaretlerini bırakırcasına yanıp yanıp sönen sinyaller bırakan jogger'lar tarafından katediliyordu. Terk edilmiş arazi marazi kalmamıştı. Onların yerine lüks binalar dikilmişti; hatta bu binalar sanki zaten hazırdaydılar da bir anda cisimlenmişlerdi. Birbirlerine inanılmaz derecede benziyor, sofistike bir mimari zevk taşıyorlardı. Binalar kiriş iskelesinin ve beton kaplama sütunların çerçevelediği kare kare cam levhalardan ibaretti. Beş altı katlıydılar. Dairelerin pencereleri yerden tavana kadardı; kimi dubleksti, kimi küçük bir terasa yer kalsın diye daha girintiliydi. En alt katlarınkiler dahil bütün pencereler perdesizdi ve öylesine sofistike olan, içleri seri üretim şüphesi uyandıracak derecede birbirine benzeyen o ışıklı küplerin şeffaf duvarlarından o mekânlarda yaşanan hayatı açıkça gözlemlemek mümkündü. Çelikten mutfak adaları, tek tük biblo ve vazo yerleştirilmiş raylı kitaplıklar vardı. Masalar camdan ya da işlenmiş ahşaptandı, yataklar kumaş ya da koyu renk deriyle kaplıydı. Duvarlarda soyut sanat tabloları ya da Danimarka menşeli ses sistemleri vardı. Ara ara bir adamın silüeti seçilir gibi oluyordu, zira mutfak tezgâhının önünde ayakta duranlar hep erkekti. Koyu renk takım elbiseler giyiyor ve ellerinde kadeh, kırmızı şarap yudumluyorlardı. Neredeyse gerçek dışı bir yavaşlıkla hareket ediyorlardı. Bir akvaryumun içine, kentin karanlığında bir ışık kabarcığına kıstırılmış gibiydiler.

Ama Anna'yla Tom onlara fazla uzun bakacak olsalar perspektif tersyüz oluyordu ve aniden başları döner gibi oluyor, kıstırılanların kendileri olduğu hissine kapılıyorlardı.

Uzaktan

Yolculuk etmeyi denediler.

Hiçbir maliyeti yoktu. Daireleri kısa dönem kira sitelerinde rezervasyon açılır açılmaz kesinlikle birkaç saat içinde tutuluyordu; fotoğraflar öyle iyi çekilmiş, öyle esaslı ve aydınlıktı ki! Baltıklar'da birkaç uzun hafta sonu, sezon dışında Alp Dağları'ndaki köylerde ya da Yunan adalarında, göz zevkini bozan hiçbir şeyin olmadığı, manzarası ferah, internet bağlantısı iyi yerlerde ara ara birer hafta geçirdiler. Bir tarih kararlaştırıyor, evleri rezerve edilir edilmez de gitgide artan bir coşku, adeta bir çılgınlık içinde kaçış planlarını hazırlıyorlardı. Gidecekleri yerin büyüsüne kapılmak için önceden dünya kadar fotoğraf bakıyorlardı. Şık ve sade restoranları, rotaları önden araştırıyorlardı. Ne aradıklarını gayet iyi biliyorlardı: Laptop başında beş altı saat geçirebilecekleri, kanepede kıvrılıp Ostsee'nin ıssız kumsallarını, engin göğünü seyredebilecekleri, doğayla dolu, aydınlık, aylak günler. Ya da bir kayalığın tepesinde, kireç boyalı bir terasta bir yandan şarap ve maden suyu yudumlarken bir yandan da gelen e-mail'lere tembel tembel cevap yazacakları akşamüstleri.

Bunu yapmak mümkün, hatta şaşırtıcı derecede kolaydı: Berlin'deki turistik kiraların sağladığı kâr marjı artık uçuşları, kısmi olarak da konaklamayı karşılıyordu. Öyle kolay bir hayattı ki! Meze tabaklarında zeytinler, meze tabaklarında Matjessalat. Tenlerinde tuz kokusu. Ellerinin altında uçsuz bucaksız bir özgürlük, sonu olmayan bir keşif imkânı vardı. Nasıl olur da bunu önceden düşünemediklerine şaştılar.

O özgürlüğün sonuçları o kadar ayan beyan değildi. Önceden yaptıkları bütçeler –havaalanına gidiş gelişler, beklenmedik durumlar derken– bir şekilde hep fazla iyimser kalıyordu. Zamanlama da sıkıntılıydı. Yol hazırlıkları akşamdan bir önceki günün tamamını kaplıyordu; geri kaldıkları işi telafi etmekten hafta sonunun keyfini çıkarmaya az zaman kalıyordu; sezon dışı havaya da, restoran yorumlarına da, internet bağlantısına da güven olmuyordu. Berlin'e çoğu zaman yorgun argın dönüyor, işlerini zamanında yetiştirememiş oluyorlardı. Evde hep yeni çizikler keşfediyorlardı.

Misafirlerden kalmış atıştırmalıkları yiyor, hazır yemek siparişi vermeyerek Tegel'den eve dönmek için bindikleri taksinin masrafını çıkardıklarını söylüyorlardı kendilerine. Valizlerindekileri makineye atmayı ertesi güne erteliyorlardı, bunu gerçekten yapmalarıysa hafta sonunu buluyordu.

Bununla birlikte zaman geçtikçe o kısa yolculuklara karşı yaklaşımları yumuşuyordu; hatırlama edimi deneyimlerinin kalitesini dönüştürüyor gibiydi. Profillerine göz attıklarında eski fotoğraflara uzun uzadıya bakıyorlardı: Berlin karlar altındayken onların aperitif kadehlerine güneş yansıyordu, laptopları deniz kıyısındaki sehpaların üzerindeydi... Ve o görüntülerin albenisi, fotoğraflar çekildiği zaman hemen o karelerin dışına çöreklenmiş olan stresi unutmalarını sağlıyordu. Özgür ve heyecan verici bir hayatın görüntüleriydi bunlar. En çok beğeni alan, çoğunlukla paylaşıldıktan aylar sonra bile en çok beğeni toplayan fotoğraflardı. Bu bir şeyin göstergesi, bir işaret olsa gerekti: Kesinlikle yeniden denemeleri gerektiği sonucuna varıyorlardı. Yaşadıkları anın değerini yeteri kadar bilmemekle aptallık etmişlerdi. Geriye dönüp bakınca her şey öyle açık seçik görünüyordu ki.

O kaçışlar radikal bir dönüşüm fikrini uyandırdı. İş açısından, büyük bir kentten başka bir yerde pek de bir şey yapamazlardı ama meslek değiştirebilir, daha özgün bir şeyler yapmayı öğrenebilirlerdi. Kendilerini veteriner olarak, cip üstünde orman yolunda giderken hayal ediyorlardı, ön koltukta bir köpek vardı, uzak bir at çiftliğine doğru yol alıyorlardı. Ya da eskiden ahırken sonradan beyaz tezgâhlarla dolu bir atölyeye dönüştürülmüş bir yerde otsu bitkilerle ve baharatlarla benek benek olmuş organik peynirleri yağlı kâğıda sarıyorlardı, hava peynir mayası ve saman kokuyordu. Bunlar ipe sapa gelmeyen hayallerdi elbette. Olur da gerçekten başka bir yere taşınmaları halinde bilgisayar başında çalışmaya devam edeceklerini biliyorlardı. Ama o "olur da"yı söyleme noktasına o hayaller sayesinde varmışlardı. O içsel adımı attıktan sonra geriye kalan sadece lojistik ve fırsat meselesiydi.

2017 yazında, bir sene öncesinde kurumsal kimliğini oluşturmaları gereken otellerin bir story'sine denk geldiler. Fransız tarzı dövme demir minik balkonları, mavi ve altın renkli ışıl ışıl cephesi, çatısında küçücük bir kulesi olan yüksek ve dar bir bina vardı story'de. Nerede olduğu pek net değildi ama Berlin'de olmadığı

aşikârdı. Bir videoda tahtalarına çivi çakılmış gıcırtılı, parke döşeli bir koridordan geçiliyor, dar bir döner merdivenden çıkılıyor ve arka planda okyanusun yeşil yeşil ışıdığı görülen bir terasa varılıyordu. Videonun üst yazısı *Our new home, your new home* diyordu. Açıklama kısmındaysa bir grup dijital girişimcinin Lizbon'un tarihi bölgesinde eski bir pansiyon satın aldıkları yazılıydı, kreatif kişiler arıyorlardı, o yerin estetiğini yeni baştan yaratmaya yardım ederek oranın ruhuna... Anna'yla Tom yazının tamamını dahi okumadan "cevap yaz"a tıkladılar ve işe alındılar.

Anlaşma yarı zamanlı olarak düşük ücrete çalışmalarını öngörüyordu, bununla birlikte restorasyonda olan otelin süitinde iki ay boyunca ağırlanacaklardı. Rüya gibiydi: Kelimenin tam anlamıyla tatil karşılığında para alacaklardı, üstelik pek çok kişiye göre yeni Berlin'e dönüşmekte olan –ama Akdeniz yemekleri yenen, kışları yumuşak geçen, okyanusu bulunan– yerde! Hatta belki oraya yerleşmeyi ve yeni bir başlangıç yapmayı bile düşünebilirlerdi, hayat pahalılığı orada daha azdı ama tabii sadece bir yıl öncesine bile bakılacak olsa daha pahalıydı. O yeni dönüşümden duydukları mutluluğun yanı sıra bunu daha önce düşünememiş olmanın hafif hayal kırıklığı da vardı. Ama geçti gitti.

Berlin'e tam anlamıyla veda etmiyorlardı ama gidiyorlardı neticede. Sadece Ekim ve Kasım aylarında otelde kalacaklardı ama kadere açık bir kapı bırakma ihtiyacı hissediyor olmalıydılar ki evlerine dolu dolu altı ay için alt kiracı buldular. Cazip gelirse Lizbon'da kalırlardı, yok olmadı dijital göçebe olarak Yunan ya da İtalyan adalarından birine giderlerdi. Dijital göçebe sözü onlara hep rahatsız edici gelirdi ama en nihayetinde bu küçümsemenin altında yatan hasedin onlar da bilincindeydi. Dairelerini daha sistemli boşalttılar, ekstra kıyafet dolu birer valiz daha hazırladılar ve komşularının tavan arasına bıraktılar. Herhangi bir platforma ihtiyaç duymadan kiracı buldular – Portland'dan daha yeni gelmiş iki kadın; bu çift interaktif tasarımcıydı ve o kadar yüksek kiraya karşın kurumsal ödeme yapmaya da hazırdı, öyle ki Anna'yla Tom bunu kabul ederek kendilerini neredeyse suçlu hissettiler. Kiracılar bakacak onca bitkinin varlığından çok memnundular; Web Summit için Lizbon'a gittiklerinde Anna'yla Tom'u arayacaklarına söz verdiler.

Anna'yla Tom'un yola çıkmadan önce düzenlediği partiye onlar da katıldı, bir tepsi organik samsa, bir de elektronik Kannabidi-

ol inhaler'ı getirdiler. Anna'yla Tom arkadaşlarıyla çevriliydiler, valizleri hazırdı, ufuklarında yeni ve heyecan verici bir istikamet vardı, daireleri mumlarla bezeliydi, sonbahar fırtınası pencerelere vuruyordu. Uzun zamandır duymadıkları bir macera ve özgürlük tadı alıyorlardı. Bir dolu fotoğraf çektiler, ışık loş ve sıcak, gözbebekleri iri iri, çehreler ilk soğuklarla al aldı ama fotoğrafların hiçbirinde içlerindeki o duyguyu bütünüyle yakalayamadılar ve ikisi de o hissi yola çıkar çıkmaz daimi olarak yitirmekten korktu; bu paradoksal bir korkuydu elbette, zira duygunun nedeni tam da gidiyor olmalarıydı.

Lizbon'da yaz havası vardı, tramvayın geçemediği daracık sokak silsilesinden taksiyle geçtiler; arokaryaların köklerinden dolayı düzensiz döşenmiş kaldırımlar küçük küçük masalarla ve sandalyelerle bezeliydi. Eylül sonu öğle sonrasının ışığı seramiklere, pencerelere, oraya buraya park edilmiş arabaların camlarına, toplu konutların arasından görünen okyanus kesitlerine yansıyor, güneşin aynı anda her yönde parladığı hissini uyandırıyordu. Otelleri Bairro Alto'da, kadın taksi şoförünün arabanın kapılarını çizmekten korkup geçmeyi reddettiği bir delikteydi. Herhangi bir tabelası bulunmayan dış kapıdan, üç yanı camla çevrili, kare şeklinde küçük bir avluya varılıyordu; tropikal bir ağacın gölgesini küçük masalar kapmıştı. Anna'yla Tom gözlerini kapattıklarında rüzgârın döktüğü okaliptüs ağacı kabuklarının ve tuzun kokusunu aldılar ve kendilerini Güney Amerika'da sandılar ama gözlerini açar açmaz camın öteki tarafındaki beton zemin kaplamayı, kauçuk ağacını, Danimarka tarzında yenilenmiş kafeyi gördüler ve kendilerini Berlin'de sandılar. Videodaki döner merdivenden önce odalara, daha çıkılınca da tüm şehri kucaklayan, okyanusa, kiliselere, sahil çamı ormanlarına, geniş mi geniş sahil yollarına ve iç taraftaki toplu konut öbeklerine bakan terasa varılıyordu. O manzara, mahmur Güney Avrupa'da oldukları hissini uyandırıyordu ve oradaydılar zaten.

Odaları süit değildi ve henüz restore edilmemişti. Soluk bej rengi duvarların pek çok yerinde kahverengi çizgiler vardı; MDF mobilyalar, köşelerindeki lamine soyulduğundan nemden şişmiş, içteki lifler açıkta kalmıştı. Oda kocamandı ama içinde dört tane tek kişilik yatak vardı, bunlardan ikisi çift kişilik yatak niyetine bitiştirilmişti, Anna'yla Tom bunlarla dolapların arasından tekerlekli va-

lizle geçmekte zorlandılar. İkisinin ağırlığıyla eski yaylar zangırdadı, döşekten pis bir koku geldi ve metal karyola çöküverdi. Odadaki tek pencere gölgelik iç avluya bakıyordu. Banyoda pencere yoktu.

Anna'yla Tom başka bir oda talep etmeye niyetlendiler ama sonra bu konuyu açmadılar. Yeni deneyimlerine atılmak için sabırsızlanıyor, havayı bozmak istemiyorlardı. Gardırop görevi görecek ek yataklarını seçtiler, üstlerini değiştirdiler ve aceleyle çıktılar. Ertesi gün kahvaltıda müşterilerle buluşacaklardı; bira içip günbatımını seyredebilecekleri bir yer aramaya karar verdiler. Biraz tatsız olan o ilk izlenimlerini gözlerinde fazla büyütmemek için, iki aylık zamanlarının büyük bir kısmının nasılsa lobide ve kenti keşifle geçeceğini düşündüler. Yapmak niyetinde oldukları şey de buydu neticede.

İlk akşam kentin tepelik bölgesinde, girintili çıkıntılı küçük sokaklarda uzun uzadıya yürüdüler, bir manzara bulmak için yokuşları çıktılar da çıktılar. Santa Catarina seyir terasının orada, kısmen günbatımına karşı iki bira içtiler. Güneş okyanusun ufkunun arkasından Almanya'da hiç rastlanmayan bir hız ve capcanlı kızıl tonlarla batıyordu. Meltem gitgide şiddetleniyordu, serindi ama rahatsız edici değildi. Etraflarında hep İngilizce, Portekizce ve Fransızca konuşuluyordu ve yirmili yaşlardaki çiftler ve arkadaş grupları Berlin'de ilk geçirdikleri zamanki gençleri o kadar andırıyordu ki Anna'yla Tom kendilerini neredeyse zamanda yolculuk yapmış gibi hissettiler. Kendilerini bu şehirde hayal edebiliyorlardı çünkü bu yoldan zaten geçmişlerdi. Lokantaya dönüştürülmüş bir dairede Bacalhau à Brás yediler, otele varmadan önce birkaç kez yollarını kaybettiler; akşam yemeğinden ve uğradıkları dönüşümden dolayı üzerlerine ağırlık çökmüştü.

İnanılmaz bir hızla bir rutin oturttular. İş tekdüze ve kolaydı; önceden Berlin'deki lokasyonlar için hazırladıkları style guide'lara Akdeniz dokunuşu, Lizbon esintisi katmaları gerekiyordu. Lobide bir coworking alanı fethettiler. Darbeli matkapların, elektrikli çekiçlerin gürültüsü aşırıya vardığında, moodboard hazırlama bahanesi ve Berlin'deki ilk zamanlarında çok önemsedikleri aylaklığın tadını yeniden yakalama düşüncesiyle kenti keşfe çıkıyorlardı.

Gerçekten de ortamda Berlin'dekine benzer bir şeyler vardı. Art Nouveau tarzı toplu konutların kimileri harap durumdaydı ve pencerelerinde bitkiler vardı, kimileriyse akvaryuma benzer cam ve çelik ek bölmelerle restore edilmişti; kafelerin önündeki menü

tahtalarında Nordseefrühstück değil de pasteis var yazılıydı ama flat white'ta aynı marka yulaf sütü kullanılıyordu; dışarıdaki masalarda aynı alüminyum laptoplar ışıldıyordu ama bira şişelerinde Tannenzäpfle yerine Sagres yazılıydı ve Wi-Fi daha zayıftı. Burada da galeriler ve bağımsız sanat mekânları vardı –vitrinlerde Helvetica fontlu stencil'ler, alçılı duvarların soğuk beyazıyla kontrast yapıp öne çıkan koyu renk zeminler– ama sanat biraz daha az hip bir hava taşıyordu. Ufak tefek turistik dükkânlarda Duvar parçaları yerine azulejo satılıyordu. Her şey farklıydı ve istedikleri de buydu zaten; öte yandan, bir şekilde, her şey aynıydı da. Bunu da istiyorlardı ama bu onları bir şekilde tatminsiz bırakıyordu. Anna'yla Tom Lizbon'da sıkılıyorlardı.

İlk birkaç günden sonra onca boş zamanla ne yapacaklarını pek bilemez oldular. Sörf yapmayanlar için kumsal soğuktu. Her zamanki çevrelerinden uzak olduklarından sergilere yine pek bir ilgileri kalmamıştı. Şehrin anında fark edilen bir albenisi vardı, tarih kokuyordu, bu da yaptıkları keşif gezilerini tekdüze ve fazla turistik kılıyordu; sahip olmak istedikleri imaj turist imajı değildi. İş, etrafındaki her şeyden soyutlanınca pek de ilgi çekici sayılmazdı. Yemek Berlin'dekinden daha hesaplıydı, öte yandan çeşit daha azdı. Sinemadaki filmler dublajlı olduğundan anlaşılmazdı, hem zaten sinemaya gitme fikrinde bile bir bozgun havası vardı. Bol bol zamana kavuşmuşlardı ama sanki zaman bir şekilde hep heba oluyordu. Coşku hep bir adım ötede gibiydi, sanki ulaşılmazdı.

Bairro Alto, Castello ve Graça'nın inişli çıkışlı yollarında uzun yürüyüşler yaptılar. Kentin düzlük bölgesinde yer alan görkemli Art Nouveau binalardaki geleneksel bakkallara baktılar. Bir otel odasında bir iki günden fazla mutfaksız kalmanın uzun vadede ne kadar ağır ve pahalı bir şey olduğunu fark ettiler. Birkaç kişiyle tanıştılar –İtalyan bir galerici, Fransız bir kadın astrolog, bir süre Berlin'de kalmış, birkaç yıl önce de oradan Lizbon'a demir atmış birkaç bilgisayar programcısı ve gazeteci– ama hiçbiri arkadaşlığa dönüşebilecek cinsten karşılaşmalar değildi, ara ara görüşmeye açık kapı bırakan tanışıklıklar bile değildi. Hoşbeşten –Miradouro'daki bir banktan öbürüne bir espri yaptıktan, şarj aleti ya da şişe açacağı istedikten– sonra sohbet asla vakit öldürmenin ötesine geçmiyordu. İki taraf da kentte kalış süresiyle ilgili öbürüne bilgi veriyordu: İki ay, iki yıl, geçici süreliğine ama ev, iş, iklim koşullarına göre

uzayabilir... Birbirlerinin kim olduğunu, turist ile expat statüleri arasındaki binbir gri tonundan hangisinde yer aldıklarına göre belirliyorlardı. Berlin'de ortak tanıdıkları var mı diye Facebook'a bakıyorlardı ama ya kimse yoktu ya da varsa bile gerçek anlamda tanışık değillerdi.

Aslında Anna'yla Tom arkadaşlık kurmak, akşam yemeklerinde ya da partilerde ya da açılışlarda yeniden görüşmeyi teklif etmek isterlerdi ama bunu yapacak olsalar kendilerini içler acısı durumdaymış gibi hissederlerdi. Birine sıkı sıkıya tutunmaya ihtiyaç duyduklarını açıkça belli etmek istemiyorlardı. Almanya'daki ilk zamanlarında ilişki kurmayı nasıl başarmışlardı? Durum o zaman da çok farklı değildi. Ama o zamanlar belki yaşları, belki de duydukları o derin müştereklik hissi arkadaşlık kurma niyetiyle hiç tanımadıkları insanlarla program yapmalarını çok daha fazla kolaylaştırmıştı. Şimdi akşamları otele yürürken Tiago'nun sempatik biri gibi durduğunu, Azzurra'nın açıkça kokain etkisi altında olduğunu, James'in Neukölln'de şöyle bir gördükleri birini andırdığını konuşuyorlardı. Ama o temasların daha derin bir şeye dönüşeceği konusunda kendilerini kandırmıyorlardı ve en nihayetinde belki buna aldırış da etmiyorlardı. İyi de neye aldırıyorlardı?

Akşamlarını gitgide daha sıklıkla Jardin de Sao Pedro'daki her zamanki barda buzlu Sagres içip Berlin'de neler olup bittiğini öğrenmek için sosyal medyaya göz atarak geçirir oldular.

Sonbahar ilerledikçe meydan ve kafelerdeki gurbetçilerin cılız coşkusu artmaya yüz tuttu. İngilizce sohbetler daha yoğun ve gürültülü bir hal aldı. Dünyanın her yerinden, yani Amerika Birleşik Devletleri'nin iki kıyısından, Berlin'den ve Londra'dan ziyaretçi akınına uğrayacak olan Web Summit başlamak üzereydi. Otel, açılışı bu etkinlikle aynı zamanda yapacaktı ama birkaç gün öncesinden de misafir kabul ediyordu.

Misafirler ayrı ayrı yerlerden ayrı ayrı zamanlarda digital nomads paketi süresince yetecek kadar hacimli tekerlekli valizlerle geliyorlardı (Anna'yla Tom digital nomads paketini iyi biliyordu zira promosyon ürünlerinin hepsini kendileri hazırlamıştı). Bunlar beş, on ya da yirmi haftalık yarım pansiyonluk paketlerdi, ücrete taksi transferleri, aperitif listeleri, flash-talklar ve mindfulness eğitimleri de dahildi.

Summit'in ilk günü yeni misafirler için parti verildi, bu Anna'yla Tom için yeni sitenin deployment'ına ve görevlerinin sonuna denk

geliyordu. İkisi oteldeki kalış sürelerini birkaç haftalığına uzatmaya kesin gözüyle bakmışlardı, ne var ki Summit'ten sonra otelin tamamen dolu olduğunu keşfettiler. Birbirlerine bunun en nihayetinde iyi bir haber olduğunu söylediler, bu sayede daha sıcak bir ortam bulmaya mecbur kalacaklardı. O akşam, blockchain analistleriyle ve ileriki günlerde melek yatırımcılara yapacakları pitch'i sarhoş yaşıtları üzerinde uygulayarak pratik yapan yirmilik start-up'çılarla tıka basa dolu küçük avluda geç saate dek kaldılar. Partinin sponsoru bir votka markasıydı ve herkes çok çabuk sarhoş oldu. Anna'yla Tom, Lizbon'a gelmek üzere olduklarını yazıp ardından cevap yazmayı kesen alt kiracılarını tanıyan birisiyle tanıştılar. Çok azıcık ketamin almayı kabul ettiler. Derken kendilerini takside buluverdiler; İrlandalı sessiz bir hacker'la ve onları geveleye geveleye yapay zekânın geleceğiyle ilgili bir şeylere ikna etmeye çalışan pembe saçlı İsrailli bir kızla birlikteydiler. Bir etkinliğe gidiyorlardı; Twitter'daki bir fotoğraftan, insanlığı Mars'a götürmek isteyen meşhur bir girişimcinin o etkinliğe katıldığı görülüyordu. Ne var ki kız belli bir noktada fotoğrafın promosyon hilesi olduğuna karar verdi ve şoförü özel bir partiye yönlendirdi.

Okyanusa bakan bir köşkün önünde arabadan indiler. Dış kapı açıktı ve girişteki avlu dahi insan kaynıyordu. Oradakilerin hepsi Anna'yla Tom'dan biraz daha genç ya da çok daha genç duruyordu. Üzerlerinde piercing'lerine, boyunlarındaki dövmelere zıt düşen ofis kıyafetleri ya da düz ve parlak iş üniformaları vardı. İsrailli kız omuz ata ata yol açarak geniş mermer merdivenlerden pek çok kat çıktı, bir yandan da –Anna'yla Tom'un şaşkınlığına karşılık olarak– en üst katın kripto para karşılığında yıllarca mikrodoz satmış ve Bitcoin'in zirve yapmasıyla zenginleşmiş bir psikedelik savunucusuna ait olduğunu açıklıyordu. Müziğin sesi her basamakta artıyordu ama o kadar yankı ve kalabalık vardı ki sesleri birbirinden ayırt etmek imkânsızdı, uzaktan gelen kükreme gibi bir şey işitiliyordu sadece. Çatı katındaki sahanlık daha da kalabalıktı, iki koruma ve saksıdaki bir bitki çift kanatlı kapıdan girilmesine mani oluyordu. Ötede disko topuyla bir yanıp bir sönen bir yığın kafa görülüyordu; yüksek tavan soluk yeşil süslemelerle dekore edilmişti. İçeridekilerin kiminin başında fosforlu Mohawk peruk vardı. Kimi ağlıyordu.

EDM kasasının iki tarafında Portekizce bağırmalı çağırmalı karmakarışık bir konuşma geçti, sonra da Anna'yla Tom'un iki

refakatçisi onlara özür diler gibi bakarak korumaların arkasına geçip gözden kayboldular. Anna'yla Tom geçmek için hevessiz bir denemede bulunup korumaları tabletteki listede adlarının olup olmadığına bakmaya mecbur bıraktılar; adamların başlarını belaya sokmamak için içeri geçmelerine izin vereceklerini umuyorlardı. Bu numara tutmayınca Anna'yla Tom ısrar etmeyip içeri girmekten vazgeçtiler. Arkalarındakilerden bazıları durumu protesto ediyordu. Anna'yla Tom göz yuvarlarının arkasında, şakaklarında ketaminin zonklayıcı, sersemleştirici etkisini hissediyorlardı. Hava pis, yanıp sönen ışıklar dayanılmazdı. Anbean temiz havaya daha çok ihtiyaç duyuyorlardı. Tırabzanlarla bekleyen insan kafilesinin arasından süzülüp çabuk çabuk merdivenlerden indiler. Çıkışta bir dükkânın basamaklarına oturdular, harita uygulamasını açtıklarında otele sadece birkaç yokuş mesafesinde olduklarını görüp derin bir nefes aldılar.

Pütür pütür iki kat örtünün altına girdiler. Uykularının tutması epey zaman aldı. Odada ısıtma yoktu, okyanus rüzgârının savurduğu tokatlarla pervazlardaki tek camlar tıkırdıyordu. Geceler soğuyordu.

O ana dek, büsbütün itiraf etmeseler de, nihayetinde geri kalan dört ayı Lizbon'da geçirmeleri için geçerli bir neden çıkacağını ummuşlardı; hatta belki daha uzun süre kalır, hesaplı ve sıcak bir ev bulur, yeni bir çevre edinir, Berlin'in artık sağlayamazmış gibi göründüğü değişiklik ve kendini geliştirme fırsatını orada yakalarlardı. Ama meseleyi ayrıntılı görüşmeye gerek bile kalmadı, durumun böyle olmadığı her ikisi için de aşikârdı. Dört günlük Web Summit'le iki aylık vasat restoran yemeklerinin ardından Anna'yla Tom gevşemek için bir ara vermeye, hayatlarına yeniden âşık olmak için derli toplu bir yere ihtiyaç duyduklarını kabullendiler.

Bunu Lizbon'da yapamayacaklarını anlamaları çok zamanlarını almadı. Kısa dönemlik kiralama sitelerindeki yerlerin sayısı az, ücretleri çok yüksekti ve –öyle sanıyorlardı ki– muhtemelen ısıtmaları da yoktu. Fotoğraflara bakılınca ferah ve minimalist duran bir daireyi tasarruflarının bir kısmını feda edip hiç olmazsa bir aylığına tutup tutmama seçeneğini değerlendirdiler ama dairenin Berlin'deki evlerine ne kadar benzediğini fark ettiklerinde cesaretleri kırıldı.

Arkadaşlarından kimileri yazı Sicilya'da geçirmeyi planlıyordu, bunun üzerine Anna'yla Tom kendi aralarında, uluslararası sanatçı dalgasından önce davranmanın ve başlarını sokacakları, denize bakan ya da bir yamaçta yer alan ücra ve sakin bir köşe bulmanın hiç de fena olmayacağını konuştular, orada Manifesta'ya gidecek olanları ağırlar ve bol güneş alan bir terasta aylak aylak bir iki sayfa düzeni yaparlardı. Tabii bu kadar az zaman kalmışken soğuk ayları geçirecek uygun bir yer bulmak, hele ki bunu Portekiz'den yapmak imkânsız olacaktı. Airbnb'de zevksiz, aşırı pahalı, –duvarlarında insana gına getiren motivasyon sözleri, IKEA'nın kare rafları, tekerlekli çekyatları olan– turistik yerler ya da belli ki vefat etmiş bir akrabadan kalma mobilyalarla tıka basa doldurulmuş karanlık ve tozlu daireler vardı sadece. Deniz manzaralılar çok azdı. Bu her ikisine de cesaret verici bir işaret gibi göründü: Bölgenin potansiyeli henüz pek değerlendirilmemişti. Etrafta dolaşarak, kırtasiyecilerle ve kafelerdeki ihtiyarlarla sohbet ederek, özgün yanları henüz in-

ternet tarafından yok edilmemiş özel bir yer bulabilirlerdi. Gayet makul bir biçimde, araba kiralamaya, başlangıç olarak iç bölgede fazla pahalı olmayan bir yer bulmaya, vardıktan sonra da daha iyisini aramaya karar verdiler.

Sabahları bahçedeki masaya geçip çalışır, öğleden sonraları da kıyıya inen yamaçları keşfe çıkarlardı. Taş evleri bir avroya satışa çıkarılmış ıssız bir köye yolları düşerdi ve Avrupa'nın tüm kreatif profesyonellerinin oraya akmasına önayak olurlardı. Ya da kıyıda köşede kalmış, turizme düşman bir balıkçı kasabası keşfeder ve gülünç fiyata, çirkin ama denize bakan bir apartman binasının taşra noterlerine has betonarme parmaklıklı, terrazzo yer karolu en üst dairesini tutarlardı.

Halihazırda bahçe ve Wi-Fi vaat eden, Noto'nun dışında kalan minik bir ikiz villa buldular. Tepelere baktığından bir nevi manzaralı sayılırdı. Ev çirkindi –çıplak tuğladan bir küptü, dantel perdeleri sararmıştı, karoları kirli beyazdı–, ev sahibiyle müşterek bir duvarı vardı ama çok hesaplıydı ve hava durumu oraların Aralık ayında Berlin'den yirmi derece daha sıcak olacağını gösteriyordu. Yeteri kadar iyi duruyordu. Hayır, diye düzelttiler kendilerini: Yeteri kadar iyiden daha iyi duruyordu.

Uçağa bindiler. Araba kullandılar. Arka koltuklara yığılı bavullarla bu Akdeniz bölgesindeki tepelerin arasından süzüle süzüle ilerleyince kendilerini hemen gezideymiş gibi hissettiler ama kıyıdan uzaklaştıkça etrafın göz kamaştırıcılığı sönmeye yüz tuttu ve bulundukları yer köyü, yani gerçekte neyse onu andırır oldu. Ev, fotoğraflarda izine rastlanmayan başka benzeri küçük villalarla çevrili geniş ve tozlu bir açıklığın ucundaydı. Onlar motoru kapatır kapatmaz bir köpek havlamaya başladı, dakikalar boyunca da susmak bilmedi. İçeri girdiklerinde –anahtar paspasın altındaydı– onları yoğun bir küf kokusu ve havasızlık karşıladı. Pencere pervazlarının hepsi sinek cesetleriyle kaplıydı, sinekler kurutulmuş çiçek gibi hafif ve gevrekti. Pencereleri şöyle bir aralayacak olsalar kamyonların gürültüsü işitiliyordu, tepenin hemen arkasından Siracusa-Gela otobanı geçiyordu.

Morallerini yüksek tutmaya çalışarak, evi havalandırdıktan sonra sözde bahçede, gerçekteyse küçük toprak alanda bir şişe Cerasuolo içtiler. Başka bir yer bulamamaları halinde kalış sürelerini uzatmaya açık kapı bırakmış ama sadece on beş gün için ödeme

yapmışlardı. Anna'yla Tom şanssızlıklarıyla ilgili şakalaştılar ve yatırdıkları parayı kaybetmek pahasına iki hafta dolmadan oradan ayrılacakları konusunda aralarında sözleştiler. Ama dört ay kaldılar ve bu, ilişkilerinin en kötü zamanı oldu.

Başta iyimserliklerini korumak için ellerinden geleni yaptılar. Güne tozlu bağların arasında yürüyüş yaparak başlıyor, trafik gürültüsünün çok fazla olmadığı yamaçlar arıyorlardı. Monitör olmadan çalışmak zahmetliydi, kablosuz internet bağlantısını bir batıl inancın gereğini yerine getirircesine yarım saatte bir yeniden başlatmak gerekiyordu ama en nihayetinde işe yeteri kadar odaklanabiliyorlardı. Öğleyin peynir, ekmek ve meyve yiyor, öğleden sonraysa kiraladıkları Micra'ya binip kıyıya iniyorlardı.

Ne var ki çıkaramadıkları bir nedenden ötürü, aradıkları şeyi bulamıyorlardı. Tepelerdeki taş evli kasabalar, Sicilya barokunun uyuşuk kocaman köyleri büyüleyiciydi ama aynı zamanda düşmanca ve içe kapanıktı. Anna'yla Tom hayatlarının bir bölümünü orada geçirmeyi hayal etmekte bile zorlanıyordu. Birkaç emlak ofisine gittiler ama onlara uygun sürelik –kısa dönemliden uzun, uzun dönemliden kısa– bir daire tutmaları imkânsızdı, üstelik içlerine sinen bir ev de yoktu. Güzergâhlarında sık sık nefes kesici manzaralarla karşılaşıyorlardı: Bağlarla dolu tepelerde neredeyse süt beyazı ışıl ışıl göğe doğru yükselen amber ve fildişi çan kuleleri; Bluetooth radyoda çalan elektronik müziğe karşı mücadele verip arabanın hafif aralık camlarından içeri süzülen nemli ve serin meltem... Kendilerini tatilde ya da yolculukta hissedebilirlerdi (ama değillerdi) ve dikkatlerini bazı ayrıntılara verecek olsalar hayatlarının albenisine yeniden kapılabileceklerini duyumsuyorlardı, uykusuzluğun dibindeyken şöyle bir kestirme yapmanın mümkün olduğunu hisseder gibi tıpkı... Mutluluk oradaydı, bir adım ötedeydi, bilincin basit bir hamlesi sayesinde erişilebilirdi; ne var ki hemen bir saniye sonra karşılarına çıkan yarım kalmış toplu konutların beton iskeletinin ya da çöple, hurda arabalarla çevrili yıkık dökük bir hangarın görüntüsü istedikleri şeyin hâlâ uzak olduğu algısını yeniden uyandırmaya yetiyordu.

Bir saatlik araba yolculuğundan ve her biri birbirinin aynısı olan daracık sokaklarda –yerde nemden dolayı kayganlaşmış çakıl taşları, zemin katlarda koyu renk kepenkler, fazla pahalı mini marketler, boyaları erkenden soyulup dökülmüş modern konutlar,

kaldırıma park edilmiş ya da kiliselerin merdivenlerinin etrafına dizilmiş arabalar– iki saat yürüdükten sonra ne olursa olsun Sicilya'da bulunduklarını, denize yakın olduklarını, yeni bir şeyler yaptıklarını düşünerek bir kafeye, plastik bir masaya geçip Campari içiyorlardı. Sezon dışında neredeyse bütün restoranlar kapalıydı, bu yüzden akşam yemeklerini genellikle neon ışıkları fazla kuvvetli, vejetaryen alternatifleri olmayan, formika masalı yerel lokantaların birinde yiyorlardı. Oradan karbonhidrat yüzünden şişmiş midelerle ve kendilerini dolandırılmış gibi hissederek ayrılıyorlardı. Ertesi gün aynı döngü yineleniyordu.

Kıyı vardı elbette ama bir şekilde o da hayal ettikleri gibi değildi. Balıkçı köylerinde balıkçı filan yoktu. Ana meydandaki minik kafelerde kâğıt oynayan ihtiyarlar değil, gürültülü motosikletleri olan iriyarı ergen kafileleri oturuyordu ve bunlar öyle bir bakıyorlardı ki Anna'yla Tom gıcır gıcır alüminyum laptoplarını çıkarmaya çekiniyordu. Bütün lokantalarda fotoğraflı, PVC kaplama kâğıt menü vardı, duvarlardaysa göze batan çeşit çeşit denizci düğümü kombinasyonları... Evet, günbatımında nefes kesici Akdeniz manzarası kesitleri, limon ağacı saksılarıyla bezeli küçük avlular, taşların arasında biten sarmaşıklar da vardı ama bunlar lüks turizm yapan, önlerine SUV araçlar park edilmiş butik otel tarzı yerler tarafından zaten kapılmıştı. Aradıkları şeyin var olduğu bir zaman dilimi var olmuştu mutlaka, hani trene ya da feribota binmenin geniş alanlarla dolu özgün ve bambaşka bir dünyaya, sürahilerde ev yapımı şarabın, deniz kıyısında sessiz sedasız gizli saklı köşelerin beklediği bir dünyaya açılmak için yeterli olduğu bir zaman dilimi; fark ettiler ki o zamanlar geride kalmıştı ve altında yatan neden ister önsezi eksikliği ister kuşaksal geç kalmışlık olsun, bedeli ağır olacaktı. Onlar bu bedeli karşılayamazlardı.

Kavga eder oldular. Tom kendisinin Yunanistan'a gitmeyi teklif etmiş olduğunu hatırlattı. Ta en başından beri Sicilya'nın kötü bir fikir olduğunu, bir sonraki sene bir sanat bienaline ev sahipliği yapacağı haberi üzerine doğmuş yeni bir Berlin modası olduğunu düşünmüştü. Konformist ve salakça bir seçim yaptıklarını savunuyor ve ses tonundan konformist diye söz ettiği kişinin kendisi olmadığı seziliyordu. Anna kırgındı, olmayacak hayallerin peşinden gidip köylerde başıboş dolaşmak yerine çok daha fazla imkân sağlayan Lizbon'da kalmaları için yaptığı bütün o imaları aklından

geçiriyordu. Bu pastoral inziva fikri ta baştan beri Tom'da saplantı halini almıştı, bunun içler acısı bir saflık olduğunu fark etmek için aylarını ve paralarını o delikte geçirmelerine aslen hiç gerek yoktu. Aralık sonunda iki hafta boyunca yağmur yağınca küçük villaya kapandılar, kötü uyudular, uyandıklarında zihin bulanıklığı ve öfkeyle karışık bir baş ağrısıyla kalktılar. Evdeki ışıklar sarıya çalıyordu, yetersizdi, sanki hep günbatımıydı. Ayrı odalardan çalışıyorlardı, sayfa düzeni ve grafiklerle ilgili olarak Slack'ten yazışıyorlardı. Yaptıkları iş bitap düşürücü ve hep aynı, hep aynıydı. Aperitif saatini yediden altı buçuğa, sonra da altıya çektiler.

Yılbaşını kimseye duyurmadan, Catania'daki bir otelin terasında, denizin üstündeki havai fişekleri seyrederek ve sokağa park ettikleri arabaya birileri bir şey yapar mı diye endişelenmeden edemeden kutladılar. Gece yarısına girdiklerinde sarhoş olmuşlardı bile, on ikide açtıkları ve ziyan etmek istemedikleri Prosecco şişesini bitirmekte zorlandılar. Bire yirmi kala odaya geçtiler ve seviştiler; kötüydü ama hiç olmazsa sevişmişlerdi.

Yeni yıl ruhuyla, içinde bulundukları durumu olabildiğince iyi yaşamaya karar verdiler. Öğle gezintilerine yeniden başladılar –arabanın parasını ödemeye devam ediyorlardı neticede– ama bunların turistik gezilerden başka bir şey olabileceğini ummaktan vazgeçtiler. Akdeniz'in kışlarına has o güzelim pastel tonların ışığında Barok kiliseleri, tüf kayalıklarına kurulmuş kasabaları, Vittoria ile Donnafugata arasında kök salmış şaraphaneleri, nemli ve rüzgârlı doğa koruma alanlarını ziyaret ettiler. Kendilerine, eskiden ton balığının işlendiği bir fabrika olan, sonradan lüks otele dönüştürülmüş, denizi zümrüt yeşili kayalık bir koyda bir hafta sonu armağan ettiler. Lavların sımsıcak dalgasını çehrelerinde hissederek, kendilerini çepeçevre saran ısıdan dolayı neredeyse görmez hale gelerek, adanın merkezinin civarındaki terk edilmiş uçsuz bucaksız sera ve yerleşim yerlerini sayarak Etna'nın bir yamacını tırmandılar. Levanzo'yu gezmeyi planladılar ama deniz şartlarından dolayı vazgeçmek durumunda kaldılar.

O dönem boyunca iş hayatlarını sosyal medyada yayımlamaya devam ettiler. Görüntüler her daim büyüleyici, her daim davetkârdı: Dikenli incirlerin kenarları, kumsalda kırmızı plastik masaların üstünde Campari, asmaların arasında günbatımı, oyma tüfler, sokak kedileri, tatilde olmadıklarının göstergesi olan her daim mevcut

laptoplar. Güzellik ve konsantrasyondan yana zengin, minicik sürprizlerle bezeli, özgür ve maceralı bir hayatın belgelenmiş haliydi. Bununla birlikte iç dünyalarında bir şeyler değişmişti. Bir zamanlar olsa ve fotoğraflara onları çekerken ne kadar tatminsiz ve mutsuz olduklarının bilinciyle bakacak olsalar, kendilerini yetersiz, suçlu hissederlerdi: Sanki o fotoğrafların hakikati duygularını öne çıkarmalıymış gibi, sanki öylesine gıpta edilesi olan hayatlarının tadını çıkarma konusundaki âcizlikleri karakterlerindeki birtakım eksiklikleri ortaya çıkarırmış gibi... Bu güvensizlikleri geride kalmıştı. O görüntüler onlara artık üçkâğıt gibi geliyordu.

Beğenilerin art arda gelmesine, arkadaşlarının onları kıskanıp oraya ne zaman gelebileceklerini sordukları yorumların boncuk gibi dizilmesine, gitgide artan bir düzenbazlık hissiyle bakıyorlardı. Bu sohbetler zaman zaman uçuşların ekran görüntülerini göndermeye, kalınacak yerlerle ilgili bilgi sormaya dek varıyordu. Ama en nihayetinde bu programlar hiçbir zaman eyleme dökülmedi ve Anna'yla Tom o aylar boyunca kimsenin kendilerini ziyarete gelmemiş olmasına şaşırmadı.

Şubat sonuna doğru kiracıları Finanzamt'ın tehditkâr bir mektubunu tarayıp gönderdiler. Anna'yla Tom bulundukları yerden cevap gönderebilirlerdi ama dönüşlerini öne almak için İtalyan posta servisine güvenmemelerini bahane ettiler. Berlin'e vardıklarında onları kar ve ödenmemiş faturalar karşıladı. İhtiyaç duymayacaklarını ummuş oldukları kışlık kıyafetlerini almak için kendi evlerine refakatçili tuhaf bir ziyaret düzenlemeleri gerekti. Son üç haftalarını Wedding'deki bir tanıdıklarının kedilerine bakarak, ne olursa olsun hâlâ kendi kentleri olan o yerde turist durumunda kalmış olmaktan dolayı kinlenerek geçirdiler.

Evlerine yeniden kavuştuklarında kendilerini destansı bir yolculuğu tamamlayıp güvenli bir limana demir atmış gibi değil, sadece yorgun hissettiler; işlerden geri kalmışlardı, yapılacak bir yığın temizlikle karşı karşıyaydılar. Berlin'de geçen her nisan ayında olduğu üzere, herkes gibi işe gömülüp baharı beklemeye koyuldular. Bahar o sene gecikti.

Gelecek

Bahar gelecek. Önceki hayatlarına tekrar yerleşmeyi deneyecekler. Güzel havaları, ofislerini kafelerin bodrumlardan yeni yeni çıkardıkları dış mekân masalarına taşıyarak kutlayacaklar. El işçiliğiyle üretilmiş füme et, ekşi mayalı ekmek, poké furyasından faydalanmaya kararlı girişimcilerin arasından kendilerine yeni müşteriler bulacaklar. Birkaç akşam dışarı çıkıp uyuşturucuyu kaldırma kapasitelerinin azaldığını fark edecekler. Seattle'dan, Dublin'den, Frankfurt-am-Main'dan gelip gıcır gıcır elektrikli yarış bisikletlerini süren yeniyetmeleri inceden inceye garazla süzecekler. In-house pozisyonlar için birkaç iş ilanına bakacaklar ama iyi derecede Almanca ya da anadili düzeyinde İngilizce arandığını görünce hevesleri kalmayacak. İşteki boş zamanlarında eski lise arkadaşlarının profillerine göz atacak, onların da çok daha iyi durumda olmadıklarını gösteren kanıtların peşine düşecekler. Berlinli arkadaşlarıyla, bolluk kentinde daha büyük bir ev, çocuklar için Kita'da bir yer, anadili İngilizce olan bir analist ve Tesla süper şarj cihazı bulmanın, tiffin için yer ayırtmanın ne kadar zorlaştığını tartışacaklar.

İşlerine olan ilgilerinin gitgide azaldığını fark edecekler. Günleri cetvel kılavuzunu yerinden birkaç milim oynatarak, duyarlı bir arayüzün kromatik dizilerini çeşitli ekran özelliklerine göre ayarlayarak, semtlerinde, yani ABD'nin doğu kıyısında, yani her yerde revaçta olan görsel stillerde son birkaç varyasyon yaparak geçecek. Metni kaydırılabilen tam ekran sabit arka plan resmi. Promosyon puntosu kocaman, yazı tipi serifli, sonda nokta. Sandviç menüsü sol üste, sağ üste. Arka planda peş peşe thumbnail'ler. Tablet sürümü. Bunun nesi onlara ilginç gelmişti ki? Yaptıkları işin büyük bir çoğunluğunu yapay zekâ ne zaman yerine getirebilecek diye sorarken bulacaklar kendilerini. Öyle olursa yazık mı olur diye sorarken bulacaklar kendilerini. Nasıl olur da günlerini *bu şekilde*, evde, oturma odasındaki ekrana eğilerek geçirmeyi seçmiş olabilirlerdi ki?

Peki ama bunu gerçekten de seçmişler miydi? Buna katlandıkları, hatta bunu sevdikleri zaman, diyecekler, nedeni, günlerinin

tekerrürden ibaret olan işlerinden geriye kalan zamanında kendilerini sürekli olarak geliştirebilmeleri ve uçsuz bucaksız ufuklara açılabilmeleriydi. Artık, diye düşünecekler, geriye bundan başka hiçbir şey kalmayacak.

Sicilya'daki mutsuz aylarını, Lizbon'da iki örtünün altında geçirdikleri gecelerin romantizmini, arabayla denize güya sadece yirmi dakikalık, aslen ise bir saatlik mesafede olan Noto'da otomobil kokpitini dolduran tuzlu meltemi akıl almaz bir sevecenlikle anımsarken bulacaklar kendilerini. Yıllar evvel Berlin'de yakaladıkları ve o kış boşu boşuna ardına düştükleri şeyi başka yerlerde arama ihtimali onlara göz kırpacak. Ama bunu gerçekleştirmek imkânsız olacak çünkü o bolluk, kentin hikâyesiyle kendi hayat hikâyelerinin arasındaki mükemmel bir kesişmenin sonucuydu. Sudan çıkmış balığa dönüp bu ikisini birbirinden koparamadıklarını fark edecekler. Ve bu imkânsızlık, özleme gem vuramayıp geçmişin nesnel bir versiyonuna ulaşamamaları, onlar için özlem deneyiminin kendisi olacak.

Bu şekilde daha ne kadar devam edebilirler? Teoride sonsuza dek.

Tesadüf –ama tam tesadüf de denemez aslında– yetişecek imdatlarına. Yaz sonunda Anna'ya, partneri de çocuğu da olmayan, ekstrem sporlara tutkun mühendis amcasından, yaşlılığını bağcılık ve uçurtma sörfüyle geçirmeyi planlayarak tüm tasarruflarını yatırdığı çiftlik miras kalacak. Yer şeyhlerin düğünleriyle ün salmış bir kıyı bölgesi olacak. Anna'yla Tom Alman sonbaharının başında cenaze için oraya gidip iki gece kalacaklar ama karar vermeleri beş dakikalarını alacak.

Mekân sirokodan çoraklaşmış tepelerdeki zeytin ağaçlarının arasına sokulmuş bir malikâne, ahır ve buğday ambarından oluşacak, bunların yanı sıra oraya buraya serpiştirilmiş kulübe ve depolar da bulunacak. Sarı tüf kütleleri sarmaşıklarla örülü olacak; tüm alanı, kıyıya inen patikayla birleşen harçsız kısa bir duvar çevreleyecek. Hava boğucu sıcak, toz, tuz, dereotu kokacak; kuru ve mineralli toprak oraların şarabına gövdeli, yağına da yoğun bir tat verecek. Anna'nın amcası emekliliğinin sonsuz yazlarında orada arkadaşlarla büyük büyük şenlik ateşleri yakmayı düşlemiş, herkes için geniş ve müstakil alanlar, mangal için bir çardak olmasını istemiş, klasik

motosikletleri ahıra, şarap fıçılarını, uçurtma sörfü ekipmanlarını, şişme botu kulübelere yerleştirmeyi düşünmüştü. O arkadaşlar elbette para ödeyen misafirler de olabilir şimdi.

Bu gidiş başka olacak. Öncesinde yeni serüvenlerini arkadaşlarına anlatmak için bir dizi aperitifli buluşma düzenleyecekler. Berlin'deki dairelerini ellerinde tutmaya devam edecekler –o paraya o sözleşme, bulunmaz Hint kumaşına dönmüş olacak adeta– ama uzun vadeli alt kiracılar bulacak, evi onlara neredeyse tamamen boş bırakacaklar. Bitkilerle, hemen hemen tüm mobilyalarla, bilgisayar monitörleriyle, sırlı sofra takımıyla, Berberi halısıyla, başak motifli yatak örtüsüyle, uzunçalarlarla yüklü minivan önden yola çıkacak, öyle ki Anna'yla Tom veda partisinde herkes için yeterli bardak bulamayacak ve Pflügerstraße'deki Spätkauf'tan karton bardak almaları gerekecek. Arkadaşlarına evin, manzaranın, bir taş atımlık mesafedeki denizin fotoğraflarını gösterecekler ve onları ziyarete gelmeyi vaat eden arkadaşlarının ses tonunda Sicilya'dayken duymadıkları bir hakikatin yattığını fark edecekler. Her ikisi de bu son diyerek MDMA kullanacak, dediklerine inanacaklar da.

Yola çıkacaklar nihayet, heyecan ve duyguyla yüklü. Hayatlarının bir sayfasını kapayanların hüznü, yeni bir sayfa açmayı iple çekenlerin tez canlı enerjisiyle... Schönefeld'in gidiş terminalindeki aynalı kapıların önünde çok seneler önce verdikleri poz ve mimikleri taklit etmeye çalışarak bir fotoğraf çekecekler. Uçakta iki fotoğrafı incelemek için akıllı telefonlarını yan yana tutacak, kırışıklıklarını ve gözlerine düşen gölgeyi seçebilmek için fotoğrafları büyütecek ve yılların geçtiğini görecekler: Giden iki genç, dönen iki yetişkin.

Kış fırtınalı geçecek. Bazı grafik tasarım işlerini tutacaklar ama evin hazırlığı için yapılacak şeyler öngördükleri gibi yarımşar günlük çalışmalardan çok daha fazla zamanlarını alacak. Mobilyaların hepsini kendileri tasarlayacak –fıstık yeşili lake, metal kareli, üç katmanlı lüks lamineli, mermer yüzeyli– ve bunları oralı bir ustaya yaptıracaklar. Orayı burayı yıldızlarla bezenmiş gibi iri iri ampullerle donatacak, kabloları açıkta bırakacak, boru şeklinde bakır kaplamalı kablo tutucular kullanacaklar. Ham keten kumaşlı Ostwestfalen çarşaflarında karar kılacak, sırlı kâselerin rengini belirleyecekler. Kahvaltı için sade ve doğal menüler çıkarmaya hazır, oralı genç bir şef bulacaklar. Biraz para ve bir yığın e-mail sayesinde arkadaşlarının galerilerinden yayınlar ve revaçtaki sanatçılara ait

kopya eserler alacaklar; mobilyalarla birlikte bunlar da Akdeniz'deki bu sığınağa Berlin'in öncü modasından bir şeyler katacak. Döküm sobalar seçecekler. Yeni bitkiler alacaklar: İklim müsait olduğundan dikmelik Bengal kauçuğu ve ficus elastica ama bunların yanı sıra birkaç keçiboynuzu, koruluk kavak, limon ağacı da olacak.

Üst katın bir kısmını –büyük bir yatak odasını, kısa bir süreliğine ofis işlevi görecek daha küçük iki odayı, dekoratif şömineli oturma odasını– kendilerine ayıracak, malikânenin geri kalanını dört oda, tek duvar mutfaklı iki daire şeklinde bölecekler, ahırsa müstakil minik bir ev olacak. Zemin katta ortak bir oturma odası, kütüphane ve mutfaklar için yeteri kadar yer kalacak.

İnternet sitesi hazırlamak, kendi çizgilerine uygun bir imaj yaratmak ve sosyal medyada bulunmakla da ilgilenecekler. Beraberce –sadece tasarımcı olarak değil, müşteri olarak da– bir proje üzerine ilk kez bu kadar çalışacak ve grafik tasarımın yitirdiklerini sandıkları tadına, çizim yapmanın eski keyfine birkaç haftalığına yeniden kavuşacaklar. Dekorasyonların önizlemesini yapmak için çarşaf ve masa örtülerini yere serecek, keçeli boya kalemleriyle desenledikleri tabakların arasında yürüyerek mutlu saatler geçirecekler. Bütün süreci belgeleyip Instagram'da paylaşacak, tadilat hikâyeleri yükleyecek, süitlerin isimlerinin temasını belirlemek (en sonunda astroloji temasında karar kılınacak), menünün rengiyle ilgili tartışmayı karara bağlamak için doğaçlama anketler oluşturacaklar. Etraflarını saran güzellik ve birkaç stratejik alım sayesinde takipçileri hızla artacak.

Hedefli reklamlara bütçe ayıracak, akıllı fiyatlandırma için kademeli tarifeye gidecekler. Malikânenin içini render edilmişçesine soyut görünen bir dizi simetrik görselle ölümsüzleştirsin diye, müze iç mekân fotoğrafçılığında uzman bir arkadaşlarını getirtecek, ona çiftlikte birkaç gecelik tatil paketi sözü verecekler. Turistlerin hep de çok seçkin sayılamayacak beklentilerini karşılamak için biraz banal fotoğraflar da koyacaklar: Bahçede, keten masa örtüsünün üstünde marmelat ve ekşi mayalı knäckebröd kahvaltıları; harçsız duvar taşlarını ve günbatımını yansıtan kadehlerde amber şarap; kütüphanede okuma köşesi, şöminede ateş, yarım kıtalık mesafe boyunca peşlerinden gelmiş, bulutu andıran devetabanıyla sarılı koltuk...

Ve sonra açılış yapacaklar. 2019 yılının Mayıs ayında ilk misafir grubunu –Berlin'deki çevrelerinden galeri sahibi Napolili bir çifti,

Amerikalı gazeteci bir adamla kocasını, İsveçli evli bir şairle o sıradaki sevgilisini; bölgeden üç influencer'ı ve iki lifestyle editörünü– ağırlayacaklar. Tüm misafirler bölgedeki bir şarap mahzeninden alınmış bir şişe şarapla, organik atıştırmalıklarla, elle yazılmış bir hoş geldiniz mektubuyla karşılanacak. Hava mükemmel olacak – güneş, deniz meltemi, gündüz sıcağının kıymetini bilmeyi sağlayacak tam kararında serin akşamlar. Ağustosböceklerinin sesi, harçsız duvarlarda biten dereotu kokusu geceleri kaplayacak.

Anna'yla Tom için son derece yorucu bir hafta sonu olacak. Pazar akşamı son misafir de gittikten sonra o kadar bitap halde olacaklar ki, kutlama için saklayıp soğuttukları Franciacorta'yı bile bitiremeyecekler. Ertesi gün uyandıklarında her şeyin kirli, bütün odaların dağınık olduğunu görecekler ve Eurovision şarkılarının değil de sanayi tipi çamaşır makinesinin takır tukur sesi eşliğinde, ter ve toz içinde gün boyu ortalığı toplayacaklar. Keten çarşafların üzerindeki şarap, kahve, meni lekelerini tespit edecekler. Parkedeki çizikleri, bardaklardaki çatlakları fark edecekler. Instagram için birkaç fotoğraf çekmeye biraz zaman ayıracaklar ama kalan işleri düşünerek objektife gülümsemekte zorlanacaklar. Hafta sonu çıkan ufak tefek sorunlara suçlayıcı ve çözüm üretmeyen bir tavırla değinecekler. Öğle yemeğinde içki içecek, güneşin altında şekerleme yapacak, sıcaktan sersemlemiş ve hevessiz halde, baş ağrısıyla uyanacaklar ve önlerinde yapılacak bir yığın iş olacak.

Ama akıllı telefonlarında ilk yorumların bildirimini görecekler ve üzerlerindeki ağırlık tamamen kalkacak. Gelen üç yorumun üçü de beş yıldızlı olacak. Yorumlardan biri üç yüz bini aşkın takipçisi olan bir kadından gelmiş olacak ve kadın, aralarında anlaştıkları üzere, onları atik ve kusursuz konukseverliklerinden, doğal şarap seçimlerinden, bir yandan öylesine Akdeniz'e has, bir yandan da öylesine küresel olan sade ve şık atmosferden söz eden bir post'ta da etiketleyecek.

Her şey gerçekten de kusursuz, diyecek kadın paylaştığı hikâyede. *Aynı görüntülerdeki gibi.*

Teşekkür

Bu roman Georges Perec'in *Şeyler*'ine saygı duruşu olarak doğdu; iyi bir şeyler barındırıyorsa bunda Perec'in katkısı çok. Kitaba Donnini'deki Santa Maddalena Vakfı'nın misafirperverliği sayesinde başlayabildim ve Berlin Senatosu'nun yazarlara sağladığı burs desteği sayesinde tamamlayabildim.

Bu kitap çok kısa olsa da onun var olmasını –gösterdikleri şefkat, sabır, verdikleri emek sayesinde– mümkün kılanların listesi uzun. Natalia Latronico'ya daima;

Morgan Arenson'a, Francesca Bertolotti-Bailey'e, Davide Coppo'ya, Nicoletta Dalfino'ya, Claudia Durastanti'ye, Irene Fantappiè'ye, Nicola Frau'ya, Irene Graziosi'ye, Stefan Heidenreich'a, Gideon Lewis-Kraus'a, Alma Lindborg'a, Dan Lucas'a, Tommaso Melilli'ye, Silvia Pelizzari'ye, Greta Plaitano'ya, Veronica Raimo'ya, Marco Rossari'ye, Clara Rubin'e, Andrea Scarabelli'ye, Clara Miranda Scherffig'e, Elvia Wilk'e;

Iris Brusamolino'ya, Giorgia De Angelis'e, Federica Gagliardi'ye, Beatrice Gatti'ye, Veronica Giuffré'ye, Rosella Martinello'ya, Beatrice Masini'ye, Francesco Messina'ya, Beatrice von Rezzori'ye, Claire Sabatié-Garat'ya, Alberto Saibene'ye, Andrea Tramontana'ya, Marco Vigevani'ye minnettarım.

Donnini, Şubat 2020 – Berlin, Haziran 2021

Genç İtalyan yazar Vincenzo Latronico'nun birçok dile çevrilen ve çok konuşulan romanı *Kusursuzluk*'un kahramanları Anna ile Tom, Avrupa'nın güneyindeki ülkelerinden, düşledikleri yaşamın nabzının attığı Berlin'e gelip yerleşmiş genç bir çift; internetin gelişip yaygınlaştığı dönemde büyümüş, evden çalışan dijital tasarımcılar. Daireleri bitkiler ve İskandinav mobilyalarıyla dolu; kendilerine benzeyen göçmenlerle görüştükleri bir yaşantıları var; sosyal medya gündelik gerçekliklerinin ayrılmaz bir parçası... Yıllar geçtikçe, Anna ile Tom'un özenle sürdürdükleri yaşantının parıltısı sönmeye yüz tutar, hayati bir şeyin durmadan ıskalandığı hissi yaşamlarına çöreklenir. Çok geç olmadan bir şeyler yapmalıdır, ama ne?

Vincenzo Latronico *Kusursuzluk*'ta Georges Perec'in *Şeyler* adlı romanını çıkış noktası haline getirerek 21. yüzyılda ortaya çıkmış yeni bir çevrenin soğukkanlı bir anatomisini çıkarmaya girişiyor. Bir kuşağın arzuları ve alışkanlıkları, düşleri ve hüsranları, siyasetle ve sosyal medyayla ilişkileri hakkında, keskin gözlemlerle dolu, yoğun bir roman çıkarıyor ortaya.

"*Kusursuzluk*, bir kuşağın tanımını sunan, merhameti olmayan bir yazınsal yapıt. Bu kitabı okumak aynaya bakmaya ve nihayet kendinizi de, yaratılmasına katkıda bulunduğunuz kültürü de ilk kez sahiden görmeye benziyor."
Madeleine Watts

Kapak görseli:
Ahu Akgün, *Yaşasınlar İstiyorum VIII*, 2022,
tuval üzerine yağlıboya, 30 x 50 cm

ISBN 978-975-08-6753-8

